

Richard - Pyras

H-84701
ZRV
3389
GUIRISTINOKI

BICITCECO ETA HILTCECO

MOLDEA,

EDICIONE BERRIA,

IRACURTCE BALIOS BATÇUEZ .

EMENDATUA.

AVIGNONEN,

. SEGUIN, IMPRIMATÇAILEAREN BAITHAN.

1862

APPROBATION.

Nous, FRANÇOIS LACROIX, Évêque de Bayonne, autorisons Monsieur F. Seguin, imprimeur à Avignon, à imprimer le livre basque intitulé : *Guiristinoki bicitceco eta hiltceco moldea.*

Bayonne, le 8 mai 1862.

† FRANÇOIS,
Évêque de Bayonne.

IRACURTÇAILEARI.

Eguiazco guicon arguituec, eta erre-
ligionearen intresac maite dituzten gu-
ciec, eçagutcen date meditacionearer
premia, eta egun guciez frogatcen di-
tuzte haren abantailac. Eguia eternalen
ahanztea da hain bertce bekhatu eta de-
sordren ithurburua. Erreflexione esca-
sac galarazten ditu hain bertce arima.
Erreflexione usuen medioz hazten eta
bortizten da fedea, arbuyatcen gaizkia,
berthuteari estecatcen, ukho eguiten
munduari, osoki emaiten Jaincoari.
Nola bada hain erretchi uzten da de-
balde meditacione hori hain probotchosa ari-
macotçat, hain baitezpadacoa? Guciec
aurkitcen date dembora, astia lurreco
intres iragancorren gainean serioski
pentsatceco, heyen ahalaz ongui arri-
matceco; eta memento bat ex hartu nahi
pentsatceco serioski arimaz, eternitalcaz.
Cer dire bada mundu huntaco intres

ezdeusac bethierecoen aldean ? Çuc ,
iracurtçaile maitea , bertcela eguiçu.
Lakhet içan çaçü erreflexione seriosen
eguitea erreligioneco eguia handien gai-
nean. Balia çaitc liburu ttipi chume
huntaz meditacioneco gostuaren hart-
ceco eta ahalaz seguitceco. Hemen aur-
khituco dituçü guiristinoki bicitceco
gauça beharrenac. Capitulu bakhotcha
laburra da. Ez badeçakeçü dena iracur ,
eguin pharte bat. Bainan iracur aldi gu-
ciez , phausa edo bara çaitc aski maiz
guehienic hunkitcen çaituzten hitcen
edo gaucen gainean : horrela Jaunaren
graciac arguituco du çure izpiritua ,
moldatuco eta gueroago hobeago egui-
nen cure bihotça. Horrela Saindutu dire
eta orai ere Saindutzen hambat arima.
Ah ! ni dohatsu liburu hau eta medita-
cionea maitharazten badautçut !

EGUNAREN GUIRISTINOKI IRAGATECO

MOLDEA.

ATÇARRI çaren beçain Iaster Jaincoari bihotça altcha dioçoçu; eguiçu gurutcearen seinalea eta aipha çatçu, Jesusen, Mariaren eta Josefen icenac; erroçu çure buruari: menturaz egun hau eternitateaz içanen da seguitua; nola behar dut beraz phasatu egun hau?

Beztitcean beguira çatçu modestiaric corrotcenaren erreguelac; erraçü *Pater* eta *Ave Maria*, edo eguiçu bertee cem-bait othoitz, eta eman çaute debocionerekin çure goicceco othoitçaren eguiten.

Goicceco othoitçaren ondoan, edo ahal duçuncan, eguiçu oren erdi baten, edo bederen oren laurden baten meditacionea; gutiac dire egun gueicz oren erdi bat baino guehiago dosteta funsgabetan,

eta ezdeuskerietan galtcen ez dutenac;
eta doidoiaco fortuna baten ilhumbetan
bici den presuna batec bere familiaren
hazteco eguneco oren eta memento gu-
ciac emplegatu behar baditu, lanean
hari delaric meditacione hori eguin de-
çake, lana bera eta ikhusten dituen
gauça guciac Jaincoaren perfeccioneen
eta munduco funsgabetasunaren contsi-
derateco suyet edo motibotçat cerbitça
daitezke.

Lanaren aitecinean çure lana Jaincoari
ofri dioçocu Jesusec çure salbatceco ya-
san duen nekhearen batasunean; tra-
bailatcean çure chede principala ez bedi
içan diru irabaztecoa, bainan bai Jain-
coari obeditcea, placer eguitea, eta çure
bekhatuez penitencia eguiteco pena ha-
ren sofritcea; çure lanean Jaincoari maiz
bihotça altea dioçocu, eguinez fedezco,
esperantçazco, amodiozco, edo bertce
halaco cembait acta, nihor ohart ez di-
teken mancran; çure la ongui badoha,
benedica çaçu laguntcen çaituena: gaizka

badoña, errecibi çaqu Jaincoac çure pa-
cientcia frogatceco nahi duen mortifica-
cione hori; molde hortan eguiten ditut-
çun lanez merecimenduzco tresoric han-
dienac ardietsico ditutçu: cembatac sal-
batu direnac beren nekhe icerdiac Jain-
coari maiz ofrituz! combatac ceruan
gora altchatuac beren estatuco eguin-
bide mendreenen bethetceco içan duten
leyaltasunaren gatic! Obra eder batçu
dire, duda gabe, Elicetan egotea, othoit-
çaren eguitea; baldin ordean othoitcean
egoteco çure etheco lanac uzten badi-
tutçu, çure othoitça ez çayo Jaincoari
agradatcen; Izpiritu Sainduac handizki
laudatcen du iruten haritcen cen, eta
bere etheco lan chebez occupatcen cen
emazteki borthitz hura.

Yanean, edanean, loan eta çure diber-
timenduetan, ez duçu placera bilhatu
behar placera gatic, bainan çure osassu-
naren contserbatceco eta Jaincoaren cer-
bitçuan haren emplegatceco chedea içan
behar duçu; artha içan çaqu bereciki

compainia et errecreacione onhestac,
eta perilos ez direnac hautatceco, eta ez
seculan colpatceco caritatea, garbitasu-
na, eta bertce berthuteac; çure sentsuco
presunekin errecreatu behar çare, bertce
sentsuco presunac ez ditutçu hantatu
behar premiaz baicen, eta orduan ere
mintçatu behar çaizcote ahal beçain mo-
destki, serioski eta laburski.

Ez deçaçula, ahal baduçu, egunic utz
Meça saindua entçun gabe, eta ez ba-
çaitçu posible meçan causitcea; meca
iskila aditcean bihotcez apheçari yunta
çaite, eta meça gogoz entçun çaçü,
hartaco eguinez, nihor ohartu gabe,
meça erreyalki entçutean eguiten ditut-
çun othoitçetarie cembait.

Egun guciez arrosarioa erranen duçu,
çure Aingueru beguiraileri eta çure Pa-
troin sainduari cembait othoitz eguiten
dioçutelarie.

Mahainean yartcean eta mahainetic
alchatcean hartaco catichiman diren
othoitçac eguinen ditutçu, *Angelus* egu-

nean hiruretan , eta *Ave Maria* orena aditcean erraten duçularic.

Confesatu behar çare bederen ilhabete guciez , arietaco besta buruetan , eta çure sor egunean ; communionearen usutasuna , edo bakhantasuna çure confesorac erreguelatuco du.

Igandear eta bestac sanctifica çatçu herrico meça nausian , bezperetan , predicu eta catichimetan aurkitcen çarelaric ; mundutarren bilkhuetaric ihes eguinez ; debocionezco iracurtce eta bertce obra onetan egun hura iragaten duçularic.

Eguna akhaba çaçu arratseco othoitçaz ; eguiten duçularic çure contcieneciaren examina chehe bat çure hutsen eçagutceco , eta hetaz Jaincoari barkhamendu escatceco , gau hartan hil behar bacine beçala.

Bilhuz çaitte modestiarekin , har çaçu ur benedicatua , etçan çaitte çure arima Jaincoaren escuetan eçarri ondoan , eta lokhar çaitte cembait pentsamendu saindutan.

MEÇA SAINDUÇO

O'THOITÇAC.

Meça behar beçala entçuteco Preparacionea.

ÇURE aldare sainduaren oinetan ahuspez emanic, adoratcen çaitut, Jainco bothere guciac ditutçuna; fermuki sinhesten dut entçuterat nohan meça dela Jesu-Christo çure Seme-Jaincoaren gorphutz eta odolaren sacrificioa, ofritceco manera hala berecoa ez içan arren, harc berac Calbarioco mendian guiçon guciencat ofritu çuen sacrificio hura bera. Eguidaçu gracia sartceco, ô ene Jaincoa! Apheçaren escuz, hau çuri digneki ofritceco behar ditudan disposicionetan. Ofritcen darotçut, bat eguiten naicelarie Jésus-Christoren eta haren Eliçaren intencioneekin: 1. Cure Mayestate dibinoari

çor çayoen homaia eta ohore soberanoa errendatceco. 2. Eguin darozkigutçun on eta ongui guciez eskerrac bihurtceco. 3. Munduco bekhatu gucientçat eta bereciki encentçat çuri satisfaccione eguiteco. Finean, arimaco salbamenduarentçat eta gorphutceco biciarentçat behar ditudan laguntçac eta sokhoriac çure ganic ardiesteco. Çure ganic gracia hauc guciac uste ditut, Jesu-Christo çure Semearen merecimenduen bidez; ceinac nahi baitu berac içan, sacrificio adoragarri hunen Apheça eta bictima.

Meçaren hastean, eta Confiteor erratean.

ENE bekatuen yakiteco eta eçagutceco, ô ene Jaincoa! behar ez duçun arren arren ene aithorric eta confesioric, eta ene gaichtakeria guciac ene bihotcean irakhurteen ditutçun arren, confesatcen darozkitçut halere ceruaren eta lurra- ren aiticinean: aithortcen dut ofentsatu çaitudala gogoz, hitcez eta obraz. Ene bekatuac handiac dire, bainan çure

misericordieci neurriric ez dute. Urrical nakiçu, ô ene Jaincoa! orhoit çaitte çure escuco obra, çure odolaren precioa naicela.

Birgina saindua, Ceruco Aingueruac, Parabisuco Saindu eta Saindac, guretçat othoitz eguiçue; eta nigarrezco eta miseriazco haran huntan dolhamenetan gaudecen orduetan, gracia escaçaçue guretçat, eta ardiets dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

Introïtean.

JAUNA, çuc Patriarkhei eta Profetei inspiratu diotçotçute, çure Seme bakhotchâ lurrerat yausten ikhusteco, hain desira khartsuac, indaçû heyen khar saindutie pharte bat; eta eguiçu, bicitce mortal hunen embraçuen erdian, ene baithan senti deçadan çurekin bat içateco lehia saindu bat.

Kyrie eleisonetan.

DOLHAMEN eta suspira doblatuez, ô ene Jaincoa! errekeritcen çaitut, eguidaçu

miserericordia, eta memento guciez, bici
naiceno erran banieçaqu: *Jauna! nauçun
urricari*: ez liteke oraino aski ene bekha-
tuen nombrearentçat eta handitasuna-
rentçat.

Gloria in excelsisean.

CERUA baino gorago çaren Jainco guciz
botherexua! Cerua eta lurra betheac dire
çure loriaren mayestateaz; Ceruco eta
lurreco creatura guciei orai yuntatcen
natçayote izpirituz eta bihotcez çure obra
gucien glorificatceeo; bainan ordainez
eman dieçadaçu munduac ecin eman de-
çaken bakea: çuri choilhi, ô ene Jain-
coa! çor çaizkitçu laudorioac, ohoreac,
eskerrac eta loria mende gucietaco men-
detan. Halabiz.

Oremusetan, edo Oracionetan.

AGRADA bekizkitçu, Jauna, guretçat
eguiten çaizkitçun othoitçac: igutçu,
Eliça çure esposac, Apheçaren ahoz, gure
sagoretan, galdeguiten darozkitçun gra-
ciac eta berthuteac. Ez dugu merecitcen

(hala da) entçunac içateca; bainan contsidera çaçu gracia horiec escatcen darozkitçugula Jesu-Christo, çure Semearen bidez, ceina çurekin bici baita eta erreguinatcen baitu menderen mende gucietan. Halabiz.

Epistolan.

EPISTOLA huni beguiratcen diot, ô ene Jaincoa! çure borondateac irakhasteco egortcen darotaçun guthun bati beçala. Othoi, indaçu manatcen darotaçunaren complitceco indarra. Çuc ceronec, Jau-na, profetei eta apostoluei inspiratu diotçutçute, iscribunz utci darozkiguten eguiac: heyen arguitaric pharte indaçu eta pitz çaçu ene bibotcean, hec erretcen cituén susacratu hura; maita çaitçadan eta cerbitça, hec beçala, ene bici gucian.

Evanyelioan, chutituric.

CHUTITCEN naiz, ô Legueguile soberanoa! çuri markatceco Ebanyelio sainduan diren eguiac handiac, ene odolaz ciguilatcerat prest naicela. Eguiac horiec

ene bihoteean ceronec, ethoi, Jauna,
barneraino graba çatçu. Horiee betçate
erreguela ene gogoetac, ene hitçac eta
ene obrac. Ez dut guehiago seguitu nahi
cure maximez bertceric: mintça çaitte,
Jauna, huna non aditcen çaitudan, sehi
baten sumentimendu oso berarekin; in-
daçu çure erranen complitecco hambat
indar nola baitut fermutasun heyen sin-
hesteco.

Credoan.

JAINCO bothere gucia ducuna, Ceruaren
eta lurraren Creatçailea, sinhesten ditut
cinez eta fermuki çue Eliçari irakhatsiae
diren gauça guciac; prest naiz, Jauna,
ene odolaren ichurtcera çue eman de-
rautaçun fedearen sustengatecco infide-
len edo hereticoen dichiduiac, ez lausen-
guac ez litezke gai ene cordocatecco;
mundutarren trufa eta mesprecio guciec
ez naute guibelatuco ene sinheste egui-
azcoari lekhuçotasunaren bihurtçetic,
arriscu suerte gucien erdian haltoki eta

aguerian erran neçake orai erratera nohan gauça bera : erraçu *Credo*.

Ofertorioan.

CREATERA hilcor, eta bekhatuz cargin bat baicen ez naicen arren, ofritcen gerozkitçut Apheçaren escuz, ô eguiatz Jainco bici eta eternala ! ogui hori et arno hori, ceinac içan behar baitu gambiatuac çure Seme Jesu-Christoren gorphutcerat eta odolerat. Errecibi çaqu, Jauna, ecin erranezco sacrificio hau amultsuki eta goçoki, eta sofri çaqu ofrenda saindu hori yunta dioçadan, ene gorphutçaz, arimaz, onthasunez, biciaz, eta ditudan guciez eguiten darotçudan, sacrificioa. Eguiçu nitaz, ô ene Jaincoa ! creatura berri bat ; ogui hori eta arno hori çure bothereaz gambiatcerat çohacen beçala.

Apheçac bere erhiac garbitcean.

GARBI naçaçu, Jauna, sacrificatua içaterat doatçun Bildoxaren odolean ; notha guciataric çahutua, eta çure graciaren

espos arropaz beztitua, çure ganat escu churi eta bekhatu gabeac altcha detçadantçat, eta esperantça içan egun batez erricibitua içateco, çure hautatuei Cerruan preparatu dioçuten banket sacra-tuan.

Ichilduric Apheçac erraten dituen Othoitçac.

AGRADA bekiçu, ô ene Jaincoa, çure icen sainduaren ohoretan, eta gloriarentçat, gure abantailetan; eta çure Eliça sainduarenetan, ofritcen çaitçun sacrificioa; haren intentcione beretan sarthuric, huna non galdetcen daroskitçudan, Eliçac orai, Apheçaren bidez, eskatcen darokitçun gracia guciec hortaracotz bat eguiten naiz Apheçarekin, accorda dietçagunteun amoreac gatic Jesu-Christo gure Jaunaren bidez eta icenean.

Prefacioa.

ORDU da, ô ene arima! alcha gaitecen behere huntaco gauça guciez gorago. Tira çatçu, Jauna, tira çatçu gure bihotçac çure ganat: sofri çaçü çor çaiçkitçun

laudorioac eta eskerrac errendatceco ,
ynta detcagun gure boz flacoac , Izpiritu
dohaxuen alegrantciazco eta extasiasco
aire yustuarekin , eta desterruco lekhu
huntan erran dieçaçugun hec gloriaren
egoitçan cantatcen darotçutena : *Sain-
dua, Saindua , Saindua da armadetaco
Jainco Jauna: içan bedi glorificatua ce-
ruetaco gorenean.*

Sanctus erran ondoan.

AITA bethierecoa , artçainetaco Artçain
soberanoa ! çure Elica contserba eta go-
berna çaçü , finca çaçü eta heda lurraren
baster gucietarat. Izpiritu bat eta bihotz
bat emocute Cristau gucici. Benedica çaçü
gure Alta saindua , gure Aphezpicua ,
gure Erregue , gure Erretora , eta çure
Eliçaren sinhestean bici diren guciac.

Lehemtico Mementoan.

JAUNA , orai çure erresuman çarena , or-
hoit çaitenitaz çure misericordian , eta
Sacrificio saindu hunen merecimenduz
indatçu necesario ditudan berthute gu-

ciac. Eta batec bertcearentzat othoitz eguitea manatu darocucunaz gueroz, Jauna, othoi, adi çatçu eta entçun humilki eta confidentciarekin eguiten darozkitçudan othoiteac ene ahaideentzat, adiskideentzat, arimaco eta gorphutceco ongui eguileentzat. Ene bihotz guciac halaber gomendatcen darozkitçut ene exayac eta tratamentu gaichto cembeit eguin ahal darotaten guciac; ahantz bekizkitçu heyen bekhatuac, eta neureac: ene bihotçetic khen çatçu khirastasun eta gaitçirizco guciac; eta desira araz dieçadaçu eta ardiex araz heyen amodioa. Mundu guciac senti beça Sacrificio hunen ona. O ene Jaincoa! igucu guciei bake eguiazco bat, ceinac, elkharrekin unionean atchikitecn gaituela, bethicotz baigaitu unionean emanen Birgina-Amarekin, çure Apostoluekin, eta sineam eternitate gucian çurekin.

*Apheçac Calitçaren eta Ostiaren gainean
escuac çabaldueac daduzcanean.*

HEDA çaçü, Jauna, ene gainerat çure
ezcu dibinoa, possessionetan sartceco ene
bihotcean eta ene sentsuetan; ene bai-
than correitceco çure contra den gucia;
ni consecratceco çure Aita Jaincoari,
çure baithan eta çutaz; eta ni moyan
hortaz libratceco debruaren escuetarie
eta damnacione eternaletic.

Ostia saindua altchatcean.

OJESUS, ene salbatçailea, eguiazco Jain-
coa eta eguiazco Guiconā, sinhesten dut
cinez eta fermuki Ostia sainduan errealki
hor çarela, adoratcen çaitut hor, ene
Jauna eta Jaincoa çarena. Iguçu, niri eta
hemen garen guciei, mysterio adora-
garri huntan çor darotçugun debocion-
ea, amodioa eta eçagutça.

Calitça altchatcean.

ADORATCEN dut Calitz hortan, ô ene Jesus
dibinoa! ene crospenaren precioa, eta

guiçon guciena. Odol adoragarri hortatic chorta bat yauxterat utz çaqu ene arinaren gainerat, içan dadintçat garbitua bekhatu gucietaric, eta sustatua çure imodioaren khar sacratuaz.

Jaincoa altchatu ondoan.

Ez darotçugu guehiago oguia eta arnoa ofritcen, bainan bai Jesu-Christo çure Semearen Gorphutz adoragarria, ô ene Jaincoa! haren passionearen, phiztearen; cerurat igatearen orhoitçapenetan: gure escutic, Jauna, errecibi çatçu, eta bethe gaitçatçu çure graziez.

Bigarren Mementoan.

ORHOIT çaitte halaber, Jauna, Purgatorioan diren arima gaichoez: dohatsuki cureac dire eta çure esposac ere dire. Berreciki gomendatcen darozkitçut ene ahai-deenac, adiskideenac, arimaco eta gorphutceco ongui eguileenac, eta othoitcen beharra guehien dutenac.

Nobis quoque peccatoribus *erratean.*

GUCIA bekhatore naicelarie, ausartatcen naiz galdetcerat gracia bera enetcat; erran nahi da, ô ene Salbatcailea! çure glorian pharte pichca bat. Mila bekhatuz hango cucena galdu dudala, ikhusten dut eta aithortcen çure presentcian, ô ene Jaincoa! Ene merecici beguiratcen badiocute, ez duket esperantçarie plaçatua icateco Erresuma hartan, ceinetarat Apostolucc, Martyrec eta Birgina sainducc ecin ardietsi baitute heltcea, bethi sofrituz eta berthute guiristinozco guciac pratican emanaz baicen. Nola beraz ausarta ere othe naiteke, Jauna, esperantça icaterat? Çure odolac eguiten du ene fidantcia gucia. Barkha dietçakidatçu ene saltac, eta penitencia eguiazco batez digne errenda naçaçu hartarat heltceco.

Pater erratean.

CREATURA ezdeus eta dohacabe bat baicen ez naicen arren, halere, Jainco handia! ausartatcen naiz çu ene Aita deitce-

at, ceren hola nahi duçun: eguidacu
gracia, ô ene Jaincoa! ez deçadan nihoiz
ere gal çure umearen calitatea. Içan bedi
çure icena sanctificatua ceru-lurretan.
Erreguina çacu orai beretic çure graciaz
ene bihotcean, çurekin erreguina deça-
dantçat eternitatean çure glorian; eta
çure borondatea compli deçadantçat lur-
rean, sainduac complitcen duten beçala
Ceruan. Ene Aita çare, indacu beraz,
othoi, ceruco Ogui hura, ceinetaz hazten
baiditutu çure haurrac. Barkhamendu
accorda dieçadaçu, nie çure amoreac ga-
tic bihotz onez ofentsatu nautenei accor-
datcen diotedan beçala, eta ez deçaçula
permeti nihoiz tentamendu batecere ga-
rhai neçan: aiteitic, çure graciaz lagun-
duric, eguiçu bentçu detçadan ene sal-
bameaduaren exai guciac.

Agnus Dei erralean.

JAINCOAREN bildotsa, munduco bekha-
tuez cargatu nahi icatu duçuna, garbi-
çatçu eta borrra neure guciac çure odo-

lean; hain khario erosi duçun bakea içateco, digne errenda neçaçunctçat. Indaçü bake hura çurekin, bake hura proximoarekin, bake hura neure buruarekin; inspiratcen darotaçularic humiltasun osoena; eta eue haithan ithotcen ditutçularic mendecuzco desira guciac.

Domine non sum dignus erratean.

AH Jauna! sobra baicen ez da eguia ez dudala mereci çure errecibitcea; indigne errendatu naiz osoki ene bekhatuez: guciçz urriki dut eta dolore, ceren damustatu baitçaituzte eta çure ganic urrundu bainaute; çure hitz bakharbatec senda deçake ene arima: ez neçaçula abandona, ô ene Jaincoa; eta çure escutic atchic naçaçu.

Apheçaren Communionean, nore berac communiatcen ez duenan errealki.

O ENE Jesus maitagarria! egun çure Haragui sainduaz hacia içateco çoriona ez badut; sofri çaçü errecibi çaitçadan berderen izpirituz eta bihotcez, eta çurekin

bat eguin nadin fedeaz, esperantçaz eta
aritateaz. Sinhesten dut çure baithan ;
çure baithan dut ene esperantça eta maite
çaitut ene bihotz guciaz.

Ala dohatsu baininteko, ene Salbat-
çaile maitea, çure ganat hurbiltceco,
çure mahain sainduan presentatceco,
çure Gorphutz sacratua errecibitceco,
eta çure odola edateco estatuan banintz!
Ah! cer frankia, cer consolacione, cem-
bat gracia ez dioçute emaiten hetaz haz-
ten ditutçunei!

*¶ Norc berac communiatcen duenean hor-
ren orde eguin behar dire communioneco
Actac.*

Ostia picheac Apheçac biltcean.

JAUNA, çure graciatic mendreena hain
guehiagoki baliosa da; ya erran dut; ez
dut mereci çure mahainean çure haurren
herruncan yartcea; bainan permeti die-
çadaçu bil detçadan bederen erortcen
diren papurac, Kanancarrac galdetcen
çuen beçala. Eguicü ez deçadan çure

inspiracionetarik baterre negliya ; ecen negliencia horrec obliga çaitçake guciez escas eguiterat.

Post-Communionean.

CONTSUMITU dire guciac , ô Jauna ! ene beguien aiteinean sacrificaturic çatoz. O ene Jaincoa ! ez naiz nihoiz gueldituco çuri lauderiozco sacrificioa errendatcetic : eta guciz bihotz çu ofentsatuaz doloratu , çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa ofritcetic.

Azken Oracionetan.

NAHI duçu , Jauna , arteric utci gabe gure othoitçac adreça dietçatçugun ; ceren dugun bethi çure gracienc beharra : ichur çaçu gure gainerat eta iguçu othoitçaren izpiritua , ceina baita humiltasuneczco , confidentiazco eta amodiozco izpiritu bat : hortaz errekeritcen çaitugu Jesu-Christo çure Semeaz , ceinac çurekin erreguinatecen baitu glorian.

Benediccionearen aitcinean.

TRINITATE guciz saindu eta adoragarría,
Aita, Semea eta Izpiritu Saindua, Jainco
choil eta bakhar bat carena; çutaz sacri-
ficio hau hasi dugu, çutaz finitcen dugu:
agrada bekieu, eta ez gaitçatçula egor
çure benediccionea gabetarie.

Azkeneco Ebanyelioa erralean.

VERBO eternala, gauça gucien Eguilea,
demborac bethie cirenean gure gatic Gui-
çon eguinic, Sacrificio miragarri hau es-
tablitu duçuna; eskerrac humilki erren-
datcen darozkitçugu cçren eguin daro-
cuçun gracia, hunen entçuteco, hunen
efetu salbagarriac, errecibi detçagunt-
cat, Aingueru eta Saindu guciec, hortaz
lauda betçaitçate bethi ceruan, eta gu
has gaitecen çu hortaz benedicatcen lür-
rean, comportatcen garelarie egungo
egunean çure leguearen arabera. Barkha
dieçadaçu, ô ene Jaincoa ene izpirituco
barrayamendua eta ene bihotceco hotzta-
suna, çulaz ocupatua eta çuretçat susta-

tua, içan behar çuten moment hortan. Ahantz bekizkitçu, Jauna, ene bekhatuac, ceinentçat Jesu-Christo çure Semea. Aldare hunen gainean iminolaturic hel du baita : eta ez deçaçula permeti ask ondicozcoa içan nadin, çure hemendic harat ofentsatceco ; bainan eguiçu, çucenki comportatcen naicelatic, bethi beguira dieçaçudan ene gogoeten, ene hitcen, eta ene obren erreguelari eta azken finari beçala. Halabiz.

COFESATCECO MOLDEA.

Ez, othoi, behinere gorde bekhatuic ahalguez cofesioan : ez, othoi, behinere cofesio contricionea Jaincoari galdetu gabe artharic handienarckin.

CONFESIO on bat eguin nahi duena hartarat aiteinetic preparatu behar du, eta examina errechkiago eguiteco bat banazca curritu behar ditu Jaincoaren eta

Cliaçaren manamenduac eta çazpi bekhatu
capitalac , gogorat ekharri behar ditu
çatu dituen ocacioneac, tentacioneac,
anac , eguitecoac, eta bereciki bere
estatuco eta oficioco eguimbideac, eta
costumaz edo usantçaz eguiten dituen
bekhatuac.

Examinairen ailtcineco Othoitça.

Argui gucien arguia çaren yuye guciz
arguitua! arguiçaçu ene izpiritua çure
argui dibinoaren arraioez; lagun naçaçu
ene contcientciaco lece ilhunetarat yaus-
ten; sararaz naçaçu ene bihotceco ple-
guriac estalienetan, eta eguiçu examina
huntan eçagut detçadan ceronec ene bai-
than eçagutcen, eta egun batez yuyatuco
ditutçun falta nombre gabeac, eta hekien
ixustasuna berritcen duten circumstant-
cia guciac.

CONTICIENTCIAREN EXAMINA.

Jaincoaren lehembicico Manamenduaç.

Manamendu hunen contra bekhatu
eguiten dute , ahalkez, edo berticela con-

fesioan bekhatuac estaltcen eta estatu
hartan communiatcen dutenec, accio-
nez, solas gaichtoez, edo sobraniazcoez,
Eliçac, lur sainduac, edo bertce cerbait
gauça Jaincoari contsecratua denic pro-
fanatcen, edo mespreçatcen dutenec;
sorguin, azti, edo asmatçaitetan sinbeste
dutenec; ametsetan, çorionezcoac edo
çorigaitcezoac direlaco egunetan fede
emaiten dutenec; Eliçac aprobatcen ez
dituen accione, hitz, edo obserbacione
suerte batçuetan fidantcia eçartcen dute-
nec eta oguia, ura, edo bertce cer nahi
den Eliçaz benedicatua denic usaia pro-
fanoetaco cerbitçarazten duten guciac.
Fedeac irakhasten darozkigun eguietarie
cembait sinhetsi nahi ez dutenec, edo
hetaz bere nahitara dudatcen dutenec.
Bere salbamenduaren esperantça galt-
cen, edo Jaincoaren misericordian sobra
phausatuz combertitcea egunetic egu-
nera luçatcen dutenec, eta bere indarre-
tan fidatuz, edo Jaincoaren laguntçan
sobra condatur, bekhatuzco occasionean

yartcen direnec. Jaincoaz ete bere salbamenduaz orhoitu gabe dembora hainitz pasatcen dutenec. Fedea, caritatea, castitatea, edo bertce cembait berthute colpatcen duten presuna libertinac erreprentcen ez dituztenec. Munduaren ahalkez, mundutarren trufen beldurrez berthutezco obretaric guibelatcen direnec. Jaincoaren probidentciaz murmuratcen, edo errencuratcen direnec. Botuac arinki, edo complitceco chederic gabe eguiten, eta obligatuac direlaric atchikitcen ez dituztenec. Yan aitcineco, eta yan ondoco, goiceco eta arraxeco othoitçac, eta penitencia neglientciaz uzten, edo lehiarekin eta atentcioneric gabe eguiten dituzten guciec. Penitencia arinen içateco, edo bicitceco molde bera seguitceco esperantçan Confesor largoenac bihatcen dituztenec.

Bigarren Manamenduaz.

Manamendu hunen contra bekhatu eguiten dute..... Arnegu eguileec, yura-

mentu gucçurraren gainean, eta eguiaren gainean premiari gabe, eguiten duten guciec. Blasfemia, edo inyuriozco hitz bat Jaincoaren, sainduen, edo erreligionearen contra erraten dutenec. Imprecacioneac eguiten dituztenec erran nahi da hasarreturic, edo mihitz choilki erraten dutenec, bere buruei, edo bertcei desiratcen diotela, leher eguitea, deabruac eramatea, ozpinac bolatcea, edo bertce cembait incuntru gaichtotan heltcea.

Hirurgarren Manamenduz.

Manamendu hunen contra bekhatu eguiten dute..... Igandetan eta beztetan, premiari, edo Eliçaren permisioneric gabe lanean haritcen direnec, eta bertceac harrarazten dituztenec, egun saindu hautan meça osoa, edo pharte bat bere faltaz huts eguiten dutenec, eta barraia-dura borondatezcoekin meça entçuten dutenec; Eliçaco officioetaco demboran ostatuan edo plaçan yaten, edaten, edo

yocoan hariteen direnec; meçanausian, bezperetan predicuetan eta catichiman causitcen ez direnec, edo hautan causitcen direlaric arren, yocoan, dantçan, ostatuan, edo bertce cembait dosteta unsgabetan gaineraco dembora emplegatcen dutenec.

Laugarren Manamenduaz.

Manamendu hunen contra bekhatu eguiten dute..... Burhasoac trufatcen edo mezpreçatcen dituztenec; burhasoei çorrozki behatcen, edo ihardesten diotenec, hekien yotcera ausartatcen direnec, edo yotceaz mehatchatcen dituztenec; burhasoac desobeditcen, edo gogo gaichtoz, eto errencurac eguinez baicen obeditcen ez dituztenec, bere gabeetan eta çahartcean lagundu gabe uzten dituztenec, edo hei ematen diotenean laguntça irei eguiten diotenec; burhasoac hil ondoan, hekien chedeac complitcen ez dituztenec eta hekientçat othoitçac eguin arazten ez ditutzen guciec; osoba, içaba, eta bertce

ahaide , eta aiteindariac bere adinaren eta autoritatearen arabera oharatzen ez dituztenec. Nausiac eta ethecoandrea obeditzen eta errespetatzen ez dituzten sehie; etheco onthasunac, bereac babiluzte beçala, conserbatzen ez dituztenec, eta etheco berriac campoan condatzen eta condarazten dituztenec. Bere umeac hazten, beztitzen, instruitzen, Elicaco officioetarat egortzen, hutsetan correitzen, bekhatuzco ocasionetariac beguiratzen ez dituzten eta exemplu gaichtoetz, edo atçartasun escasez Jaincoaren ofentsatceco bidea bere umei emater dioten burhasoec.

*Bortzgarren Manamenduaz, ceinetan cer-
ratzen baitditut imbidia, colera eta abar-
ricioa.*

Manamendu hunen contra bekhatu eguiten dute..... Conseilu, edo exemplu gaichtoz Jaincoaren ofentsatceco ocasiona ematen dutenec, eta bereciki caritatearen, castitatearen edo bertce cembai

berthuteren contra mintzatzen direnec. Errataula deshonestac yenden bistarat aguertzen dituztenec. Chede gaichtoric ez iñan arren, bilhuzki, modestiaric gabe, edo erguelki beztituac, eta cofiatuac ibiltzen diren, edo aire mundano, eta arraitasun sobrarekin guiçonkien aitcinean aguertzen diren emaztekiec. Lagunac eguin ez duen gaizkia erraten dutenec edo eguin duena eta gordea cena eçagutarazten dutenec, lagunaren contraco cantac cantatzen, edo cantarazten dituztenec, eta maiz haukien gucien aditçaileec. Proximoaren galtçeaz axeguin dutenec, hari gaitça desiratzen, hitz gaichtoac erraten, colpe ematen edo emanarazten diotenec; haren onaz yelosten; edo imbidiaz tristatzen direnec; hari aspertu nahiz hauei ematen, edo chede berean antolamendua errefusatzen dutenec; bere exaiari gaitcic nahi ez diotela erraten dutelari, hura mintzatzen eta salutatzen ez dutenec. Colcran edo bicitasunean ematen direnec. Ontha-

sun biltcea gatic bere buruei gauça necesarioac ere errefusatcen diotçatanec, eta amoina eguin ahal deçaketelariç eguiten ez dutenec. Bere sabelean ekhartcen duten frutuaren hil arazteco bidea, edo moyenac hartcen dituzten, edo haren contserbatcecoa negliatcen dituzten emaztekiec. Hiltcea desiratcen, eta hiltceco, edo osasunari bidegabe eguiteco arriscutan ematen direnec.

Sei eta bederatçigarren Manamenduez.

Manamendu haukien contra bekhatu eguiten dute..... Gogoeta, edo desircunde liçunac bere nahitara gogoan atchikitcen dituztenec: hitz libroac erraten, canta arinac cantatcen, edo aditceaz axeguin hartcen dutenec. Behatce, ukitce edo bertce cembait accione deshonest bere gainean, edo bertce norbaiten gainean, eguiten edo errecibitcen dutenec, emaztekiec emaztekiarekin edo guiçonkiec guiçonkiarekin içanic ere. Adiskidetasun sopra libroac, libertinen compainiac,

dantçac, eta urrundanic ere castitatearen colpatcera ekhar detçaketan dibertimenduac hantatcen dituztenec. Pintura edo figura, eta bertce cer nahi den gauça deshonesti axeguinekin behatcen diotenec. Amodioaz mintço diren liburuac iracurtcen dituztenec. Modestia gutirekin beztitcen direnec. Elkharren arteco deshonestkeriez saindutasuna desohoratcen duten senhar emaztec.

Çazpi eta hamargarren Manamenduaz.

Manamendu haukien contra bekhatu eguiten dute..... Bertceren onthasuna bortchaz edo fineciaz hartcen dutenec, eta inyustuki içatea desiratcen dutenec. Ichilca burashoen onthasuna saltcen edo emaiten dutenec. Salerosian laguna enganatcen dutenec. Hauci makhur edo çucencontraçoez bertceneraz yabatcen direnec, eta hartaco paper faltsoac eguiten edo eguiazcoac gorde tcen dituztenec. Cilhegui ez diren prestamuac eguiten dituztenec. Dakitelaric ez direla pagatceco

estatuan içanen, prestamuac hartcen dituztenec. Çorren pagatcea, alchatcera emanac errendatcea, sehiei eta languilei soldata eta yornala ematea luçatcen dutenec. Yoco debecatuetan haritcen direnec; yocoan malecia eguiten, eta yocoan bere edo partidaren ahalaz guehiago eçartcen dutenec. Gauça causituac beretcen dituztenec; edo norenac diren yakiteco eguimbidetan ematen ez direnec. Dembora galtcen, edo lanean bere indarra estaltcen duten sehiec eta languileec. Manuz, conseiluz, lagunduz, consentimenduz ohoin estalki baliatuz, edo bertcela ebascoetan edo bidegabeetan cuxatcen edo pharte hartcen dutenec. Proximoaren gauçac deseguiten, hausten edo urratcen dituztenec; eta haren bidegabeac, hartaco botherea edo cargua dutelariç guibelatcen ez ditutzen guciec.

Çortçigarren Manamenduz.

Manamendu hunen contra bekhatu eguiten dute..... Gueçurra erraten dute-

nec. Lagunez funxic aski gabe yuyatcen, edo suspitchac arinki eguiten dituztenec. Yuyearen aiticinean eguiaren contra mintçatcen direnec, edo dakiten eguia erraten ez dutenec. Secretuan yakin duten gauça salhatcen dutenec.

Azkeneco bi manamenduac cerratuac dire seigarren eta çazpigarren manamenduetan.

Eliça Ama Sainduaren Manamenduez.

Jaincoaren manamenduetan cerratuez bertce alde, manamendu haukien contra bekhatu eguiten dute..... Confesatu gabe urthe osoa uzten dutenec. Arraçoinaren adineraz gueroz bazco demboran bere herrian communiatu gabe egoten direnec. Sori ez den egunetan haragui edo urin eguiten dutenec. Hogoi eta bat urthe complituz gueroz, Eliçac manatu barurac hausten dituztenec, edo colacionean sopra yaten dutenec, eta colacioneco yanharietan Diocçzaco usaia seguitcen ez dutenec. Eliçan iracurtcen

diren Monitorio edo escumicuentzat er-
respeturic ez dutenec.

Bekhatu Capitalaz.

Urguiluaz hobendun dire..... Bere bu-
ruac sobra estimatcen , eta laguna mez-
preçatcen dutenac. Gormandiçaz hoben-
dun dire..... Sobra yaten edo edaten du-
tenac, eta yanhariac sobra gostac, edo
garastieguiac bilhatcen dituztenac. Al-
ferkeriaz hobendun dire..... Laneco na-
gui direnac , ohean sobra egoten dire-
nac, eta yocoan edo dosteta alferretan
dembora emplegatcen dutenac.

Bertce laur bekhatu capitalac eçarri
dire bortz eta seigarren manamendue-
tan.

Norc bere estatuco eta oficioco eguim-
bideac arthoski examinatu behar ditu;
hetan eguiten diren hutsac maiz ondore
tristeenez seguituac dire.

CONFESIOCO OTHOITÇAC.

CONFESIO on bat eguin nahi duena bez-
peratic hasi behar da contcientciaren

examina chehe baten eguiten, eta Confesoraren oinetarat hurbildu baino lehen egon behar da bere bekhatuez berriz orhoitzen, eta hetaz Jaincoari barkharenendu escatzen. Bekhatu cembeitez ahalke denean contsideratu behar du: 1. Ahalke escasez Jaincoa ofentsatu duela, lacotz, ahalkea içan behar dela bekhatuaren lehembicico penitentcia; 2. Sacrileioric handiena eguinen duela baldin ahalkez bekhatu mortal bakhar bat gordetzen badu; 3. Confesorari leialki gordetzen duen secretuaz seguratu delaricarren, aithortcera ecin ausarta deiteken bekhatua, yuyamenduco egunean, mundu guciaren bistan aguertuco dela; eta eternitato gucico Ifernuaz seguitua içanen dela, baldin extitasunekin eta urricalmendurekin adituco duen Jesu-Christoren Ministro bati ez badio bere estatua descubritzen. Erreflexione haukien medioz bere ahalkearen bentçutcera entseyatzen delaric, eta ofentsatu duen Jaincoaren ontasuna, Jaincoarentçat içan

duen eskergabetasuna, bere bekhatuez erreberitu duen Jesu-Christoren Passio-nea eta heriotcea; galdu duen Parabisua eta merecitu duen Ifernua contsideratu ondoan, Jaincoari galdeguinen dio bere bekhatuen eçagutrecu, declaratcecu, eta higuintcecu gracia, bihotcez eguiten dituelaric seguitcen diren othoitz hauc.

Confesioaren aitcineco Othoitça.

O Jainco guciz adoragarria! nic bambat moldez ofentsatu çaitudana! ez dut çure ganic mereci fagoreric chumeena. Ene errebelamenduac sopra dire itsu-
siac, eta ene eskergabetasuna sopra da beltça. Ene sentsu guciez bekhatu eguin dut; çure legue guciac hautsi içan ditut, eta çure amodio samurraren deitce ezti, gombidatce amultsu guciac mezpreçatu içan ditut. Yustu da beraz, Jauna, laidoa laidoarentçat, mezprecioa mezprecioarentçat bihur dieçadaçun, eta ni bethi bekhatu eguiten haritu naicen beçala, bethicotz çure colera eta mendecu gu-

cien objeta içan nadin. Bainan , Jainco urricalmendutsua ! cer içanen duçu ni bethicotz galduric , eta tormenta pean ni seculacotz emanic ? Çure handitasun mugarrigabeari cer gloria iratchikico dioçu ni eternitateco surat condenaturic ? Ausartciaric handienarekin çure contra altchatu içan den creatura ez deus bati barkhatceac guehiago lorificatuco çaitu. Ecin bertcez baicen ez gaitutçu gaztigatcen , eta barkhatcen datça çure atsegui nic handiena. Ez çare contentatcen çure gana heldu den bekhatorearen errecebitceaz , çure ganic urrunduc dabil tçan gaichtaguinic handienei ere beren bekhatu gucien barkhamendua ofritcen dioçute , eta yuramenturekin seguratcen ditutçu çure ganat itçultcen diren oren eta memento guciez hekien bekhatu guciac ahantcico ditutçula. Orhoit çaite beraz ene esperantça cordocatua sustengatcen duen promes contsolagarri hortaz. Eguia da , Jauna , hunkitua eta dolorez çaurthua den bihotz bati choilki promes

hori eguiten dioçula , eta helas! enca gucia gogortua eta munduarekin yosia da: bainan norc çuc baicen gambia neçake? Nola çure ganat ethor naiteke , ceronec ekhartcen ez banauçu? Neroni aski eta sobra nintcen ene buruaren eritceco, neroni aski eta sobra nintcen ene ari-mari colpe mortalaren emateco ; bainan çuc choilki senda neçakeçu , eta galdu dudan bicia bihur dieçakedaçu. Ezesta çatçu beraz ene pasioneen gathe dorpheac, hautz çatçu çure manu adoragarrien bortcha , eta çure fagore gucien despit, creaturen amodio ixuaz errea den bihotz hau , eta sorraraz çaçü ene baithan izpiritu berri bat, eta bihotz berri bat, ene bekhatu guciac eçagut , declara, eta higuin detçadan , ceronec eçaguteen eta higuintcen ditutçun beçala. Prest naiz , ene Jauna eta ene Yabe soberanoa, prest naiz çure borondatearen complit-cera ez naçaçula , othoi , abandona , ur-rical bekiçu çure Seme maitearen odol ,preciatuaz crosia den arima hau , eta

eguiçu , berac bekhatoreen fagoretan establitu duen mainhu sacratu huntaric egun ilkhi nadin bekhatuaren notha guciataric garbitua.

O Birgina saindua , Jaincoaren Ama eta Jaincoaz landan ene esperantça eta contsolamendu gucia ! Orhoit çайте bekhatoreen iheslekhua eta misericordia- ren Ama çarela ; eguiçu beraz bici phasatuco crima gucien belztasuna ene nigarrez borra deçadan , eta ardiets dieçadaçu çure Seme maitearen ganic ethorkiçunean bekhatu- ric ez eguiteco gracia. Promes darotçut ene habituda , pasione, eta yaidura guciei guerlaric biciena eguinen diotedala , eta berriz erortcera ekhar neçaketen occasione guciei atçartasunic handienarekin ihes eguinen diotedala. Emplega çaçü ene fagoretan çure arartecotasun botherexua , eta içanaraz dieçadaçu deliberacione hunen complit- cecco indarra.

Confesioaren oudoco Othoitçac.

O ene Jaincoa eta ene Aita amulxua eçagutcen dut ez naicela gai çuri behar beçala eskerren emateco egun eguin darotaçun fagore bereçiaz. Ceruaren eta çure contra altchatu içan naiz, eta çure gracia guciac osticatu içan ditut. Çure colera eta mendecu gucien objeta içatea mereci nuen, eta halaric ere ez nauçu abandonatu. Cer diot? ene ondoan ibili içan çare, eta haur prodigo, ardi errebelatu hau çure ganat ekhararaci duçu, Ceronec ene bihotça gambiatu duçu eta ene bekhatu nombre gabeac urrikirekin confesatu ditudan memento berean, hekien gucien barkhamendua eman darotaçu. Ez naiz beraz behinere gueldituco çuri eskerren bihurtcetic. Ene bicitceco oren eta memento guciez laudatuco eta benedicatuco çaitut. Egun beretic ukho eguiten diot munduari eta munduco usaia guciei, çu choilki maitatuco çaitut, eta çuri, ceronec eman darotaçun bihotz hau oso osoa ofrendatcen darotçut.

O Birgina gloriosa, ene Ama maitea! egun heldu naiz çure ganat, eta çure oinetan ahuspez ematen naiz. Lagun naçaçu, othoizten çaitut, çure Seme bakharrari eskerren ematen. Eguiçu, haren Ebanyelioa içan dadin ene pentsamendu, hitz, eta accione gucien erre-guela, eta çure amodio sainduan biei eta hil nadin.

COMUNIONE SAINDUAN

EGUITECO OTHOITÇAC.

LEHENBICICORIC, beiratu behar duçu çure ganat heldu dela cerua, lurra eta gauça guciac creatu dituen, Jainco mayestate handitaco hura, ceinaren aiticinean Aingueruac eta Serafinac ikhara saindu batean baitaude.

Bigarrenean, beha çaçü norenganat heldu den: çure ganat, ceina ez baitçare haux eta herraux baicen, ceinac hanbat gaizki eguin baitioçu.

Hirurgarrenean , ikhus çaqu certarat heldu den : çure ganat heldu dela çuri bere graciën emaiterat , çuri çure bekhatuen barkhatcerat , eta hitz batez errateco , heldu da amodioz osoki çu bethcerat.

Laurgarrenean , eçagut çaqu cein behar handitan çaren Jaincoaren errecebitceco : ceren hura baita çure arimaren hazcurria , bere gosean haren asetceco , çure eritasunetaric sendatcea eta tentacioneen contraco indarra.

*Comunione Sainduaren errecibitceco aitce-
nean eguiteco lehenbicico* OTHOITÇA.

ENE Jainco ona , ceronec egun deitcen nauçu çure ganat , çure graciac ene bihotça berotcen duclaric , çure errecibitceco nahicunde handi eta kharxuatarat. Ohore eta ontasun handi hori eguin nahi darotaçunaz gueroz , çato beraz ene arimarat , eta ceronec aphain dieçadaçu halaco guisaz , çure nahitarat osoki nausiçan çaitecen , ceronec eguin eta berre-

guin duçun obraz; eta nic ere neure al-
detic iduki çaitçadan neure bihotçaren
gainean Jaincozco ciguilo bat beçala.

Humiltasunezco Acta.

ORDEAN, Jauna, nola ni hurbilduco naiz
çure ganat! çure handitasunari beguira
eta ene ez deustasunari, çure chahuta-
sunari eta ene liçuntasunari, çure sain-
dutasunari eta ene maleciari? Jondoni
Joani-Batista, hain saindu handia, ama-
ren sabelean bekhatutic garbitua celaric,
ez cela gai cioen çure çapata lokharria-
ren urratceco; Jondoni Petiri, Aposto-
luen printceac, cioen: Jauna, çohaz ene
ganic, guiçon bekhatoros bat naiz. Eta
bada ni guciz bekhatoros handiagoa,
nola ausartatuco naiz, Jauna, çure ganat
hurbiltcerat? Neure baithan ez dut deus
ere causitcen bekhaturic eta maleciaric
baicen, neure pasione nahasien nahas-
mendu gaichtoric baicen. Ene guticiac
eta ene gogoeta çarrac içatu dire ene
bicitcearen leguea eta erreguela. Ez dut

egundaino behar den penaric hartu çure amodioarentçat; ez naiz çure yusticiaren beldur içatu; ez nau çure legueari çor diodan ikhustateac guibelatu gaiski eguitetic; egundaino ez darotçut eskerric ongui eman çure ganic errecebitu ditudan ontasunez. Ene bicitce gucia çure contraco guerla bat içatu da; bethi çu niri ongui eguiten, eta ni çuri gaizki eguiten; çu bethi ene bilha, eta ni bethi çure ihesi! Ah! Jauna, eta nola bada hunelaco creatura dohacabe bat ausar-tatuco da çure gana hurbiltcerat?

Trica çaitte hemen aphur bat çure aphaltasunaren eta çure indignitatearen gainean penxatcen duçula, eta guero erraçu confidenteia handi batekin:

AH! Jauna, aditu dut çure boz estia, ceinac deitcen bainau çure ganat, erraten darotaçula: Çatozte ene ganat, nekhatuac eta sobra cargatuac çaretenac, eta nic soleituco çaituztet. Erran duçu, ene Jaincoa, ez duçula bekhatorearen

heriotcea nahi , bainan bai conberxio-
nea; ex duçu , Jauna , bekhatorea çu ga-
nic urruntcen , bainan bai çu ganat
deitcen. Erran duçu ez çarela mundurat
yustuen deitcerat ethorri , bainan bai
bekhatoreen ; ez dutela sendoec miricu
beharric , bainan bai eriec. Ene Salbat-
çaile maitea , çure ontasunean eta çure
urricalmendu hândian neure esperantça
eta ustantça gucia emanic , heldu naiz
eria miricua ganat : senda naçaçu ; heldu
naiz bekhatorea yusticiazco ithurrirat :
garbí eta saindu neçaçu. Badakit Publi-
cano bekhatorosaren nigarrci guehiago
beguiratu cinduela , Pharisuaren apairu
supherrari baino ; ez cinituela Magdale-
naren nigarrac arbuyatu , bainan bai
barkhatu cinioela , eta çure adiskidant-
çan hartu. Huna non naicen , Jauna , çure
misericordiaren oinetan , neure bekha-
tuen doloreac erdiratu eta porroscaturi-
caco bihotz batekin. Eguia da ; ez dut
Magdalenac beçambat nigar çure oinen
garbitecco , bainan çuc ichuri duçu odo-

lic aski ene eta mundu guciaren bekhatuen chahutceco eta barkhatceco.

Aita eternalari eguiteco Othoitça.

AITA cerucoa, nola obra onic gabe neure baithan aurkhitzen bainaiz, eta ez baitut deus ere çuri neure bekhatuez satisfacione eguiteco; escaintcen daroskitçut çure Seme Jesusen merecimenduac, ceinac baitire handiago ene eta mundu guciaren bekhatuac baino. Escaintcen darotçut neure erospenaren precioa, eta ene Salbatçaileac bere heriotce dorpheaz enetçat eguin darotçun pagamendua. Jauna, apha çatçu çure beguiac horren bisayaren gainerat, eta ikhus çaçü horren gorphutça hil guisa aldarearen gainean, eta horren odol sari-gabea, khalitçaren barnetic oihuz dagotçula. Entçun çaçü çure Seme maitearen eta gure Anaiaren odolaren boça, ceinac bere heriotcean Galbariotic beçala, orai aldarretaric erraten baitarotçu: Aita, barkha dioçoçute, ecen ez dakite cer hari diren;

bekhatoros gaichtoentçat gracia eta misericordia galdetçen darotçula, ceina gurutceficatu baitugu gure bekhaturez.

Fedezco Acta.

O JESUS, ene Salbatçailea! sinhesten dut, fede bici batez, eguiazki eta errealki Aldareco Sacramendu handi horretan çarela; hor ene izpirituac adoratçen du ene beguiec ikhusten ez dutena, nola baita, çure yainçotasuna, çure guiçon-tasuna, çure arima, çure gorphutça, çure odola, çure izpiritua eta çure me-recimenduac. Phitz çaçü ene fedea misterio handi eta adoragarri horren gainean, ô ene Jesus! çor darotçudan gogoeta eta beldur sainduarekin çure gana hurbil nadintçat.

Amodiozco Acta.

ÇURE amodioac eman çaitu, ene Jesus, eguiaren eta mahax arnoaren iduriaren azpian, ene ganat ethortcea gatic; misterio hortan çure amodioaren indar gucia eracusten duçu. Othoizten çaitut bada,

ene Jesus , çure bihotça enetçat sutan eman duen amodio berac , enea ere çuretçat bero deçan. Ah ! bihotz hotça , be-thi hormatua içanen othe haiz ? Maithaçac , hic ere , hi hain borthizki maithatu hauen Jesus bera. Ochala Jesusen amodio sacratuac erre baleça ene bihotça , eta irex osoki !

Gai ez naicelaric , nahi çaitut erre-cibitu , ene Jesus , ceren baitakit eman nahi çaikidala , eta çure baithan aurkhituco dudala ene herbaltasun gucien sendatcea. Ene Salbatçaile maitea , ez nuke nahi comunione hau eguin usantça edo ardura batez ; othoi , gracia eguin dieçadaçu bada amodio bero batez , munduco creaturez osoki hux nadintçat , eta çutaz bethe : ceina adoratcen eta maithatcen baitçaitut , çuretçat gucia haxbeherapenez bethea naicela.

Ofrendazco Acta.

ESCAINTCEN darotçut , ene Jaincoa , orai nic eguiterat nohan comunione hau ,

çure amodioa gatic , eta çuri placer eguitca-gatic. Badakit , ene Sabatçaile maitea , comunione saindua hainitz onhesten duçula , hiltceracoan hitz amodiozco samur eta hunkigarrietan aditu guinuen beçala , erraten cinuela : Orhoitçaitezte nitaz hori eguinen duçuen gucian. Eguiten dut beraz , ene bihotceco Jainco maitea , çue ene arimarat ethortceco duçun guticiari axeguin emaiteco , çurekin yuntatceco , bekhatuari ihes eguiteco , berthutearen obrentçat indarren hartceco , eta neure ezdeustasunaren eçagutceco.

Andredena Mariari eguiteco Othoitça.

O BIRGINA gloriosa ! ene Salbatçailearen eta ene Eroslearen Ama , duçun pietate bekhatoros guphidagarri huntaz : ô Trinitate Sainduaren lore ederra , eguiçu enetçat othoitz , çure medioz besarca deçadan , amodio oso batez , çure Seme ene Salbatçailea , eta eguin nadin harren gogoraco arima bat. O ceruco Aingueru do-

haxuac ! othoi , lagun neçaçue ; parabi-
suco Saindu eta Sainda guciac , neretçat
othoitz eguiçue , ene Jaincoaren gogora
comunione hau eguin deçadantçat.

Bihotz altchapena Jesusi.

ÇATO , ene Jaun maitea , çato , eta osoki
bethe çaçu ene baithan eguin gogo duçun
obra miragarria.

O enè bihotceco Jainco maitea ! ez de-
çaçula guehiago luça ene ganat ethor-
tcea.

Ah ! ene Jaincoa , ala nic baitut guticia
handia çure ene baithan errecibitceco !

Aithortcen dut ez naicela creatura
ahitu bai baicen , bainan çu onegua çar-
re , ene behar handiec ene ganat ethor-
tctic guibelatceco.

Çato , othoi , ene Sabaltçaile maitea ,
çu berantexia nago.

Ene Jaincoa , çato ene arimarat , eta
saindu eguin çaçu.

Ene Jaincoa , ene bihotçaren yabe
eguin çaute eta garbi çaçu.

Ene gorphutcean sar çaitte eta beguira çachu, eta ez naçaçula secular çure amodiotic utz urruntcera.

O su sacratua! erre çachu cer ere causitcen baituçu ene baithan çure gogora ez denic, eta çure graciari eta çure amodioari traba eguin ahal dioçokenic.

O ceruco mana! indaçu çure gustu ona, munduco plazer gucientçat higuinlça oso bat içan deçadan.

Erraçu guero *Confiteor*, eta hiruretan:

JAUNA, ez naiz ni gai çure errecibitceco; bainan erraçu çure hitz saindua, eta ene arima içanen da sendatua.

Sinhesten dut, ene Jaincoa, fede biciñatez, Ostia saindu horretan dela çure çaitte gucia.

Adoratcen çaitut ahal den humiltasun eta ohore handienarekin, Jainco amodio handitacoa.

COMUNIONE

ONDOCO OTHOITÇAC.

O AMODIO sari gabecoa ! ontasunezco ixasoa, ithurri ecin agor çaitetzkena, ene barnean ohoratcen eta adoratcen çaitudan Ostia Sacratua, bihotz bat gutiegui da çure maithatceco, Jesus dibinoa, eta boz bat halaber gutiegui da çure ontasun handiaren laudatceco.

O ene Salbatçailea, eta ene Jesus maittea ! ala nic çuri çor handia baitarotçut, ni beçalaco creatura pobre bati eguin dioçun bisitaz !

Eguin darotaçun ontasun eta ohore handi horren eçagutçadantçat, çutazco escaintça bat eguiten darotçut çuri ceroni.

Ez, ez dut guehiago bici nahi, bainan Jesus nahi dut ene baithan bici dadin.

Jesus enea da, eta ni harrena eternitate gucico.

O amodioa ! ô amodioa , secular ez guehiago bekhatuic !

Ez çaiokit secular ahantcico , Jesus ene Sabatçaileac eta ene Jainco maiteac eguin darozkidan ongui eta ontasun ecin erran beçain handiac.

Adoracionezco Acta.

AH! Jauna , çu creatura miserable hunen ganat ethortcea , sobera gracia eguita da ; Aingueruei baino guehiago eguin darotaçu. Hec ez dute çu ceruan ikhusteco eta adoratceco dohaxutasuna baicen ; bainan ni çure içaiteaz hazten nauçu ; ongui-eguin handi bat da hori enetçat , eta çure amodioaren gaindidura bat nahi içatu baituçu sarthu ene gorphutcean. Ene baithan çare , ene Jesus , adoratcen çaitut , hala nola Aingueruec ceruan eguiten baitçaituzte ; eta nago çure aicincian beldur saindu eta aphaltasun handi batekin.

Eskerren bihurtceco Acta.

BIRGINA Saindua , çue çure sabel sacra-

tuan ekharri duçun Jesus bera da orai ene baithan. Cergatic ez dut bada nie hambat amodio eta garbitasun nola çuc? Lagun naçaçu, othoi, çure Seme amul-xuac eguin darotan gracia handi huntaz eskerren ematen. Ceruco Aingueruac, parabisuco Saindu eta Sainda guciac, çuekin batatcen naiz, Jesusi eskerren bihurtceco eguin darotan graciaz. Çuceronec eman darotaçun Semea bera es-caintcen darotçut, ontasun handi horren eçagutçatçat.

Eskerren bihurtceco Acta.

JESUS adoragarria, eguia da beraz ene baithan çarela! naicen bada ni ere, othoi, choilki çure baithan; ez çaitecela secular ilkhi sarthu çaren bihotz hortaric.

Enc bihotça, othe dakic maithatcen? orai hemen erre behar haiz; sunxi hadi dahaxuki Jesusen amodioaren labe sacratu horretan. Ene arimaren Salbatçaile maitea, gambia naçaçu çure ganat, ez nadin ni guchiago bici, bainan çu bici

daitecen ene baithan : ene penxamendu,
ene hitz eta ene obra guciac, ditén niri
eman çaitan Jesusenac, eta ez eneac.
Aguintcen darotçut, ene Jesus, bethi
çure aldera leyal içanen naicela; ez dut
adiskidantçaric nahi içan guehiago çure
gloriaren exayekin; ukho eguiten diotet
munduari, eta haren atseguin falxoei,
debruari, eta axeguin tentacione edo se-
guida gaichtoei, eta çure manamendu
choilei yarraiki nahi natçaye.

AZKENEAN ardiexi dut eta neure baithan
dut ene arimac maithatcen duena, ex dut
loxaric urruntcerat utz deçadan. Ez, ez,
gaurguero nahi dut ene bihotça içan da-
din haren egon-lekhu; bainan ene nahi-
cundea eta ene dohaxutasuna seguratu-
goac içan daitecen, amarratuco ditut
borthizki amodioaren gathez; eta gal ez
deçadantçat, çaintçaletçat emaiten dut
modestia neure beguietan, eta ichilta-
suna neure mihian. Badakit ene Jesus
maiteac ez duela bihotz erdi edo phichca

bat nahi ; çucen da beraz eman dioçadan neure bihotz osoa. Ez bakharric bihotça, Jesus gueiz maithagarria , bainan oraino emaiten darotçut neure arima , neure gorphutça eta naicen gucia. Har çaçu beraz çurea dena, eta bat eguin neçaçu halaco guisan çurekin , munduco cernahic çure ganic urrun ez eçaketen beçala.

ESKERRAC bihurtcen darozkitçut, eta çaitut laudatcen , Aita guciz ahalxua eta saindua , ceren gai ez nintcelaric , ni beharra eta hebaina nahi içatu bainauçu bazcatu eta ase çure Seme Jesu-Christoren gorphutz eta odol sari gabecoaz.

Othoizten çaitut ene ahal guciaz Comunione saindu han içan dadin ene bekhatuen barkhamendutan ; eta eguin deçan, ene baithan ere, gracia hartcen duten arimetan eguiten duen ikhusgarri bera.

Orai ongui eguinen duçu othoitz aberax hunen erraitea :

INDULGENTCIA PLENARIOA

ERATCHIKIA OTHOITZ HUNI.

HUNA non naicen, ô Jesus ona eta gueiz amulxua ! çure aitecinean belhaunico emana. Othoizten çaitut eta arrakeritcen ene arimaco khar guciac, ene bihotcean sar araz dietçatçun fedezco, esperançazco, eta caritatezco sendimenduric bicienac, ene bekhatuen eguiaczco urrikia, eta hetaric guehiago ez eguiteco borondateric hazcarrena ; izpirituan beiratcen eta gogoan erabiltcen ditudan demboran, amodio bici eta damu handi batekin, çure bortz çauri sacratuac beguien aitecinean emanetz, ô Jesus ona ! Dabid profetac çutaz cioena : « Cilhatu dituzte ene « escuac eta ene oinac ; khondatu dituzte « ene heçur guciac. »

Cofesaturic eta comuniaturic othoitz hau erraiten duenac gurutcefica baten aitecinean, bortz *Gure Aita* eta bortz *Agur Mariarekin*, irabaz deçake indulgentcia plenarioa, eta libra Purgatorioetan den arima bat. (*Clem. VIII, Benoit XIV, Pio VII.*)

YESUSEN BIHOTZ SACRATUAREN

OHORECATO

LETHANIAC.

JAUNA, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo, urrikal çakizkigu.

Jauna, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo, adi gaitçatçu.

Jesu-Christo, entçun gaitçatçu.

Jaincoa Aita, ceruetan çarena, urrical çakizkigu.

Jainco Izpiritu Saindua, urrical çakizkigu

Trinitate Saindua, hirur presunetan

Jainco bat çarena, urrical çakizkigu.

Jesusen bihotça, içan eçaçu pietate.

Jesusen bihotça, Birgina baten sabe-
lean formatua,

Jesusen bihotça, berbo eternalarekin
bat eguina,

Jesusen bihotça, Jaincoaren egon le-
khu sacratua,

Jesusen bihotça, Trinitate Sainduaren
tabernaclea,

çan eçaçu pietate.

esusen bihotça , Saindutasunaren
templua ,

esusen bihotça , eternitate gucian
emanen diren gracia gucien ithur-
burua ,

esusen bihotça , cztitasunez eta hu-
militatez bethea ,

esusen bihotça , amodiaren suzco la-
be sacratua ,

esusen bihotça , eguiazco contricio-
nearen ithurburua ,

esusen bihotça , çoinetan baitire cer-
ratuac çuhurtciaren tresor guciac ,

esusen bihotça , ontasunaren ixasoa ,

esusen bihotça , Jaincoaren miseri-
cordiaren thronua ,

esusen bihotça , berthute gucien
molde perfeta ,

esusen bihotça , Jaincoaren etche eta
ceruco athea ,

esusen bihotça , tresor ecin akhituz-
coa ,

esusen bihotça , çoinaren bethetasu-
netic guciac errecibitu baititugu ,

Içan eçaçu pietate.

Içan eçaçu pietate.

Jesusen bihotça, deitzen çaituztenen
alderat aberax eta liberal çarena,

Jesusen bihotça, gure bakea eta erre-
contciliacionea,

Jesusen bihotça, ostia bici, saindu eta
Jaincoari agradatcen çayona,

Jesusen bihotça, gure bekhatuen bar-
khanendutan bictima yarria,

Jesusen bihotça, bethiereco bicitce-
raino hedatcen den uraren ithur-
burua,

Jesusen bihotça, ur bicigarrien ithur-
ria,

Jesusen bihotça, Olibetaco baratcean
tristecia handienez pulumpatua,

Jesusen bihotça odolezco icerdiz ahi-
tua,

Jesusen bihotça, ahalkez eta afruntuz
gure-gatic asea,

Jesusen bihotça, gure bekhatuengatic
dolore bicienez porroscatua,

Jesusen bihotça, gurutce baten gai-
nean heriotceraino obedient ičan
çarena,

Ičan eçaçu pietate.

Ičan eçaçu pietate.

Jesusen bihotça , lantça colpe batez
cilhatua ,

Jesusen bihotça , gurutcearen gainean
odolez hustua ,

Jesusen bihotça , bekhatoreen ihes le-
khua ,

Jesusen bihotça , yustuen indarra ,

Jesusen bihotça , afliyituen conxola-
cionea ,

Jesusen bihotça , tentacionez behar-
tuac direnen sostengua ,

Jesusen bihotça , ifernuco izpiritu
gaichto guciac , ikharatcen dituena ,

Jesusen bihotça , yustuei çure amo-
dioan iraun arazten dioçutena ,

Jesusen bihotça , çu baithan hiltcen
direnen esperantça ,

Jesusen bihotça , dohaxu gucien boz-
carioa ,

Jesusen bihotça , bihotz gucien bihotça
eta erreguea ,

Bekhatu gucietaric , beguira gaitçatçu ,
Jesus ,

Bihotçaren gogortasunetic , beguira gai-
tçatçu , Jesus.

Içan eçaçu pietate.

Içan eçaçu pietate.

Heriotce bethierecotic, beguira gaitçatçu,
Jesus.

Jaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, barkha dieçagu-
çu, Jauna.

Jaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, entçun gaitçaçu,
Jauna.

Jaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac
khentcen ditutçuna, urrical çakizkigu,
Jauna.

Jesus, adi gaitçatçu.

Jesus, entçun gaitçaçu.

✧. Jesus, bihotz humil eta amulyua;

✧. Eguiçu neure bihotça, çurea beçala-
lacoa.

ANDREDENA MARIAREN LETHANIAC

Escuaraz.

JAUNA, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo, urrical çakizkigu.

Jauna, urrical çakizkigu.

Jesu-Christo , adi gaitçatçu.

Jesu-Christo , entçun gaitçatçu.

Ceruco Aita , ceina baitçare Jaincoa , ur-
rical çakizkigu.

Semea , munduaren Salbatçailea , ceina
baitçare Jaincoa , urrical çakizkigu.

Izpiritu Saindua , ceina baitçare Jaincoa ,
urrical çakiskigu.

Trinitate Saindua , ceina baitçare Jainco
bakhoitz bat , urrical çakizkigu.

Maria Saindua , othoitz eguiçu guretçat.

Jaincoaren Ama Saindua ,

Biryinen Biryina Saindua ,

Jesu-Christoren Ama ,

Gracia Dibinoaren Ama ,

Ama guciz chahua ,

Ama guciz garbia ,

Ama hekhatuic içatu ez duçuna ,

Ama tatcharic içatu ez duçuna ,

Ama maithagarria ,

Creatçailearen Ama ,

Sabatçailearen Ama ,

Biryina guciz prudenta ,

Biryina ohoragarria ,

Othoitz eguiçu guretçat.

Biryina laudagarria,
Biryina puchanta,
Biryina amulxua,
Biryina leyala,
Justiciaren miraila,
Çuhurtciaren tronua,
Gure bozcarioaren causa,
Untei izpirituala,
Untei ohoragarria,
Arrosa misteriozcoa,
Dabiten dorrea,
Dorre borthitça,
Urrezco palacioa,
Bakearen arca,
Ceruetaco portalea,
Goiceco içarra,
Erien osasuna,
Bekhatoreen ihes-lekhua,
Doloratuen conxolatçailea,
Guiristinoen fagorea,
Aingueruen erreguina,
Patriarken erreguina,
Profeten erreguina,
Apostoluen erreguina,

Othoitz eguçu gureçat.

Othoitz eguçu gureçat.

Martyren erreguina , othoitz eguiçu guretçat.

Confesoren erreguina , othoitz , etc.

Biryinen erreguina , othoitz , etc.

Saindu gucien erreguina , othoitz , etc.

Thona gabe concebitu erreguina , othoitz eguiçu guretçat.

Jaincoaren bildoxa , ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac , barkha dietçagutçu , Jauna.

Jaincoaren bildoxa , ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac , entçun gaitçatçu , Jauna.

Jaincoaren bildoxa , ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac , urrical çakiskigu.

Jesu-Christo , adi gaitçatçu.

Jesu-Christo , entçun gaitçatçu.

SAN BERNATEN OTHOITÇA

ANDREDENA MARIARI.

ORHOIT çaitte , ô Biryina Maria , guciz ona eta urricalmenduxua ! ex dela egundaino

aditu nihor çure-ganat ihes eguin due-
nic , çure laguntça galdetu duenic , çure
arartecotasuna bilhatu duenic , çutaz
içan dela abandonatua. Nic ere fidantcia
beraz gogoa sustatua , çure-ganat , ô Bi-
ryina , biryinen Ama loriosa , laster egui-
ten dut , çuganat heldu naiz ; auhen mi-
netan , ni bekhatorea , çure oinetarat
erortcen naiz : ez deçaçula , ô Berboaren
Ama , ene othoitça arbuya , bainan adi
çaçu fagorezki , eta entçun çaçu. Halabiz.

MEDITACIONE SALBAGARRIAC.

—

ABISU PREMIATSUA.

Meditacionea hasi baino lehen , eman çaito
manera bereci batez Jaincoaren presentcian :
hastia çure bekhatu guciac : galda Izpiritu
Sainduaren laguntça ongui baliatceco iracur-
tceaz , eta meditacioneaz : iracur Jainco Jauna
bera mintço balautçu beçala errespetu , amo-
dio handi batekin : bara memento bat gue-
hienic hunkitcen çaituzten gaucen gainean ;

hec ongui har izpirituan eta bereciki bihot-
cean : azkenean gomenda andredena Mariari
gure sendimendu eta chede onac.

Meditacionea FEDEAZ.

I.

FEDEA da Jaincoaren dohain bat çoin-
taz sinhesten baititugu osoki eta cinez
Jaincoac Eliça ama Sainduari eracutsi
dituen eguia guciac. Fedea da berthute
surnatural gucietan lehena , arimaren
bici lehena : fedea da erreligione Sain-
duaren cimendua , Jaincoaren haurren
seinale berecia. Oh ! çoin handiac diren
fedearen onguiac ! Fedeac arguitcen du
gure izpiritua hain bertce eguia precia-
tuen eta beharren gainean ! Iguzkia gure
beguien arguitceco baino nesesariago da
fedea gure izpirituen arguitceco. Itsuac
baino urricalgarriago guinitazke , ez ba-
guindu fedearen argui miragarria. Ez
ditugu gutiago preçatu behar fedeac
gure bihotcetan eguiten dituen onguiac.
Fedeac eçagutarazten eta maitharazten

deraucu berthutea, eçagurazten eta higuintarazten gaizkia, bekhatusa, bicioa. Ah! dohatsu miletan dohatsu gu, eguiazco fedeez arguituac garenac! Oh! cer eskerrac ez ditugu bihurtu behar Jaincoari dohain bereci hunentçat gure bici gucian!

II.

Hemen aiphatcen dugun fedea osoki nesesarioa baitez-padacoa da salbatceco. Ez da berthute guiristinoric fedea gabe. Çombatenaz fedea azcarrago, biciago baita, hambatenaz arima ederrago da Jaincoaren beguietan. Fedea içan behar da azcarra, eta fedearen indarrac behar deraizeu garraitaraci gure arimaren et-sayac, mundua, debrua eta gure naturaleça gaichtoa. Fedea ez du deusec ere cordocatu behar. Hain segura da nola Jaincoa. Hain bertce Martyrec eman dute beren bici guc dugun fede hunen berarentçat. Guc ere nahiago içan behar dugu bici galdu ecenez fedea. Fedea gal, arima gal, oro gal. Gure fedea içan be-

har da osoa. Sinhetsi behar ditugu fedezco eguia guciac, Eliçac eracusten deraicun beçala. Fedea içan behar da obrez seguitua: berteenaz fede hila da. Fedeac manatcen derautçu othoitçari yarraikitcea, behar duçu beraz othoitçari yarraiki: Fedeac manatcen derautçu etsayari barkhatcea, barkha beraz bihotcez etsayari. Fedeac debeatcen derautçu ebascoa, guiçon hiltcea; bada fede berac debeatcen derautçu orobat deshoneskeria. Beraz fede eguiazcoa edo salbaitçazkeen fedea nahi baduçu eracutsi. behar tuçu ebascoa, guiçon hiltcea beçala ebitatu lohikeriaç, deshoneskeriaç çure gogoetetan, çure hitçetan, çure manera gucietan. Fedeac manatcen derautçu Eliçaren manamenduen beguiratcea Jaincoarenac beçala. Eracuts çaçü çure fedea yarraikiz Jaincoaren manamenduei beçala Eliçaren manamenduei, çure ahal guciez. Galda çaçü, galda bethi Jaincoari fede azcarbat, fede oso bat, fede eguiazco bat: Jauna, othoi, emenda çaçü ene fedea.

III.

Bainan fede azcar, fede oso hori ez othe da flacatcen ari, iraunguitcen arigure artean? Gure aitçinecoac hain fede handitacoac, eta guc hain fede ttipia, hain flacoa, hain erdizcacoa! Cerbait ikhusi ondoan, cerbait entçun ondoan fedearen contra, erreligionaren contra, duda batçu nola nahi atchikitcen izpiritan, eta horrela fedea colpatcen, fedea hausten: fedea manatu obligacione batçu aski arthoski bethetcen; bainan bertce obligacione batçu fediaz orobat manatuac, debalde uzten: demendren irri, demendren trufa batentçat, ahalguetcen fediaz, erreligioneaz, bertce beçala eguiten, bertce beçala hain errechki hausten Jaincoaren edo Eliçaren manamendu bat edo bertce. Ah! cembat guisetarat ez dukeçu bekhatu eguin fedearen contra! Damu handi bat içaçaçu hutz horietaz: ebita çaitçu hartaric handienarekin. Nun nahi, cer nahi, norren ganic nahi, entçunic ere fedearen

contra, erreligionearen contra, ex deçacula behinere halacoric sinhets. Erreligionearen contra, fedezco eguien contra erraiten diren guciac, bethi gueçurrac dire. Beraz, nun nahi, cer nahi, noren ganic nahi, ikhusiric ere, norc nahi cer nahi eguin deçan, erran deçan, çuc, chistau maitea, içan çaçü bethi errespeturic handiena erreligione sainduarentçat, Elicaco aitçindariantçat, Elicaren manu eta debecu gucientçat: beguira çaçü bethi, çure fedea, çure sinhestea fermu, eta oso-osoa, behinere demendren dudaric atchiki gabe fedezco eguien gainean, behinere deusetaz cordocatcea utci gabe. Ez nehun, ez nihoren aiticinean ahalgue içan çure fedez, çure erreligioneaz. Urricalmendu içan çaçü fede gabecoz: othoitz eguin heyentçat. Jau-na, argui çaçü ene fedea gueroago guehiago, azcar çaçü, borthitz çaçü: indaçü, othoi, ene fedearen araberaco bicitcea, bicitce bat eguiazki eta osoki guiristino.

Iracurtee edo meditacione bakhotcharen ondotic, eguin deçakeçu othoitz hau Andre-dena Mariari :

Çure arartecotasunerat ihes eguiten dugu, ô Jaincoaren Ama guciz saindua : ez ditçaçula arbuya gure othoitçac gure behar orduetan : bainan beguira gaitçaçu lanyer gucietaric, ô Birgina loriosa eta benedicatua ! Halabiz.

Meditacionea CREACIONEAZ.

I.

CONSIDERA çacu Jaincoac eguin çaituela. Ez du hain dembora handia munduan çarela : cembait urthe baicen ez du bici çarela ; ordu arthean non cinen ? Cer cinen ? Ezdeusean ; ezdeus bat çu ceroni. Iguzki hau bacen, ez ordean çure arguiteco ; lurrac fruituac ekhartcen cituen, ez ordean çure hazteco ; mundu hau bacen, ez ordean çu huntan : ex cinen oraino diren gaucen artean lurreco har bat baino guehiago, hautsa eta herrautsa

baino chumeago, ezdeus phuru bat cinnen : horra çure estatua nolacoa cenduela cembait egun , edo ilhabete aphur. Nola betbetan causitu çare munduan ? Norc eman darotçu içatea ? Noren ganie duçu bicia ? Ceroni ecin eguin cintezken ; munduco creatura guciac ez ciren gai çure gorphutçaren formatceco , eta gutiago ciren capable çuri arimaren emateco. Jaincoac eguin çaitu beraz , haren escuen obra çare , hura da çure eguilea : Cer obligacione ez diocu Jaincoari eman darotçunaz gueroz içatea eta bicia ! Orai duela cembait urthe ezdeus bat cinela orhoitcen baçare nola çure ezdeustasuna ahantciric supherbio içan othe çaitetzke ? Munduco laudorio eta lausengu guciec nola çure bihotça altcha eta hant deçakete ? Bihur çaitte çure herrautserat , eta ezdeussetaric eguin çaituen Jaincoari eskerrac emanez , haren graciaç çure bihotcean distiatuco du.

II.

Consideza çaçu nolacoa eguin çaituen

çure Jaincoac. Cembat dohain ez darotçu eman guiçon eguin çaituenean? Gorphutz bat baduçu bere postura nobleaz, bere membro gucien edertasunaz eta empleguaz gaineraco creatura agueri direneta-ric distingatcen, eta hekien erregue eguiten çaituena. Jaincoac eman darotçu adimendua, çure baithan, çutaz campoan çu baino beherago, çu baino gorago diren gaucen, eta Jaincoaren beraren eçagutceco gai dena. Eman darotçu memoria bat, mila gauça on eta probotchosez berthe deçaçukena. Eman darotçu bihotz bat Jaunaren maitatceco, Jaunaz goçatceco gai dena: eta hòletan bere idurirat eguin çaitu. Eçagutu othe duçu cein balirosa cinen? Consideratu othe duçu cembat ohoratu behar cinduen çure baithan Jaunaren iduria? Othe cinakien, bekhatuac imagina hura nothatcen eta deseguiten çuela? Helas! Jauna, aithortcen dut ene falta, condenatcen dut ene burua, egun eçagutcen dut ongui maiz eta sobretan ene baithan belztu dudala çure

iduria ; eman dieçadaçu beraz bihotz urrikimenduz doloratu bat ; yan araz dieçadaçu nigarrezco oguia eta edan araz dieçadaçu abundantki ene nigarren ura.

III.

Consiðera çaçu certaco eguin çaituen Jaincoac. Beretçat eguin çaitu ; ez du bertce chederic içan çu eguitean , eta ecin çuken : Creatura bakotchari eman dio bere fina : çure azken fina Jaincoa da, Jaincoarentçat çare beraz. Çure izpiritua haren ecagutceco , çure memoria hartaz orhoitceco , çure bihotça haren maitatceco ; çu çaren gucia haren ohoratceco çare. Beguiac ikhusteco , beharriac aditceco ditugun beçala : ni ere gucia oso osoa Jaincoarentçat naiz. Obra bere eguilearena da, eta ni norena içan behar othe naiz ene Creatçailearena baicen ? Ez naiz lurrean onthasun biltceco , ez naiz munduan placeren edo aisien hartceco , bainan choilki eta bakharric ene eguilearen cerbitçatceco ; haren cerbitçatceco ez den gucia debecatua çait ; nic eguiten dudana

harentçat ez bada, ene eguimbidea haus-
ten dut, hartaz landan bertce cer nahi
denentçat eguin deçadan, ohoinkeria
bat, inyusticia bat da, ceren dudan gu-
cia, naicen gucia, eguin ahal deçakedan
gucia çor baidiot. Ah! cembait humiliat-
ceco suyet ez dut ikhusten ene baithan!
Cembat ohoinkeriaz, cembat inyusticiaz
ez naiz hobendun ene Jaincoaren aitci-
nean! Jaincoaz, eta haren araberaco
gaucez entretenitu othe da bethi ene me-
morioa? Jaincoaren eta Jaincozco gaucen
maitatcen haritu othe da bethi ene bi-
hotça? Jaincoaren cerbitçuan emplegatu
othe ditut ene demborac, indarrac eta
onthasunac? Ene eguiteco bakharra içatu
othe da Jaincoaren cerbitçatcea? Hala
behar cen; ez da ordean halacoa içatu
ene bicia. Ezdeuskeriei eman diotet ene
haurtasuna, erhokeriei ene gaztetasuna,
inutilkeriei ene gaineraco dembora. Dos-
tetec, axeguinec, eta maiz bekhatuzcoec
occupatu dute ene bicia. Banitateari,
gueçurrari gaichtakeriari eman diotçatet

ene Creatçaileari çor niotçan arima eta gorphutça , arimaco eta gorphutceco ahal guciekin. Damu dut, Jauna , ene inyusticia iraganaz , hartcen dut erresolucione fermu bat hemendic harat çure cerbitçuan emplegatceco ditudan guciac ; kharxuki cerbitçatuco çaitut azken haxerainocoan.

Meditacionea guiristinoaren dignitateaz.

I.

JAINCOAC gracia eta fagore handia darotçu bathaioaz guiristino eguin çaituenean. Cer cinen munduan aguertu cinean ? Cer cinen çure amaren sabelean contcebitua içan cinen instant berean ! Aita-Adameren bekhatuaz belztua , lepra huts eguina , çauri beltz batez estalia , Jaincoaren exaia , Cerutic desterratua ; etcen Jaincoa çure Aita , Cerua ez cen çure primantça , orduan hil bacine , çureac eguin çuken , eta eternitateco galdua cinen , Jaincoaren presentciaz eta gloria ez cinen

seculan goçatuco. Jaincoa cen bakharric gai bekhatu originalaren notha beltçetic çure garbitceco, eta bekhatuac çure baitan deseguin çuen imagina ederraren erreberitceco; ez cinuen merici orduan pena baicen: cembat haur ez dire deseguiten bere amen sabeletan! Cembat ez dire hilac sortcen, edo baithaiatu gabe hiltcen! Çu sorthu çarenean cembat bertce haur ez da sorthu Juduen, Paganoen Turcoen ganic! Hec bada çu beçala Jaincoac eguinac dire; çu beçambat gosta çaizco Jesu-Christori, eta çu hec guçietaric hautatu çaitu, misericordiaric handienaz çorigaitz hartaric beiratu çaitu. Cer esker, cer laudorio ez dioçu beraz çor hain fagore handiarentçat!

II.

Bathaioaz ardietsi cinduen dignitate-ric, edo goratasunic miragarriena. Jaincoaren ume eguin çare, Jesusen membro maite, Izpiritu sainduaren templo bici, Ceruco primu. Aitac behatu darotçu bere haur bihotcecoari beçala; çure Alta da

graciaz, çu haren ume çare bihurtua :
Jesusen haurride, primu lagun, mem-
bro bici; Jesus da çure buruçaguia, çu
haren gorphutz mysticoaren pharte eta
portcione maitea. Izpiritu sainduac çure
bihotcean fincatu du bere egoitça, haren
templu bici eguin çare. Cerua da çure
herria, çure primuçã; çucen duçu Aita
Cerucoaren erresuman, eta orduan hilt-
ceco çoriona içan bacindu, deuzec ez
cintuen guibelatuco instant batez ere
Jaincoaren gloriãz goçatcetic. Cein mai-
tagarria ez cinen Jaincoaren beguietan!
Nola distiatcen çuen çure arimac! Dohai-
nez gucia birriguindua, graciaz gucia
beztitua, Ceruco tresorez gucia aberas-
tua cinen. Norc ongui eta aski estima de-
çake guiristinoaren dignitatea : bainan
eçagutu othe dut ene noblecia? Ohoratu
othe dut ene ethorki handia? Marcatu
cre othe diot hambat maitatu nauen
Jaincoari ene eçagutça.

III.

Çure dignitatearen, edo goratasuna-

ren araberacoa ičan behar da çure bicit-
ceco moldea. Jaincoa da çure Aita, beraz
hura ohoratu behar duçu, hura maitatu
behar duçu, hari obeditu behar dioçu,
hura çure ahalaz imitatu hebar duçu,
hura saindu den beçala çu ere saindu
ičan behar çare. Hala içatu othe çare?
Examina çure burua eta ahalca çaito
orhoitcean cein laster galdu cinduen
çure baithaioco innocentcia. Jcsu-Chris-
toren membro çare, beraz hari lothua
egon behar çare, deusec ez çaitu behar
sepharatu haren ganic; harc estimatu
eta maitatu duena estimatu eta maitatu
behar duçu, harc mezpreçatu eta hin-
guinduena mezpreçatu eta higuindu be-
har duçu: humil, ezti, pacient ičan be-
har çare, çure guticia guciac mortificatu
behar tutçu. Hala eguin othe duçu? He-
las! ez othe da eguía, eguin behar nue-
naren contrarioa eguin dudala? Ez dut
Jesus seguitu; mundua, haraguia, pla-
cera, horra nic bilhatu eta seguitu ditu-
dan nausiac. Izpiritu sainduaren templo

çare; beraz çure arima eta gorphutça garbi içan behar dire, bekhatuac ez du çure baithan lekburic causitu behar. Cer afruntu ez dioçu beraz eguin Izpiritu sainduari haren plaçan eman duçunean ilhumbetaco printcea? Guiristino beçala Ceruco primu çare, beraz hura desiratu behar duçu; haren ardiesteco ahal guciac empletatu behar tutçu; munduari çure desterruco lekhuari beçala behatu behar dioçu.

Nihoiz ere desiratu othe duçu Cerua? Ez othe çaitçu lakhetu çure desterruan? Ohoratu othe duçu çure icen handia? Ez, ene Jauna eta Yabe soberanoa, ez dut orai artean ongui eçagutu cer cen guiristino içatea; ahantz çatçu ene eskergabetasun eta errebelamendu guciac; promes ematen darotçut, çu, ô! Aita Jaincoa, maitatuco çaitudala ene Aita beçala; çu, Se-me guiçon eguina, seguituco çaitut ene buruçaguia beçala: çu, ô! Izpiritu Saindua, ene bihotcean ekharrico çaitut ene Jauna beçala: ô! Ceru maitea! ô pri-

muça dohaxua! çure ondoan ibilico eta
trabailatuco naiz ene bici gucian.

Meditacionea bekhatu mortalaz.

I.

Ez guiconec , ez Aingueruec ecin neurt
deçakete bekhatu mortalac Jaincoari
eguiten dioen afruntuaren hedadura.
Jaincoa da mezpreçatua, eta nortaz? Gui-
çonaz, bere creaturaz, bere escuen obraz,
lurreco har eta chichari ez deus batez.
Jaincoa mintço da, Jaincoac bere legueac
eman ditu. Ez othe du çucen guri manat-
ceco? Ez othe du arraçoïn gure obedien-
tciaren igurikitceco? Ez othe da gure
Jaun soberanoa , gure içatea , bicia ,
ahala eman darocuna? Bizkitartean haus-
ten dugu haren leguea , osticatcen dugu
haren manua , eta mihiz erraterat au-
sarta ez guintezkena , obraz erraten du-
gu , ez dugula nahi cerbitçatu. Erregue
gucien Erreguea, Jaunen Jauna da guc
mezpreçatcen duguna ; Jainco handi

hura bere beguien aiticinean ofensatcen
dugu, berac ikhusten gaituela dakigun
demboran, haren manuac osticatcen di-
tugu; guc, bai guc, ez deus batçuec,
dugun hain ausartcia harrigarria! O Ce-
ruac! espanti çaitetze eta lurra ikhara
bedi; horra nolacoa içatu naicen! Ni bai
ni, Jauna, çure contra alçhatu naiz.
Nor çare çu? Eta nor naiz ni? Çu guciz
gora, eta ni ezdeustasuna bera. Norc eça-
gut deçake çure handitasun mugarri ga-
bea? Eta beraz norc neurt deçake be-
khatu mortalaren malecia infinitua? Nor
da monstro hunen dorphetasun gucia
compreni deçakena? Nola hain crudelki
tratatu dudan Jaincoac utci darot bicia?
Nola ez nau Ifernuco leccan hondatu?
Nola nagoke nigarrez eta dolorez urthu
gabe?

II.

Bekhatu mortalac Jaincoa eskergabe-
tasunic beltcenaz pagatcen du; bekhatoreac
bere eguilea, bere Aita, bere adis-
kidea ofensatcen du; guçona Jaincoaren

emaitzez berez baliatzen da bere ongui eguilearen mezipreçatceco ; haren eca-gutceco duen izpirituaz, hartaz orhoitceco duen memorioz, haren maithatceco duen bihotçaz, haren laudatceco duen mihiaz, haren cerbitçatceco duen osasunaz, podoreaz, carguaz, demboraz ; guciez cerbitçatzen da haren desohoratceco : ez da eguia, hautaz guciez, edo hautaric cembaitetz baliatzen çarela bekhatu eguiteco ? beraz eguia da, Jaincoaren dohainac berac Jaincoaren contra emplegatzen ditudala. Othe du ingratasun hunc bere pareric ? Nola deithuco dugu guiristino lacho baten eskergabetasun hau ? Hitça faltatzen, eta bihotçac escas eguiten darot, ô ene Jaincoa ! hain crudelki tratatu çaitudala orhoitcen naice-nean. Oha beraz, ô ! monstro beltça, aparta hadi ene aldaketaric ; ukho eguiten doroat oraico eta seculaco, ez diat nahi hirekin pharteric.

III.

Bekhatu mortalaren etkergabetasuna

urrunago doha oraino; bekhatu mortala eguiten duenac ofensatcen du bere Jainco Jauna, ongui eguiten hari çaión, eta guehiago oraino eguin nahi dioen dembora berean; instant guciez conserbatcen du, hazten eta bazcatcen du, Ifernutic beirat cen du, eta orduan berean mezipreçatcen du; aguintçaric maitagarrienac eguiten diotça; Jaincoac prometatcen dio guçonari, haren leguea beguiratcen badu, bere adiskidetasuna, bere laguntça, bere gracia, bere gloria, eta hori bethico, eternitate gucico. Sari handi hunec ez othe du hunkituco? Ez, aguintça hautaz casu guti eguinic bekhatu mortala eguin du; placer labur bat, axeguin iragancor bat hartcea gatic, cer diot? pasione brutal bat contentatcea gatic, ukho eguiten dio Jaincoaren amodioari, Parabisuari; maiteago du instant batetaco satisfaccionea, Cerua, Jaincoabaino; trufatcen da Jaincoaz, Jaincoaren sagorez eta aguintça guciez. Ah! Jauna ez nakien cer hari nintcen, ez nuen eça-

gutcen cein ezia eta salbagarria cen çure leguea. Orai arguitcen nauçu çure graziaz, orai idekitcen darozkidatçu beguiac, eta orai higuintcen dut ene burua. Çuri eskerrac, eta eskerric handienac çor darozkitçut, ceren ez nauçun punitu ene insolencia eta ingratasunaren arabera. Mereci nuen Ifernua, eta oraino hemen uzten nauçu, garbituco ditut nigarrez ene faltac, eta bicico naiz çuretçat. Nahiago dut hil ecen ez çu bekhatu mortalaz ofensatu.

Bigarren Meditacionea bekhatu mortalaz.

I.

BEKHATU mortala da Jesu-Christoren burrego eguiazcoa; harc colpatu, sarraskitu eta eman du hain estatu urricalgarrian, harc hil araci du Juduen ezcuz, eta nic bekhatu mortala eguin dudan aldi guciez, erreberritu dut Jesusen Pasione sacratua. Posible da horren urrun yoan naicen! Nic ene Salbatçailea gurutcefica,

hambat on eta ontasun eguin darotan on-
doan! Hura ene gatic sor establia ba-
tean, hura pobre bici botica ilhun ba-
tean, hura nekha eta odolez icert ene
onetan, hura hil bi ohoinen artean çauriz
estalia, açote colpez larrütua, burutic
binetaraino odolztatua, arrantcez kho-
roatua, afruntu suerte guciez sasiatua,
eta ene gatic haimbertce eguin eta sofritu
duen Jainco guiçon hura berri berritan
gurutcefica; comprenitu othe dut cer
eguin dudan bekhatu mortalean erori
naicenean? Ah! Salbatçaile adoragarria,
çure sortceac, çure bicia eta heriotceac
eçagutarazten darot bekhatu mortalaren
malecia beltça. Ah! monstro latzgarria,
higuintcen haut herioa, Ifernua bera
baino guehiago: ez nauc guehiago enga-
natuco, sopra plaça utci daroat ene bi-
hotcean, hire contra harmatua nagoc,
bethi guduan harico natçaic eta espe-
rantça diat ene Jaincoaren laguntçarekin
batean bentçutuco haudala.

II.

Bekhatu mortala da guizonaren exairic handiena eta arimaren burrego baxharra. Graciac, Jaincoaren amodioac eguiten du arimaren bicia, eta bekhatu mortalac eguiten du arima haren heriotcea, gorphutça arima gabe hila den beçala, arima gracia saindutcen duena gabe hila da. Bihotça bi erdi eguiten duen ezpata colpeac gorphutceco bicia erainten darotan beçala, bekhatu mortalac arimaco bicia galarazten darot. Hil nahi ninduken exai bati ihes eguin nioçoke, eta Jaincoaren beguetan hil nauen bekhatutic ez naiz urrundu, bainan onhetsi, maitatu, bilhatu dut. Cer erhokeria! barbaria! cer crudelitate ez dut içan ene buruarentçat! Akhabo da, Jauna, eguin da, seculan ez naiz aski erho içanen bekhatu mortalaren eguiteco. Ez munduac bere aguintça, edo dichiduekin, ez lfernuac bere finecia edo tromperiekin, ez eta pacionee bere adrecia edo lausenguekin, deusec ez nau ekharrico ene arimari colpe mortalaren ematerat.

III.

Bekhatu mortalaren itsustasuna hobekiago eçagutceco , contsidera deçagun nola punitu duen Jaincoac dembora gucietan. Aingueruac bere Creatçaillearen contra altchatcen dire. Lucifer bere urguluz gucz gora deitzen denaren tronuraino igan nahi da , eta gogoeta hau desira urguiluxu hau bet betan da garrazki punitua; Cerutic da Aingueru hain ederra bere lagun guciekin bethicotz desterratua, Ifernuco lecerat da condenatua. Gure lehembicico burhasoec yaten dute fruitu debecatua , eta betan galteen dute , beretçat , bere ondoco gucientçat, gorphutceco eta arimaco bicia; lurreco Parabisu maitagarritic khenduac dire , nigarretarat, nekhetarat condenatuac dire; bekhatu mortal haren ondo reac dire munduco pena, chagrin, gosate , guerlate , miseria , eritasun , atsecabe guciac, heriotcea bera harc soraraci du munduan. Nola guero usteco dut ezdeuskeria , dosteta , edo gauça gutia dela

bekhatu mortala, hain garrazki punitua ikhusten dudanean? Cerc mundu gucia, çortei presunaz landan, uholde yeneralaz ithoraci du? Cerc suzco eta sufrezco uri batez erre eta contsumitu ditu Sodoma eta Gomorra bertce hiri dohacabee-kin? Cerc bada? Bekhatu mortalac. Erreflexione hauc ez othe dire gai içanen niri ecagutarazteco cein higuingarria den bere creaturetan hain garrazki Jaincoac punitcen duen bekhatu mortala? Cain gauça icigarria den monstro insolentciaz eta ingratasunez bethe hau? Bai, ene Jauna eta ene Jaincoa, ikharatcen naiz ikhustez cein garrazki punitu duçun bekhatu mortala; instant huntaric guerla declaratcen diot, eta çuretçat içanen naiz oso osoa: indaçü gracia, çue inspi- ratcen darotaçun deliberacione hunen at- chikitceco, çure eerbitçuan bicitceco eta hilitceco.

Hirurgarren Meditacionea bekhatu mortala-
laz.

I.

BEKHATU mortalac calteric händiena eguiten dio gure arimari; galarazten darozkigu onthasun gucietaric handienac, aberastasun eguiazcoac, Jaincoaren haur maite guinen, haren adiskide min guinen, haren erresumaco primu guinen, Jesusen haurride eta membro bereci guinen, Izpiritu sainduac gure ariman bere egoitça eguiten çuen; gure bihotçac en harren templu bicia eta maitea. Trinitate adoragarriac bere tronutçat hautatu çuen gure arima! Cembat gracia eta sagore cembat behatce ezti, cembat consolacione ez othe çuen ichurteen gure bihotcetarat! ez cen deus ere gure estatu dohaxuarekin compara çaitekenic, lur-reco onthasunac, gure arimaco onthasunen aldean, balsa pusca batçuec beçalaciren munduco ohoreac, gure çoriona-

ren aldean, laido batçuec ciren sentsuen
placerac, gure bihotceco goçoen aldean,
kharastasun batçuec ciren. Oi! ala gure
dohaxuac, bethi beguiratu baguindu
gure saindutasuna! Ordean bekhatu
mortalac bet betan miseriaric handienerat
aurdiki gaitu. Bekhatu mortalean
erortcen garen pontutic, galteen dugu
Jaincoaren amodioa, eta gure ganateen
dugu haren higuinça gucia. Ez gare
guchiago Jesusen membro, bainan bai
Satanen esclabo. Ez dago gurekin Izpi-
ritu Saindua, Debrua da gure bihotcen
nausia eta yabea. Trinitate adoragarriac
aborritcen gaitu, eta galdu dugu Ceruco
primuça. Ah! cer calte, cer bidegabe
gure arimentçat! Nola behatu diot orai
artean bekhatu mortalari? Uste içan othe
dut ene arimaren exai eta burrego ba-
kharra cela?

II.

Bekhatu mortala eguin duen arimaren
pobrecia osoki urricalgarría da. Ordu ar-
tean bildu ahal cituzken obra on guciez,

merecimendu guciez bilhucia da. Barurric garratcenez, othoitcic kharxuenez, amoinaric handienez, mortificacioneric luceenez, communioneric sainduenez, hamar, hogoi, berrogoi urthe eta guehiagoz ere penarekin eguin cituzken irabaci guciez gabetua da; aberatsa dauca bere burua, deusen beharric ez duela, diõ bere baithan, eta bizkitartean errores eta miserable da, gauça gucien beharrean da. Norc explicatuco darocu haren pobreciaren hedadura gucia? Bekhatu mortala su bat da, gauça guciac erretcerainocoan contsumitcen dituena, aire phoçoatu bat da, loreric ederrenac ihartcen dituena, ohoin crudel bat da, merecimendu guciac arrobatcen dituena. Oi! beraz ala hire dorphea! ala hire crudela, ô bekhatu mortala, betan hain miseria eta laceria handirat aurdikitcen naucanaz gueroz! Gure burua, gure intresac, gure coriona maite badugu, nola behatuco diogu hambat calte eguiten darocun bekhatu mortalari?

III.

Anima çaçu çure fede gucia, sar çaute çure bihotcean barna, eta ikhusico duçu certarat bilhacatcen duen bekhatu mortalac çure arima; obraric hoberenac, accioneric sainduenac, eta berenez baliosenac eguin baletça ere, bekhatu mortalac, hauei guciei eramaten diote Ceruco glorioaren merecitceco balioa. Baiki, bekhatu mortalean naiceno eguiten ditudan amoinac, barurac, othoitçac, mortificacioneac sari gabe dire Jaincoaren erresuman. Senda banetça eriac, erna banetça gor eta mutuac, chuchen banetça mainguac, phitz banetça hilac; miraculu hautaz gucietaz ez neçakc mereci gloria- ren graduric chumeena. Graciazco estatuan Jaincoarentçat eguin neçaken accioneric chumeena hain balios da, non mereci baidu Ceru gucia, eta bekhatu mortaleco estatuan eguiten diren obraric miragarrienec ecin dukete eternitatean sariric. Neroni hila naiz Jaincoaren ait- cinean, eta beraz nic eguin deçakedanac

ez du bicitce eternalaren gainean çuce-
cic. O! nombait bekhatu mortala hire hi-
guingarria, gastatcen eta deseguiten du-
canaz gueroz berenaz hain eder eta balios
laitezken obra sainduen merecimendua!
Badakit hec eguin behar ditudala, eta
noiz ditut beharrago nigarrac, auhenac,
othoitçac, amoinac, mortificacioneac,
bekhatu mortaleco estatuan naicenean
baino? Hetaz behar dut, eta hetaz choilki
ardiets deçaket ene Jaincoaren bihotça,
hetaz ema deçaket haren colera; hei be-
raz lothuco natçaiote khartsuki, hetaz
baliatuco naiz bekhatuac galaraci daroz-
kidan onthasunen biltceco eta berri ber-
ritan haren umeen herruncan yartceco.
Behatcen eta behatuco diot bekhatu mor-
talari ene Jaincoaren eta ene arimaren
exai bakharrari beçala; hura da bakharra
higuinduco dudana, ene miseriaric han-
diena beçala; eta gaineraco calte, atse-
cabe guciac besarcatuco ditut, hec pre-
çatuco ditut ene onthasunac beçala, eta
hetaz eguinen dut ene placera.

Meditacioneac bekhatu benialaz.

I.

BERHATU beniala da Jaincoaren legue saindua hausten duen hitz, obra, desira edo negligentcia bat, ez gauça handi batean, bainan gauça chume batean eguiten dena. Bekhatu bat da, beraz Jaincoaren ofentsa bat da, beraz Jaunaren borondatearen contra doha: bekhatu bat da, beraz Jesusi damu eguiten dio; hala da, ez gaitu Jaincoaren exai eguiten, ez gaitu Satanen esclabo eguiten, ez gaitu Cerutic khentcen eta Ifernurat condenatcen; bainan hambat maite gaituen Jaincoari displacer eguiten dio. Eritasunac, oinha-ceac, pobrecia, eta ñurrean yasan daitezken pena suerte guciac baino gaitz bandiagoa da bekhatu beniala; ceren hec çaurtcen baidute creatura choila, eta huncce ofensatcen baidu Aingueruen eta guiçonon Creatçailea. Nihoiz ez da cilhegui bekhatu benial baten eguitea: banaki

ere bekhatu benial bat eguiteaz senda netçakela eri guciac, libra netçakela gatiibo guciac, comberti netçakela munduco bekhatore guciac, saindu netçakela Judu eta Pagano guciac, Cerurat egor netçakela Purgatorioco arima guciac, Parabisuan sar araz netçakela damnatu guciac, ez laiteke permis bekhatu haren eguitea; beraz gaitz handi bat da eta haguiz handia bekhatu beniala, eta nic hala uste içan othe dut? Hain gaitz handiarentçat iduki othe dut bekhatu beniala? Eta nola bada hain antsicabeki eguin dut? Nondic heldu da hartan obitu bainaiz? Esdeusentçat condatu dut hain gaitz handia den bekhatua. Cer itsutasuna! Iraganac iragan; higuinduco dut bekhatu beniala, eta emanen diot Jaincoari berac eman darotan, eta beretçat choilki eguin duen bihotça.

II.

Bekhatu benialaren malecia hobekiago eçagutceco, contsidera çaçu nola punitua içan den bekhatu beniala. Lot yustu-

aren emaztea hunelaco bekhatu bat gatic gatcezcó figura batetarat da bihurtua; gatz da bera bilhacatua; Betsameco berrogoi eta hamar milla presuna, curiositatezcó bekhatu benial baten gatic hil gogorra dire eroriac. Moïse, Jaincoaren adiskidea, fidantcia escas arin bat dela causa, ez da sarthu Jaincoac aguindu, cioen lur prometatuan; eta Maria, Moïsen arreba, murmuracione edo errencura baten gatic, lepraz da cargatua; Ananiaz eta Saphira senhar-emazteac, gueçur baten gatic heriotce supituaz dire punituac. Horra nola Jaincoac beñatcen dioen bekhatu benialari; horra Yuye justu harc cein garrazki punitu duen bekhatu beniala. O! beraz bekhatu benialà, ala hire higuingarria: hambat gaztiguz mundu huntan berean, eta miletan garrazkiago Purgatorioan punitua haicenaz gueroz! Gaitcesten eta aborritcen haut; orai eçagutcen haut haicenarentçat, eta orai ukho eguiten daroat; hainitz eta sobraldetic sarthu haiz ene bihotcean, cu-

riostasunaz, ignorantciaz, negligentciaz, atentcione escasez, mortificacione faltaz garthu haiz ene ariman; bainan akhabo, ez duc guehiago lekhuric causituco ene baithan, eta uste gabez nothatcen bada-rotac ene arima, nigarrez garbituco diat ene falta, eta khartsuki cerbitçatuco diat ene Jaincoa.

III.

Bekhatu chumeez edo benialez casuric eguiten ez duena baratche baratche edo emeki emeki mortaletan erorico da. Bada-akit hainitz bekhatu benialec ez deçaketela eguin bekhatu mortal bat, bainan eguia eternalac seguracen nau bekhatu benialetaric iraganen naicela bekhatu mortalera. Nola hori? Ceren bekhatu benialetan ohitcen denac galtcen baidu baratche mortalen higuintçat eta beldurra, flacacen baidu bere baithan Jaincoaren amodioaren khar bicia, indarrac bere baithan ematen baidiotça bere exaiari, eta guisa hortan ematen bai da bekhatu mortalean erortceco arriscutan. Guti gu-

tiac dire colpe-colpe, eta betbetan sainduten direnac : eta orobat bakharrat dire berehala bekhatu mortaletan erortzen diren yustuac. Davit, Erregue hain saindua, Propheta hain arguitua, nola erori cen hain bekhatu itsusian? Chede gaichtoric gabe, maleciaric gabe, behatce curiosegui bat aski içan cen hura faltaric handienetan erorarazteco : Yudas dohacabea nola yoan cen bere Nausi maitea saltcerainocoan ? Lehenic maitatu çuen dirua, guero abaricios bilhacatu cen, fincan dirutan bere Jauna eta Yabea trahitu çuen. Hora cer darraion bekhatu benialari; hora cein eguia den hetan ohitcen dena, hetaz casuric eguiten ez duena, erorico dela bekhatu mortaletan. Eçagutçarekin ez dut beraz bekhatu den chumeena eguinen; guciei ihes eguinen diotet, ceren baxhotcha Jaincoaren ofensa, eta ene arimaren gaitz bat bai da, ceren garazki punitua bai da, eta maiz bekhatu mortalaz seguitua. Eguiçu, Jauna, crai hartcen dudan deliberacionea compli deçadan ene bici gucian.

Meditacionea heriotceaz.

I.

DEUS ere ez duçu heriotcea baino segura-
goric. Hilen çare, horra écin den gutiena
ere duda deçaçukena. Egun oroz herioa-
rekin eta herioaren contra guduan hari
çare. Yaten duçu, edaten duçu, beztit-
cen çare, certaco? Gosez edo egarriz, edo
hotcez ez hiltceco. Inguratcen çaituzten,
estaltcen çaituzten gauça guciec adi araz-
ten darotçute bil behar çarela. Çure ait-
cinean içan diren guiçon eta emaztekiac
non dire? Cer bilhacatu dire sei mila ur-
the huntan, nor bere aldian, lurrean
aguertu diren erregueac eta suyetac, han-
diac eta chumeac, aberatsac eta pobreac,
sendoac eta eriac, borthitçac eta flacoac?
Helas! cembait dembora laburrez ibili,
mintçatu, dostatu dire, bere buruez
mintçaraci dituzte yendeac, eta ondoan
hil dire; hetaz eta çutaz gauça bera iça-
nen da, gauça bera erranen da: espe-

rientciac eta arraçcinac beçala , fedea-
ere erraten darotçu hilen çarela ; posible
othe da haimbertce aldetaric aditcen du-
gun boçari gogorrarena eguitea ? Guçiec
erraten darocute hil behar garela , eja ez
gare crhoitcen hiltceaz ? Heriotcearen
erhoitçapena urruntcen dugu , herioa
bera , hura ahantçiric , urrun ahal bagui-
neça beçala ! Hilen naiz beraz , eta laster ,
bicitçeric luceena amets bat da , dembo-
rac thombarat banerama , chimista Ce-
ruaren pharte batetaric bertçerac dohan
baino lasterrago ; eta ez dut gogoan era-
biltcen herioa ! bethi bici behar banintz
beçala nago ! Hau da erhoheria ! Hau da
ixumendu auhendagarria !

II.

Eçagutu behar duçu ongui cer den he-
riotcea , hartarat ongui preparatçeco. He-
riotcea da gauça guçien akhabantça , in-
guratcen çaituzten guçien fina. Gorphut-
ça , mundua , dembora , gracia , Jaincoa-
ren misericordia , horra cer duçun , edo
cer içan deçakeçun lurrean ; bada hauc

guciac akhabo içanen dire heriotcean ; herioac hauc guciac çuretçat ezdeustatuco ditu. Akhabo gorphutça, herrautsetarat bilhacatuco da, chichariez estalia eta yana içanen da hambat artharekin aphaintçain cen gorphutz hura ; harren bazca dire eguinac hambat solhaz eguiten çuen mihia, hambat behatce eguiten çuten beguiac. Hora gorphutçaren çorthea. Certaco beraz huni hambertce atseguin eguinen diot ? Certaco, huni placer eguitemeco, galduco othe dut ene arima ? Hiltcean akhabo enetçat mundua bere onthasun, bere gloria, eta bere placer guciekin ; hauc guciec utcico naute egun batez, eta laster guciac utci beharco ditut ; certaco orai danic bihotcez ez ditut abandonatuco ? Certaco ez diotet orai beretic adio erranen ? Ala erhokeria handia baita khea beçala heriotcean suntsitcen diren ez deus batçuei lotcea !

Heriotcean akhabo dembora ; orduan hasten da behinere finic içanen ez duen eternitatea. Cer çorigaitz enetçat Jain-

coaren etsaigoan banaiz orduan ! ecen ez da orduan penitentciaric , ez da guehiago içanen graciariç , ez misericordiaric . yusticiaren dembora ethorria daiteke . Orai dire salbamenduco egunac , ora dembora fagorezcoac , memento guciac dire oraipreciatu ; baliatuco naiz beraz , egun eta oren guoiez , Jaincoac bicitce eternalaren irabazteco eman darotan demboraz ; ene nigarrez , ene plainuez , eta penitentcia garratcez urratuco ditut ene faltac ; leial eta khartsu içanen naiz Jaunaren cerbitçuan ; bide huntaz içanen dut beldur baino esperantça guehiago heriotceco orenean .

III.

Heriotcea hain segura duçularic arren , heriotcea hain lazgarri delaric arren , ez dakiçu ez non , ez noiz , ez nola hilen çaren . Non hilen naiz ? Etchean , ala campoan ? Herrian , ala atz herrian ? Ez dakit . Nic dakidana da , ni naicen lekhu gucietan ene heriotcea içan daitekela ; beraz lekhu gucietan bici behar naiz , lekhu

gucietan eta baxhotchean hil behar banintz beçala. Noiz hilen naiz? Aurthen ala ondoco urthean? Gaztetasunean, ala çahartasunean? Ez dakit. Nic dakidana, noiz nahi den hil naiteken oren eta instant guciac içan daitezkele ene azkeneco orenac eta instantac. Nola hilen naiz? Yustuen heriotcepreciatuaz, ala bekhatorearen heriotce icigarriaz? Ez dakit. Helas! Beraz ez dakit, ea mundu huntaric ilkhitcean Ceruan içanen naicen glorian, ala Ifernuan içanen naicen Deabruen artean. Cer eguinen dut sainduki hiltceco? Bici behar naiz sainduki, bici onaren fruitu ordinarioa da heriotce ona. Nahi naiz beraz, Jauna, orai baliatu, hil ondoan inutilki galde neçaken, çure misericordiaz. Bici nahi naiz, egun oroz hil behar banintz beçala.

Meditacionea bekhatoarearen heriotceaz.

I.

Ez da deus ere hiltcerat dohan bekhatoarearen estatu tristea baino dohacabeagoric. Norat nahi den beha deçan, ez dut ikhusten doloratceco suyetic baicen. Bere bicitce phasatu gucia gogorat heldu çαιο, eta ordu artean ikhusi ez duen beçala ikhusten du bere arimaco estatua. Bekhatu bakhotcha bere circunstantia eta malecia guciarekin ikhusten du, eta entseiatcen delaric arren hekien ahanzterat, burrego crudel batçuec beçala, sarraskitcen diote bihotça. Hambat dembora gaizki, edo inutilki emplegatuac, hambat gracia mezpreçatuac, hambat inspiracione, mobimendu, Jaunaren deitce ezti, dohatsu eguiteco gai cirenac, osticatu eta galtcerat utci dituenac betbetan eta colpe-colpez presentatcen çaizco, eta hec erreportchatcen dioscate bere bicitce iraganeco gaichtakeria guciac. Hala da ;

badaki confesatu dituela bere falta gue-
hienac eta guciac ere, ordean aithortce-
rat bortchatua da onerat combertitcen
ez gaituen penitentcia, itchurazcoa eta
agorra dela, costuma gaichtoekin egui-
ten den confesioa, edo communionea
bekhatu berribat dela, eta horra cere
icitcen duen. Ah! orduan desiratcen luke
bertcela phasatu balitu bere demborac,
orduan nahi luke sainduki emplegatu ba-
litu bere gaztetasuneco sasoinac; ordean
hec iragan çaizco, eta badaki ez çaizcola
bihurtuco. Cer tristecia! cer dolore! cer
orhoitçapen bihotz erdiragarri!

II.

Phasatuac icitcen badu hiltcerat dohan
bekhatorea, presenteco bere estatuac,
eta Jaincoaren yuyamenduac osoki ikha-
ratcen dute: bere ohearen gainean etça-
na, izpiritua alde gucietaric penatua,
bihotça mila chagrinez bethea, gorphutça
edo sukhar batez ahitua, edo oinhace
mincz ihartua, ikhusten du utci behar
duela maite duen mundua; hambat pe-

narekin eta menturaz inyusticia, eta tromperiekin bildu dituen urre, cilhar, muble eta ontasun maiteac, bortchaz uzterat obligatua dela badaki, gathibo iduki duten creatura malurusetaric sepharatcera dohala sentitcen du. Cer dolore ez du, bihotça amarratcen dioten placer ohore, atseguin eta satisfaccione banoetaric separatceco? Dembora aphur bat nahi luke, eta dembora errefusatua çaio. Munduac khentcen du bere ganic, eta ikhusten du herioa bere dardo çorrotçarekin colpe mortalaren ematerat dohacola, eta bere crimen lekhuco içatu duen Jainco saindu, Yuye garatçaren aitcincan aguertu behar dela: consideracione hunec ez othe du ikharatcen bekhatuan hiltcerat dohala dakien guiristinoa? Ez othe da bada lazten? Erradaçu ea cer dioen orai çure arimac? Eta baldin hunkitua bada, certaco ez çare oraidanic combertitcen! Ah! Jauna, ene combertitcea çure graciaren obra da; eguiçu, othoi, ene fagoretian çure amo-

diozco miraculu bat ; orai beretic has
çaitte ene gaztigatcen , hiltceracoan ez
deçaçuntçat aurkhi hobenic ene baithan.

III.

Hiltcerat dohan bekhatoreac ez du
hurren soleimenduric baterre , contsola-
cione guciez casic gabetua causitcen da.
Batçuetan , osasunean eguin cituen con-
fesio eta communione gaichtoen puni-
cionetan , ez du sacramenduen errecibit-
ceco epheric , edo baldin astia badu , nola
eguin othe deçake errechki hain gaitça
den examina oso osoa , declaracione clar
eta hedatua ? Nola bet betan içanen du
dolore eta contricione hain baitezpada-
coa , eta Jaincoac niholere çor ez dioena ?
Bihotça descantsuan , izpiritua errepau-
suan , gorphutça osasunean ere hambat
penarekin eguin den lan handia nola
eguinen du izpiritua flacatua , bihotça
trublatua , eta gorphutça gaitçaz chukha-
tua duenean ? Jaincoac miraculu hatez
gambia deçake , ordean miraculu hau
hambat urthez mezpreçatu duen Jain-

coaren ganic igurikitcea erhokeria bat da. Antiochus, Printce gaichtaguina, hiltceracoan, othoitcez çagocon Jaincoari, ceinaren ganic ez baiçuen misericordiaric ardiesteco, eta yustu da, Jauna, çure gombidatce amulxuez osasunean trufatu denaz, çu ere trufa çaitecen haren heriotcean: nitaz denaz beçambatean baliatu nahi naiz eguin dudan meditacioneaz, çorigaitz berean ez erortceco; yarraikico netçαιο penitenciarat deitzen nauen boçari, lothuco natçαιο çure graciarekin batean bicitce berri bati, complituco dut çure nahi saindua, beguiratuco dut çure legue gucia; çuc çure gracia sainduaz lagun naçaçu; ez deçaçula permeti hil nadin bekhatoreen heriotceaz, bainan eguiçu hil nadin yustuen heriotceaz.

Meditacionea yuyamenduaz.

I.

BERE bekhatuan hil den guiristinoa ahai-
deez, adiskideez, hauçoez inguratua da;
batçuec eta bertceac auhepetan, nigare-
tan daudez, eta haren arima Jaincoaren
tribunal ikharragarrian presentatua da;
gorphutça lurrean ehortcia içanen da,
menturaz pompa eta manificentciarekin,
eta arima bere Yuye soberanoki mezpre-
çatu duenaren aitcinean aguertuco da,
gorphutçetic sepharatu den pontutic;
orduan bera bakhar bakharra, lurrean
cituen onthasunez, carguez, icen han-
diez, creditaz, lagunez, adiskideez utcia.
Nihor ez du ikhusten bere aldaketan,
nihor bere inguruetan, bera da choil
choila bere Yuyearekin: gucia arguitua,
botheretsua guciz-çucena; ecin aphece-
gatuzcoa den, eta handiski mezpreçatu
duen Yuye batec yuyatu behar duela ba-
daki; ikhusten du, eta ecin itçul dakioke,

ecin ihes eguin dioçoke, nihorc ecin libra deçake haren escuetaric; non dire, erraten dio bere Jainco-Yuyead, ene despit maitatu ditucan placerac, ohoreac, onthasunac? Non dire ni utciric hartu ditucan lagunac, adiskideac? Hire Jaincotçat hartu hituen creaturac? Ethor bekizkie laguntcerat, eman beheçate ene colpeen guericean; ethorria duc ene eguna, ordean hiretçat hain çorigaitcezcoa içanendena. Cer beldur eta ikhara ez du orduan bekhatoreac! Bere bici gucian eguin dituen bekhatu guciez da inguratua; bere obrec seguitu dute Yuyearen aitcinerat. Helas! Jauna! aithortcen eta arbuiatcen ditut ene errebelamenduac, utcico ditut gauça iragancor guciac, maitatuco eta arthoski seguituco dut Cerurat guidatcenduen bidea, obra onez aberastuco dut ene arima; hec içanen dire ene beguiratçaile, sustengu, eta defendatçaile egun latzgarri hartan.

II.

Bekhatuan hiltcen den guiristinoa çor-

rozki eta cheheki içanen da examinatua ; bere bici guciaz , bicitceco instant guciez ihardetsi beharco du. Contu galdetuco çαιο ordu artean eramán duen dembo-raz ; cer eguin duc ? erranen dio Jaincoac , certan emplegatu duc hire osasuna , certan onthasunac ? Cer eguin duc , ene eça- gutceco huen memoriaz , ene maitat- ceco huen bihotçaz ? Ceri eman dioc hire arima ? errac , mintçadi ? Urguleriazco cembat pentsamendu ! Mendecuzco cem- bat desira ! Cembat accione crimineletan ez duc corumpitu hire burua ! Creatu- rez baliatu behar bidean ene maitatceco , hetaz cerbitçatu haiz ene desohoratecco. Ene deitce guciez ez duc casuric eguin , ene pacientciaz trufatu haiz , nic orai yuyatu behar ditiat hire obra iduriz onac- ere. Nola eguin dituc othoitçac ? Espai- nez. Nola amoinac ? Banitatez. Nola con- fesioac ? Costumaz. Nola comunioneac ? Bekhatuzco usantçan , bekhatua bihot- cean. Nola entçun dituc meçac ? Grima- saz. Ni nauc hire yuyea , eta gucien lek-

huco ičan naicena. Ah! cer lazturaz, cer trublez ez da bethea Yuye hain garrátçaren aiticinean interrogatua den arima dobacabea! Alabai dire urricaltceco, contcienzia erreguelatu gabe, Yuye ikharariaren aiticinean aguertcen direnac! Othoitçaz eta nigarrez garbituco dut ene bihotça; molde huntan confidentcia saindu batekin presentatuco naiz Jaincoaren tribunalean.

III.

Jainco-Yuyeac bekhatorearen contra emanen duen arrasta icigarria ičanen da : oha mandaricatua, erranen dio, apharta hadi ene ganic creatura dohacabea; oha Deabruarentçat eta haren lagunentçat preparatua den su eternalean erretcen egoterat. Ah! cer ihurtçuri colpea! hitz bakhotcha gai da bihotçaren arrailatceco : Oha madaricatua; eta cer bilhacatuco da, Jauna, çuc mandaricatcen duçuna? Cer ičanen da çure ganic urruntcen eta desterratcen duçunaz? Çu çare harren onthasun soberanoa eta

bakharra; çure ganic urrun ecin daiteke soberanoki dohacabe baicen. Oha, eta norat? Sutan erretcerat, pena gucietaric handienetarat, suplicio gucietaric dorpheenetarat: eta norekin içanen naiz? Deabruarekin eta haren lagunekin. Helas! cer compainia, cer adiskide! Deabruen artean, Ceruan glorian içan behar cena! Eta noiz artean sutan erreco da? Cembat dembora han egonen da? Eternitate gucian. Ah secula! ah eternitatea! nore comprenituco du hire hedadura mingarri gabea? Bethico Cerua galdua, bethico Jaincoa galdua; seculaco Ifernua, seculaco sua, eternitatecotz Jaincoaz madaricatua, secular ez contsolationeric, ez eztitasunic, ez descantsuric; bethi instant guciez fin gabeco tormentac. Ah! Ifernua, ala hire dorphea? Bekhatua, ala hire icigarria! Noiz higuinduco haut bada! nola hardeçaket su eternalaz punitua den placer laburra! Ah! ene Jauna eta ene Jaincoa, çure yuyamenduen orhoitçapenac ikharatcen nau;

baliatuco naiz ceronec ematen darotaçun ordenaz · yuyatuco dut çorrozki ene burua , seguratua , ez nauçula yuyatuco çure coleran , ez punituco eternitatean.

Meditacionea bi eternitatecz.

I.

Ez çare mundu huntan bethi mundu huntan egoteco : lurra desterruzco lekhu bat da , bertce bici bat içanen da hunen ondoan , iraganen dire urtheac , egunac , orenac ; eta , helas ! cein laster ez othe dohaz ! eta ethorrico da eternitate behinere akhabatuco , iraganen ez dena ; çu ceroni ere eternitate gucicc çare , ez duçu finic içanen : çure gogoetac , desirac , hitçac eta obrac memento batez eguinac dire , ordean eternitate gucian iraunen dute ; eta nola ditutçu ? eta certaco eguiten ditutçu ? çu eguin çaituen Jaincoaren beguietan bethi eta eternitatean içanen dire çuc demboran eguiten ditutçun hitçac eta accione guciac. Ez othe laiteke

consideracione hau bera aski ičan behar çutaz saindu baten eguiteco? Ah! Jauna, ikhusten duçu orai artean eternitateric ez balitz beçala bici ičan naicela; handic bilhatu, desiratu eta maitatu ditut demboraco aisiac, placerac, ohoreac, atseguinac; bethi gogoan erabili dut, ea nondic edo nola goçoetan iragan neçaken bicitce iragancor hau; eta ez naiz penetan eman behinere iraganen ez den eternitateco biciaz: orai eçagutcen dut ene erokheria handia, barkha daçu, ô Jainco guciz ona! ene lachotasuna.

II.

Badiñe bi eternitate suerte, eta ez guehiago; bi eternitate suerte hautaric batean edo bertcean ičan behar çare, ecin itçul çaitzke. Eternitate çorionezcoa, edo eternitate çoritgaitcezcoa; secular dohatsu edo secular dobacabe: bethi glorian penaric gabe, edo bethi tormen-tetan goçoric gabe: fin gabe Ceruco erresuma maitagarrian, edo fin gabe Dea-bruarekin Ifernuco lecean. Bethi, ene

arima, goçatuco haiz eternitate gucian, Jaincoa Jainco deno, placer goço, eta bozcario guciez: edo tormentatua içanen haiz eternitate gucian, eta Jaincoa Jainco deno, suplicio guciez. Bethi Jaincoa laudatuco, adoratuco eta glorificatuco duc Ceruan, edo bethi Jaincoa blasphematuco eta madaricatuco Ifernuco. O pent-samendu icigarria! O erreflexione ikharagarria! O secula, ô eternitatea! ala gaia bai haiz bihotcic gogorrenaren phorroscatceco! eta, helas, enea hunkitua othe da? Sinhesten othe dut eternitate suerte hautaric batean, edo bertcear içanen naicela? Sinhesten ez badut, fedea galdu dut, eta sinhesten badut, nombait ongui sorhaitotua naiz, ez banaiz ikharatua. Orhoitcen othe naiz eguia hautaz? Haukien gainean ene bicia mol-datu othe dut?

III.

Çure biciaren araberaco içanen da çuro eternitatea; çure hautuac eguin de-çake çure çorion, edo çorigaitz eternala:

çure escuan duçu çure çorthea ; Jaincoac
utci darotçu placer duçunaren hautat-
ceco libertatea , eta berac eman darotçun
bicitce labur hunec decidatu behar du
çure dohatsutasun , edo çure dohacabc-
tasun eternalaz ; oraino bi eternitate
haukien artean çare , biciaren hari fla-
coac gauzca dilindan : baldin herioac
phicatcen balu ; cein eternitatetarat othe
cindoazke ? Norat ere arbola erortcen
bai da , han bethi egonen da ; cer ere
estatutan hilen bai çare , hala eternitate
gucian içanen çare , eta biciaren iduri-
coa ohi da heriotcea : ez da biltcen ma-
hatsa elhorrietaric , eta lapharrec ez dute
ekhartcen phicoric , çure obren arabera-
coa içanen da çure fina . Examina çaçu
çure bicitce gucia ; nolacoac dire ene
pentsamenduac , nolacoac ene desirac ,
nolacoac ene obrac , nolacoac ene amoi-
nac ? Cer estimatcen , cer bilhatcen , cer
maitatcen dut ? Certaco nekhatcen , cer-
taeo trabailatcen , certaco mintçatcen
othe naiz ? Cer eguin dut orainocoan ,

eternitate dohatsuaren seguraceco , eta
cer ez dut eguin eternitatean malurus
içateco ? Helas ! hunelaco , edo halaco
demboran , egunean , eta orenean hil
banintz , segur naiz , eternitate gucian
dohacabe içanen nintcela , ceren segur
bai naiz , bekhatu mortalean nintcela ; et
orai nola othe naiz ! Eta guero nolacoa
içanen naiz ? O secula ! ô eternitatea ! ni-
taz hain guti eçagutua içatu haicena !
Orai danic hi hartu nahi haut ene bicia-
ren erreguelatçat ; hire gainean molda-
tuko ditiat ene gogoeta , desira , obra ,
accione guciac . O eternitate , ô secula
dohatsua ! çu desiratcen çaitut , çu bil-
hatcen çaitut ; ukho eguiten diotet çuret-
çat on ez diren gauça guciei , bai eta
maiteenei ere ; eta çuretçat on diren gu-
ciac , bai eta kharatsenac ere gogotic
besarateen ditu . Çuc , Jauna , arguitu
nauçun beçala , borthitz naçacu , azken
haxerainocoan deliberacione hunen se-
guitceco .

Meditacionea salbamenduco eguitecoaz.

I.

JAINCOAC munduaren creatcean, bere Seme maitea guizon eguitean, gure corion eternalari behatu dio, gauça guciac eguin ditu gure salbatceco eta bere glorian gu biciazteco. Ceruac, lurac, Berboaren incarnationeac, sortceac, bicitceac, heriotceac, guciec erraten darocute gu dohatsu eguiteco eguinac ičan direla. Gure beharrie ez çuen Jaincoac: gure gatic guizon eguin da, Belthelengo establian sorthu da, pobrecian, humiliacionean, gauça gucien escasean bici ičan da; Caïphasen, Pilatusen, Herodesen etchean causiteen dut afruntuz eta laidoz sasiatua, açote colpez larrutua, eta Calbarioco mendian ikhusten dut bi ohoinen erdian guruteeficatua eta hila. Certaco, Jauna, horrembertee? Ene eros-teco, ene salbatceco. Norc guero hotski behatuco dio bere salbamenduco eguite-

coari , Jaincoac hain eguiteco handiari beçala behatu dioenaz gueroz ! Horra , ene Jauna , çuc cer eguin duçun ; eta nic cer ez nuke eguin behar salbatceco ?

II.

Salbamenduco eguitecoa da ene eguiteco bakharra , nic eguin beharra ; bertce nihore ecin enetçat eguin deçakena ; ene lurrac bertceec labora detçakete , ene tratuac bertceec eguin detçakete ordean ene arima ecin bertceec salba deçakete. Bertceen obra onac mortificacioneac , saindutasuna , çoriona , ez dire encac ; hec eguin dute beretçat , eta nic eguin behar dudana enetçat utcia da : hec irakhatsi darotet nic neronec eguin behar dudala ene salbamenduco eguiteco handia eta bakharra. Baiki , hori da bakharra necesario dena , bertce guciac hunen aldean dosteta batçuec dire ; hortaco çare mundu huntan eta ez deus berçetaco ; ez çare hemen hainitz bicitecco , onthasunen biltcecco , edo placeren hartcecco ; bainan Jaincoa maitatuz , salbatcecco ; gaineraco

eguiteco guciac ezdeuskeria batçuec dire edo cerbait badire, guciac çure salbatceco behar dire; non ez, utci beharrac dire, gauça inutil edo caltecor batçuec beçala. Eta nic nola behatu diot salbamenduco eguitecoari? Ez eguiteco bati beçala. Cer dembora, cer atentcione, cer artha eman diot? Casic batere. Bertce gauça gucientçat dembora, astia, grina, içan dut, eta ene eguiteco bakharrarentçat antsicabe, ez acholatu, eta alfer içatu naiz, ez dut casic deusic eguin, edo hainitz guti eguin dut salbatceco. Othe da ene erhokeriaren pareric?

III.

Salbamenduco eguitecoa gaizki eguiten bada, calte hau ecin erreparatuzcoa da, hau behin faltatcea, seculaco faltatcea da. Cerua behin galtcea eternitateco galtcea da. Cer progotchu da guiçonarentçat, dio Jesu-Christoc, mundu gucia beretcea, galtcen badu bere arima? eta certaz erreparatuco du bere calte handia? Munduco gaineraco calte guebienec ba-

dute cembait erremedio, edo contsolamendu, ordean arima galduz gueroz, ez da erremedioric, ez da contsolamenduric. Orai urthe agor bat badut, guero sasoin aberats bat uste dut, eri banaiz osasunaren esperantça badut; adiskide bat galtcen badut, bertce bat eguiten dut; ordean arima galtcen badut, ez çait guelditcen deus ere, Ifernuan naiz, eta han ez da soseguric, ez esperantçaric. Certaco bada ez naiz lehiatuco, dembora Jaincoac uzten darotano, haren ongui eta dohatsuki emplegatcerat? Certaco ez deuskerietan iraganen ditut bethi ene urtheac, ene egunac, ene orenac? Ez othe darozkit Jaunac ematen lan handi hunen ongui eguiteco? Certan nago nargui eta alfer? Nor da ene salbamenduco eguitecoan intresaturic ni baicen? Eta halaric ere dosteta bati beçala behatu diot orai artean. Ah! ene Jauna eta ene Jaincoa, atçar eta erna çaçu ene arima bere lokhuma tristetic; eçagutaraz dioçocu bere eguiteco bakharra, eta hartan

occuparaz çaçü, menturaz yoan dire sal-
bamenduaren eguiteco nituen dembora-
ric ederrenac; bainan orai hasten naiz
khartsuki ene salbamenduco lanari lo-
tzen; maitatuco eta cerbitçatuco çaitut;
utcico ditut çure gogoraco ez diren gauça
guciac, gøstaric gøsta salbatu nahi naiz;
eguidaçu gracia deliberacione hunen
compliteco.

---

*Meditacioneea damnatcen direnen nombre
handiaz.*

I.

CONTSIDERA eta astiroki medita çatçu
egua eternalaren hitz hauc: hainitçac
dire deithuac, eta gutiac hautatuac. Othe
da deusere Jesusen erran hau baino hun-
kigarriagoric, eta gure baithan sararaz-
teco gaiagoric! Ala çabala eta largoa bai
da heriotcerat, Ifernurat, guidatcen duen
bidea, eta hainitçac dire hura hartcen
eta seguitcen dutenac! Eta ala hertsia cia
nekhezcoa bai da bicitcerat, Cerurat, da-

raman bidea, eta bakharrac dire hura hautatcen dutenac, eta hartan dohaccenac! Bortcha çaitetzte hertsitic sartceco, ecen nic eraten darotçuet hainitcec cherkhatuco dute hartaric phasatcea, eta ez dute ahalic içanen. Horiec dire salbatçailaren hitçac, ceinetaz clarki adiarazten baidarocu, cein hainitçac diren damnatcen direnac, eta cein gutiac salbatcen direnac. Cerekin comparatuac dire Izpiritu sainduaz salbatcen direnac? Adi çaçu, eta ikhara çaitte. Gutiencan hamabi ehun mila Israeldarretaric, lur guciei prometatuan sarthu ciren, Josue eta Caleb, bi guiçon choil haukiekin; uholde yeneralean guiçon eta emazte gucien artetic arkha edo untei batean salbatu ciren çortci presunekin; Sodoma eta Gommorra, eta gaineraco hiri dohacabe suzco eta sufrezco uriac contsumitu cituenetaric beiratuac içan ciren laur presunekin. Helas! cein chumea ez da beraz salbatcen direnen nombrea, eta cein handia damnatcen direnena! Oz othe naiz lazten

eta ikharatcen Profetac eta Jaincoaren Semea hunela mintzatcen aditcen ditudanean? Nondic heldu da hain bakharrac baidire salbatcen direnac? Eta ni salbatuco othe naiz? Ene salbatceco hil nahi ican çaren Jesus maitea, eguiçu ez nadin guertha damnatuco direnen balxa handico.

II.

Jaincoac garen guciac salbatu nahi gaitu, ecin duda deçakegu haren borondateaz; hartaracotz creatu nau, hartaracotz conserbatu nau, hartaracotz bere Semearen odolaz erosi nau, hartaracotz guiristino eguin nau, eta bere Eliçan hambat lahuntçaren artean eçarri nau; ecin beraz uste ican deçaket Jaincoaren nahitic heldu dela hain gutiren salbatcea, eta hain hainitcen damnatcea. Nondic bada heldu othe da hori? Guiconen ganic, ceren gutiac bai dire salbatceco necessario dena eguiten dutenac. Salbatuco denac beguiratu behar du Jaincoaren legue gucia, eta norc hura beguirat-

cen du? Cembat manera diferentez ez da hautsia, eta osticatua Jaunaren legue saindua? Salbatuco denac behar ditu gurutcesicatu bere nahicara eta guticiac, eta guehiene contentatcen, hec satisfatcen dituzte. Salbatuco denac behar du garbiki contserbatu bathaioco inocentcia, edo, bekhatu mortalaz galdu ondoan, penitenciaz cobratu behar du. Norc ez du galtcen, eta norc hura ardiesten du? beraz gutiac salbatcen, eta hanitçac damnatcen badire, hori helduda guixonen falta phurutic. Ene faltaz galdu behar naiz beraz, ene biciac behar du ene çorthe eternala fincatu, edo Ceruan, edo Ifernuan; eta horrec lazten eta ikharatcen nau. Badakit, ô Jesus guciz maitagarria! ene ganic galdetcen dugun gucia dela ene bihotça; maitatuccaitut beraz oraidanic finki eta gauçagucien gainetic.

III.

Cer bide hartu behar dut beraz damnatcen direnen nombre handico ez iça-

teco, eta salbatcen direnen nombre chumeco icateco? Ez bide da hau beçain deus ere importantic. Nombre handia galtcen da, ez beraz segui hekien bidea. Nombre chumea salbatcen da; har çaçü beraz hec daramaten bidea. Salbatu nahi çare? Pratica çaçü Ebanyelioac irakhasten darotçuna; sainduac salbatu dire, eta çu ere, hec beçala biciz, salbatuco çare; maita çaçü bakhartasuna, othoitça, mortificacionea; hurbil çaita maiz eta arthoski sacramenduetarat, eguitçu eternitatearen gainean erreflexione usuac, eta bekhatu mortalaz galdu baduçu Jaincoaren amodioa, berehala penitenciarat laster eguiçu; horra salbatceco eguin behar duçuna. Ordean nola bici içan naiz orai artean? Seguitu othe dut bide hertsia? Helas! ikhusten dut dolorekin bide largoan ibili naicela, eta beraz damnatcen ninduen bidean. Deusetan ez dut borchatu ene burua, bethi contentatu ditut ene pasioneac, bethi satisfatu ene guticiac; iduritcen citçaitan guehieneç

beçala eguitea , ongui cela , tropela handiari yarraikitceaz ez nuela deus ere ariscatcen ; enganatua nintcen , galcen , hari nintcen. Çuc , ô ene Jaincoa , salbatu nahi nauçuna , ene errebelamendutic athera nauçu , eta çure ganat chuchen neçaken bide dohat-su eta segurean eman nauçu ; nombre chumearekin çu bak-harric cerbitçatuco çaitut beraz , dohat-suekin glorifica çaitçadan eternitatean.

Meditacionea Ifernua.

I.

IFERNUA da lece bat ilhumberic baicen ez dena , iguzkiaren arraioric ez da secular sartcen presondegui hartarat , ez da han ez bakeric , ez descantsuric , guerlac eta nahasturac han erreguinatcen dute ; ez da aditcen marrumaric , hortz-carras-caric eta auhenic baicen ; desolacionea , desesperacionea eta errabiamendua , horra cer causitcen den Ifernuan. Gogor-rat ekhar çatçu pena eta gaztigu ahal

daitezken icigarrienac, gosetea, guerlatea, icurritea, oinhaccac, cachoteric ilhunenac, leceric phoçoatuenac: hauc guciac ifernuaren aldean itçal flaco bat-quec dire, erdizcara ere hura ecin eçagutaraz deçaketenac: on gucien bilhuztasuna, gaitz gucien bilduma, horra cerden Ifernua. Han aitac haurren contra, haurrac aiten contra, lagunac laguneren contra, esposa esposaren contra daudez bethi burrhoz eta madaricionez: ez dute ikhusten monstro beltz eta icigarriric baicen; Deabru guciac dire lagun, eta tormentatçaile, ô Ifernua! ala hire terriblea eta hire icigarria.

II.

Jaincoa bera damnatu hekien punitcen hari da; bethi yacarteen diote urricalmenduric batere gabe; gorraena eguiten diote hekien nigar guciei, hekien aihen eta suspira minec ez dute hunkitcen, ez berateen haren bihotça; bethi cdaten dute ligarainocoan Jaunaren coleraren charroan, eta ecin agortuco dute

seculan ; gaitça gaitçaren gainean , tormentac tormenten gainean egortcen diotçate ; ez da nihoiz ere flacatuco bethi cehatcen dituen beso mendecaria. Lehenago bekhatoreen punitceco uholde bat egorri çuen , çortci yustuz landan , bertce guciac itho cituena ; hiri dohacabe batçuen funditceco Cerutic yauts araci çuen suzco eta sufrezco uri bat. Batçuetan lurra arrailatu du gaichtaguinen biciric iresteco , bertcetan itsasoan hondatu ditu bere exaiac hekien deseguiteco ; gaztigu diferent hauc guciac cer ciren , Jauna , Ifernuan damnatuei yasanarazten diotçatçutenen aldean ? Cembait çure yusticiaren chorta bakhar , çure coleraren itsaso ecin agurtuzcotic eroraraci cintuenac , ordean , çu Ifernuan damnatuën tormentatcen hari çare eta oso osoa , gueriçatcen dioçute damnatuei çure bisaia amulxua , eta bethi aguertcen çaicote coleraz harmatua. Eguia hauc sinhesten othe ditut , ala ez ? Edo sinhets detçadan edo ez , ez dire gutiago eguiac :

eta sinhesten baditut, nola nagoke tran-
kilki bekhatu mortalean? Nola egon nai-
teke damnateco arriscuric clarenean?
Çer içanen da nitaz, baldin ez banau
Ifernuaren contsideracioneac hunkitcen,
ikharatcen eta berehala combertitcen?

III.

Jaincoac damnatuen erretceco bere
coleran phiztu du, eta bethi phiztua
dauca Ifernucosua; su bat da hain bor-
thitça, non gure sua haren aldean itçal
flaco bat bai da: su bat da, bethi erret-
cen, eta nihoiz ere contsumitcen ez di-
tuen; su bat da gorputçac beçala ari-
mac ere erretcen dituen: su batda ba-
khotchari bere falten arabera sofriaraz-
ten dioena; eta certaz ere bekhatu eguin
bai dute, hartan guehienic erretcen di-
tu. Finean, damnatuec ez dute ikhusten
suric baicen, ez dute iresten suric bai-
cen, berac dire sustatuac eta hurren su-
arren itchindi batçucc. Criseila gorriac,
caldera irakituac, burdinazco orratcen
punta çorrotçac ez dire deusic Ifernucosua

suarekin comparatuac direnean. Helas!
 gutaric norc hauts eta herrauts bilhaca-
 tu gabe, yasan leçake oren erdi batez
 guisulabeco sua, eta beraz gutaric cei-
 nac hautatuco du Ifernuco suan egotea?
 Norc nahico du egon gar eternal hetan?
 Ez nic, dio gutaric bakhotchac; horra
 cer diodan, horra cer nioien, eta biz-
 kitartean hunela mintço nintcen denbo-
 ran bekhatu eguiten hari nintcen. Othe-
 cen ene erhokeriaren pareric? Bainan
 akhabo, ô ene Jauna, akhabo, hauster
 dut bekhatu guciekin, uzten ditut hair
 garrazki punituac diren placerac, ene
 placer bakharra içanen da ene erretceco
 phiztu ditudan suen nigarric abundan-
 tenez iraunguitcea. Eskerrac bihurtcen
 darozkitçut, ô Jainco guciz ona, ceren
 ez nauçun condenatu Ifernuco lecerat,
 ene bicitce gucian laudatuco, benedica-
 tuco eta maitatuco çaitut.

Bigarren Meditacionea Ifernuaaz.

I.

DAMNATUAC berac eguiten du Ifernuan bere suplicioa; bera da bere buruaren burrego crudela, instant guciez bere burua tormentatzen du eguiten dituen erreflexione bihotz arrailagarriez: damnatua naiz, dio, eta ene faltaz; galdu dut ene aita maitagarria, galdu dut ene coriona, eta hemen tormentatua, hemen sutan erretzen nago. Jaincoaz eta haren gloriaz goçatceco nintzen creatua, erro-sia, guiristino eguina; eta hemen naiz ilhumbean dohacabeen artean; eta noren faltaz? helas! ene faltaz, ene falta phuruz: hori badakit, hortaz seguratua naiz; salba ninteken: cembat laguntça handi ez nuen Cerurat yoateco! eta certaco ez naiz hetaz baliatu? Cembat exemplu on ez nuen beguien aitecinean? cer gatic ez ditut hec seguitu? Cembat instruccionne ez nuen aditcen? cer gatic ez

naiz hetaz baliatu? Cembat aldiz ez daro
 tet erran bekhatuac hunat nindakharke
 la! eta trufatu naiz guciez. Haimbertc
 graciez Jaincoac gombidatcen ninduen
 bere ganat; banituen sacramenduetan
 sendatceco erremedioac; Jesusen odola
 garbi ninteken ene notha beltcetaric; ce
 nuen escas salbatceco? Deus ere; halaric
 ere, eta halaric ere damnatu naiz ene
 faltaz. Ene adineco, ene herrico, ene
 oficioco hainitz Ceruan dire, eta ni ere
 Ceruan ican nindeken. Cer gatic ez du
 eguin hec eguin dutena? Aithortcen du
 ene faltaz, eta ene falta phuruz dohaca
 be, eta damnatu naicela. Othe da arima
 batentçat erreflexione hau beçain deses
 peragarriric? Bai, huna bertce bat eta
 bethi eguiten duena.

II.

Damnatuac oraino bere buruari erra
 ten dio erretcen duten kharren erdiar
 ezdeusen gatic galdu dela: damnatu
 naiz eta ezdeusen gatic: ecen cergatic
 ofensatu dut ene Jainco ona? Cer bilhatu

dut edo causitu bekhatuan? Ezdeus bat :
placer iragancor, eta kharastasunez be-
tbe bat; haicearen pare den ohorezco
pontu bano bat; onthasun aphur, eta
funsgabeco bat, berehala ametsa beçala
yoan den sentsuen satisfaccione labur
bat. Horra cergatic bekhatu eguin dudan.
Eta hauc guciac cer ciren? Orai dakit
ongui; esdeus phuru batçuec. Cer guel-
ditcen çait orai hetarie? Doidoia dastatu
ditudalaco orhoitçapen hiragarri beçain
desesperagarri bat : horra gucia. Eta
damnatua naiz, eta erretcen nago. Mun-
du gucia enetu banu lurreco othasun
gucien yabelasuna ardietsi banu ere,
placer suerte guciez goçatu banintz ere,
guciez ohoratua, estimatua, adoratua
içan banintz ere, cer ciren hauc guciac?
Itçalac, kheac, haice hutz batçuec : eta
gucien ondoan orai ez dut ur ihintz bat
ere, erretcen, tormentatcen nauen sa-
hontan mihi puntaren frescatceco. Eta
damnatua naiz. Ala ene, dohacabea! ez-
deusen gatic naiz soberanoki, eta erran

ahal deçakedan baino dohacabeago. Horra cer dioten Ifernuan damnatuac : eta horra cer nic ere erranen nuen baldin ene Jaincoac punitu banindu lehembicico bekhatuaren ondoan. Aithortuco nuen ezdeus gatic damnatua nintcela ; eta orai nola naiz ? Herioa heldu balitçat , car estatutan causi othe nintçake ? Ah ! Jauna , çue ikhusten duçu ene bihotça ; baldin cembait bekhatu gordez hila bada ene arima , eçagutaraz dacu ene hobena , eta indatçu haren auhendatceco graciaç.

III.

Finéan , damnatuac eguiten du erre-
flexione desesperagarri hau ; damnatua
naiz , eta damnatua içanen naiz eternita-
tean. Oraino noizbait ilkhi behar banintz
presondegui dorphe huntaric , oraino
noizbait akhabatcen baiire ene penac ,
noizbait iraunguitecen balire erretcen
nauten suac , cerbait laiteke , contsola
ninteke , ez netçake hurren senti tor-
mentac , ez litezke hurren condatceco
hemengo oinhaceac ; bainan badakit, se-

guratua naiz , ikhusten dut seculacoac direla , eternalac direla hemen alde gucietaric pairatcen ditudanac. Mila urthe ; eta mila milium urtheren ondoan , ez dire laburtuco , ez eztituco hemengo suac. Itsaso gucian ur chorta beçambat , arboletan hosto den beçambat , milium menderen ondoan orobat içanen naiz , ene tormentec ez dute içanen secular finic. O eternitatea , ala hire lucea ! ala hire ecin contcebitua ! Eta , ô eternitate dohacabea , ala hire desesperagarria ! Eternitatea , secula , certaco ez çarete içan nitaz bethi mediatuac ! Certaco ahantci eta bistatic galdu çaituztet ? Horra cer dioten Ifernuan damnatuec , eta probetchu gabe. Ni balia nadin hec eguiten dituzten erreflexioneez ; ez beitez içan enetçat agorrac ; hekien erhokeriac çuhur baneca , corthe bera dago enetçat hec beçala bekhatuan bicitcen eta hiltcen banaiz ; nolaco artharekin ez diot beraz ihes eguin behar hain garrakzi eta luceki punitua den bekhatuari !

Meditacionea Confesioaz.

I.

JAINCOAREN misericordiac, gure bekhatuen barkhatceco, eman darocu erremedio bat osoki indartsua eta erretcha. Bathaioan eguin darocun gracia handia galtcerat heldu garenean gure faltaz, ez gaitu uzten laguntça gabe; eman darocubide bat harekin erreconciliatceco, mainhu sacratu bat utci darocu, eta har Jesu-Christoren odol preciatuaz gure arimaco notha gucietaric chahutcen gaitu. Cembat ere handiac eta çaharkituac baidire gure bekhatuac, penitentciaco sacramenduan ardiets deçakegu guci-gucien barkhamendua. Othe da erremedio hau baino indartsuagoric? Eta ez othe çaicu erretch huntaz baliatcea? Ez da behar itsasoric pasatu hunen causitceco ez da diruric eman behar hunen ardiesteco, ez da arartecoric behar huntaz baliatceco; dembora gucietan, sasoin gu

cietan idekiac daudez graciaren ithur-
buru baliosac ; Jesu-Christoren Minis-
troec berec deitzen eta gombidatcen gai-
tuzte gure sendatceco ; aski dugu gure
contcienzia examinaturic , gure bekhatu
guciac dolore eta urrikirekin confesat-
cea ; bide hortaz icanen dugu barkha-
mendua. Othe da deus ere errechagoric ?
Ifernua mereci duenari sopra galdetcen
othe çaio bada, ordenatcen çaionean bere
falten higuintcea eta confesatcea ? Mer-
keago ican othe ceçaken galdu duen gra-
cia ? Cerbait guchiago behar balitz ere ,
ez othe luke gogotic bere bicia ere sacri-
ficatu behar su eternalari ihes eguiteco ,
eta Ceruco gloriaren ardiesteco ? Bai , ene
Jaincoa eta ene Salbatçailea , gogotic eta
bihotz onez ichur necake ene odol gucia
çorigaitz eternalari ihez eguiteco ; balia-
tuo naiz beraz çuc ematen darotaçun
erremedio indartsu eta erretchaz : main-
hu sacratu huntan garbituco naiz ene
bekhatu gucietaric çure odol preciatuaz.

II.

Ez da posible behar den beçala , erran mihi da , Jaincoarekin baketceco on den beçala , bekhatuez orhoitcea Jaunare gracia gabe ; beraz othoitçaz behar gar lehenic entseiatu Ceruco arguien ardies terat , eta horra cer hanitz gutic eguite duten. Guero examinatu behar dugu gure burua , ikhusi behar dugu ea certan bekhatu eguin dugun gogoz , hitcez obraz , edo negligentciaz ; hortaracot contsultatu behar dugu Jaincoaren leguea , beguien aiticinean eman behar ditugu Eliçaren manuac , gogorat ekharri behar ditugu içatu ditugun ocasioneac tentacioneac , lanac , eguitecoac ; ilhabete , aste , egun guciac bat banazca miratu behar ditugu , yakiteco ea non , noiz nola , eta certan eguin dugun bekhatu. Guciz ez dugu arinki iragan behar gure estatuco obligacioneèn gainean , ecer hetan eguiten diren faltac ondore triste enez seguituac ohi dire. Costumaz edo usantçaz eguin ditugunec atencione be-

ci bat galdetzen dute. Examina hau
tha handirekin eguin behar da. Egui-
co importantagoric othe dugu mun-
ian hau baino? Eta nic nola eguin othe
at ene examina? Cer artha hartu dut
ne buruaren interrogatceco? Cer penac
ne bekhatuez orhoitceco? Helas! hanitz
rinki begui colpe bat haurdiki dut ene
icitcearen gainerat eta ondoan berehala
oan naiz Confesoraren oinetarat. Balim-
a, Jauna, orai eguin gogo dudan con-
esiorat hobekiago preparatuco naiz.

III.

Osoki eta clarki behar dire declaratu
bekhatu mortal guciac, ecen bakhar bat
ere ahalkez, beldurrez, edo maleciac
gordetzen balitz, bekhatu mortal berri
bat eguinic lioake haina bere etcherat,
eta ez lecake ardiets bakhar baten bar-
khamendua. Guciac beraz bat banazca
confesatu behar dire bere circunstantia
guciekin; oraino erran behar ditugu,
berenez ez bekhatu icana-gatic, gue be-
khatu dauzcagun guciac; segurki eguin

ditugula dakizkigun saltac, segurac beçala, dudazcoac ere; posible bada, nihor icendatu eta eçagutaraci gabe. Suerte bakhotcharen nombrez ez bagare yustuki orhoitcen, bederen aphur bat gora behera uste dugun beçala contua eman behar dugu; ecen nola confesorac bertcela yakinen du gure estatua? Cer ordenatuco darocu? Cer conseilu edo erremedio emanen darocu? Aithortcen dut, Jauna, ez naicela bethi aski artharekin preparatua hurbildu penitentiaco sacramendurat. Cembat huts ez dut eguin bezaz, huts gucien erreparatceco lekhuari? Damu dut guciez, hartcen dut deliberacione fermu bat, hemendic harat, çure misericordiac eman darotan mainhu saindurat yoateco contcienzia ongui examinaturic, han declaratceco eçagutaracico darozkidateun bekhatu guciac: çure gracia sainduaren arraioez argui çacu ene adimendua, çure amodio sacramentuen kharrez susta çacu ene bihotça, çure contra eguin ditudan falta guciac

egagut, declara eta higuin detçadan; ait-
horteen dut ez dudala mereci çure mise-
ricordia, bainan, ô Jesus guciz ona! çuc
enetçat ichuri ducun odolpreciatuac
ematen darot fidantcia oso bat; eta espe-
rantça dut, sacramendu huntan emanen
darotaçula enē bekhatu gucien barkha-
mendua, eta çu ez guehiago ofensatceco
gracia.

Meditacionea Contricioneaz.

I.

BEKHATUEN dolorea, eta guehiago bekha-
turic ez eguiteco deliberacione fermua
baitezpada necesario da, penitentiaco
sacramenduan ardiesteco gracia eta bar-
khamendua; urriki min eta delibera-
cione hau gabe ecin ilkhi gaitezke Jain-
coaren exaitasunetic, ecin athera gai-
tezke bekhatuen esclabotasunetic: exa-
mina gucietaric seriosena eta arthosena,
declaracione gucietaric compliena eta
osoena ez dire aski errecibitceco absolu-

cionea , oraino higuindu behar dire be-
khatu mortal guciac , eta damu eguiazco
bat ičan behar da guciez. Contricione
hau da penitentciaco sacramenduan gure
ganic galdetcen den disposicioneric be-
harrena ; eta noiz penetan eman othe
gare hunen içateco ? Cer eguiten dugu
harekin Confesora ganat yoateco ? Idu-
ritcen çaicu examina ongui eguiten ba-
dugu , gure bekhatu guciac clarki confe-
satcen baditugu , eta ematen çaikigun
penitentciac complitcen baditugu , behar
den gucia eguin dugula ; content , ale-
guera goaz gure etcherat , Jaincoarekin
adiskidetu baguine beçala ; eta , helas ! ez
dugu ikhusten dolore min batec ez badu
gure bihotça phorroscatcen , gure be-
khatuekin garela , Apheça ganic erre-
bitu dukegularic haren absolucionea.
Finca çaçu eguia hau çure izpirituan eta
bihotcean , engana ez çaitecen hain ma-
teria importantean.

II.

Cein dire contricione on batec ičan be-

har dituen condicioneac? Gure baitharic
ecin dukegu, eta Jaincoaren graciac ins-
pira deçakegu hain necesario den con-
tricionea: Jaincoaren dohain bat da ni-
hori çor ez çaiona, beraz galdetu behar
diogu othoitçaz, nigarrez, eta obra onez.
Bihotça eta bihotz gucia dolore hunec
behar du çaurthu, arrailatu, phorros-
çatu, gambiatu eta berritu behar du ene
bihotça; eta ez choilki ene hizcuntça edo
çampoac. Dolore hunec obligatu behar
dau bekhatu mortalic maiteenen higuin-
cerat munduco gaitz guciac, herioa,
lfernua bera baino guehiago-ere, gaitz
gucietaric handiena denaz gueroz bekha-
tua. Chede on eta guiristinozco batez be-
har dugu higuindu bekhatua, edo ceren
nereci-arazten duen lfernua, edo ceren
gal-arazten darocun Cerua, edo ceren
ofensatu dugun Jainco guciz maitagar-
ria; baldin bekhatua higuintcen baduçu
ceren gal araci darotçun edo osasuna,
edo munduaren estimua, edo onthasuna,
edo ohorea; chede hauc baicen ez baditu

ican cure doloreac , inutila , agorra , funtsic gabea icatu da. Interroga caen cure bihotca , galdeguioçu ea cer eguin duen dolore hunen Jaincoari escatceco , ea bekhatu mortal guciac , maiteenac ere higuindu dituen , ea cergatic eta nola higuindu dituen. Helas ! Jauna , gutiac dire eguia saindu hauc meditatcen dituztenac urriki hunen concebitceco , gutiac dire bekhatuaren belztasunaren , eta ofentsatcen duten Jaincoaren maitagarritasunen gaincan erreflexione eguiten dutenac. Ni guti haukien nombreco ican othe naiz ? Ni guehienac beçala hautaz guti orhoituric confesatu banaiz , cembat arraçoin ez du ikharatceco , eta ene confesioac inutilac direla uste icateco !

III.

Nondic eçagut deçaket ea othe nituen disposicione hauc confesatu naicen gucian ! Huna marcac. Adiçacu atentcione-ekin , considera çatçu astirekin. Baldin confesatu ondoan apartatu baçare bekhatuzco ocasionetarie , Jaincoaren exai-

goan eroraraci çaituzten compainia, lè-
khu , placer , emplegu eta ocupacione
guciei ukho eguiten badioçute , çure la-
gunekin erreconciliatu baçare , calte
eguinac erreparatu baditutçu , hicitcea
gambiatu baduçu , eta çure eguimbideac
arthoski complitcen baditutçu , çure con-
fesioac onac direla uste içan behar duçu.
Contrarat , baldin confesatu ondoan oc-
casione beretan , usantça beretan , eta
çure obligacioneen contraco bekhatu
mortaletan berriz erori baçare laster eta
errechki ; helas ! ikhara çaite ; yuya de-
çacuke çure confesioac inutilac , eta cal-
tecorrac içatu direla , behar cen urrikia
eta deliberacione fermua ez cinduela ;
beraz confesio hec guciac erreberitu be-
har ditutçula. Non edo nola naiz çurekin,
ô ene Jainco Jauna ? Nolacoac içatu dire
ene confesioac ? Preparacione eta dispo-
sicionc haukiekin eguinac içatu othe di-
re ? Beldur naiz ez ditudala bethi hauc
içatu , eta horra cere obligatu behar
nauen hemendic harat arthoskiago pre-

paratcerat. Eguidaçu gracia haukiekin bethi confesatceco, eta secular ez hauc gabe.

---

*Meditacionea Combertsionearen luçamen-
duaz.*

I.

Ez deçaçula luça, egunetic egunerat çure combertsionea, çuc ofentsatu duçun Jaincoac berac gombidatcen çaitu penitenciarat; ez othe laiteke beraz hari damu berri bat eguitea, çure bekhatutan oraino bihar artean ere egotea? Nola guiristino bat egon daiteke, oren batez ere bere Jaincoaren exaigoan? Lurrecc handi bat, printce edo erregue bat ofentsatu baguindu, othe guinduke soseguric hura facegatu artean? Eta ez othe laiteke haren mezpreçatcea, baketceaz casuric ez eguitea? Cer laiteke berac deitcen baguintu bere ganat? Berac gombidatcen baguintu bere palaciorat? Berac aguintcen balarocu bere adiskidetasuna, eta

harekin batean bere erresumaren erdia?
Eta haimbertce harc eguin ondoan ez
baguindu eguiten urhatsic harekin ba-
ketceco? Gure ezacholamenduac ez othe
luke mereci punicioneric garratcena?
Horra bizkitartean nolacoac garea gure
Jaincoarentcat. Deitcen gaitu gu bekha-
toreac bere ganat, aguintcen darocu
barkhamendua, bere amodioa, bere er-
resuma gucia; eta nola gaudezke itçuli
gabe haren ganat? Luçamendu hunec ez
othe du marcatcen antsiaric ez dudala,
ez Jaincoaz, ez Ceruaz; atseguin dudala
ene bekhatuaz? Content naicela Deabru-
aren esclabotasunaz? Nahiago dudala
egon Sathanekin, ecen ez Jaincoarekin?
Othe da deus ere Jaun soberanoa gue-
hiago mezpreça deçakenic disposicione
hau baino? Damu dut, Jauna, ene luça-
mendu guciez, orai beretic ukho eguiten
diot munduari, cerbitçatuco çaitut ene
indar guciez, maitatuco çaitut ene bihotz
guciaz: hori nahi dut, hori da ene guti-
cia; compli çaçû, othoi, ene ahal escasa.

II.

Çure intres eguiazcoac obligatu behar çaitu berehala combertitcerat, ecen çare Jaincoarekin erreconciliatu artean. Jaunaren exaia, bekhatuaren esclaboa. Deabruaren gathiboa, Cerutic desterratu; eta Ifernuco surat erortceco meinan: horra çure estatua. Othe da estatu triste hortaric lehen bai lehen ilkitceabaino deus ere çuretçat baliosagoric. Bertce alde, çuc estatu dohacabe hortar eguin ahal deçaçuken guciac ez du sari ric mereci Ceruan; Jaunac ez darotçucor errecompentsarie glorian, eternitateco khoroa ecin irabaz deçaçuke heiez guciez. Helas, horra beraz gloriacotz galduac hambat obra, bekhatuan ez bacine hain balios litezkenac! Ez othe çare beraz çure buruaren exai, hec hola galtcerat uzten ditutçunaz gueroz! Certaco ez çare lehiatuco ahalic lasterrena combertitcerat, Cerucotz on diren obren çure ahal guciac eguiteco? Çure burua maite baduçu, berehala bekhatutic athera be-

har çare , berehala combertitu behar çare.

III.

Erhokeria handia laiteke munduaren errankiçunen gatic combertitu gabe ego-
tea. Jaincoac manatcen darotçu , çure
intresec galdetcen dute , comberti çait-
cela ; certaco entçunen ditutçu yendeen
brasiac ? Eta hauc cer erranen dute , er-
ran ahal guciac erranic ere ? Utcico ditut-
çun lagun libertinec usteco dute , cem-
bait damu erreberituz , largatu ditutçu-
la ; erranen dute estranio eta estrabagant
bat çarela ; çutaz eta çure gambiantçaz
trufatuco dire ; adimenduaz gabetu çä-
rela erranen dute : ez casuric eguin he-
kien erasia gucicz ; çohaz çure bide onean,
ez çaituzte hec guibelatu behar hartu
luçun deliberacionearen seguitcetic. Ez
la espantiteco condenatcen baçaituzte
çure bicitce berriaz , ecen çuc çure gam-
biantça dohatsuaz condenatcen duçu he-
kien libertinkeria. Tentacione hau gar-
nait çaçü , eta hunen contra eramänen

duçun bictoriac bertce hainitz irabacara-
cico darotçu; cembat flaco bai çare ere,
cerbitçatu gogo duçun Jaincoac borthiz-
tucò çaitu; ongui deliberatcean datça
gucia, cincinez nahi baçare saindutu eta
salbatu, saindutucò eta salbatucò çare
Ah! Jauna, ikhusten dut salbatu nah
nauçula; dembora da ihardets dioçodar
çure borondateari. Gombidatcen nauçu
ni bekhatorea çure ganat: heldu nai
orai beretic. Barkha datçu, othoi, ene
luçamendu iraganac; çure gloriac, ene
intres eguiazcoec obligatcen naute bere-
hala combertitcerat, eta deusec ez nau
guibelatucò, orai artean beçala, çuri ene
bihotça eniatetic. Çu çare onthasun eta
çorion gucien ithurburua; urrunducò
dut beraz ene bihotcetic münduaren al-
deraco yaidura sobraniazcoa, eta bethe-
co ditut çure manu salbagarriac.

---

*Bigarren Meditacionea Combetsionearen
luçamenduaz.*

I.

ERHORKERIA handi bat da ethorkicunaren gainean conditcea. Çuc çure buruari aguintcen dioçun dembora guerocoa norcaguindu darotçu? Ez deçaçula erran heldu den urthean, edo hauci hau churitu ondoan, edo ezcondu ondoan, edo ene familia altchatu eta antolatu ondoan combertituco naiz; ecen ez çare demboraren nausi, ez da çure escuan egun bakhar baten içatea ere: Jaincoac eman dioçoke placer duenari placer duen beçambat dembora; nihori ez dio aguindu oren bakhar bat ere; cembat ez da, uste çuten dembora baino lehenago hil? Eta çuri hei beçala guerthatcen baçaitçu, horra non, combertitu gabe, herioac atcemanen çaituen; eta beraz bekhatuan, eta beraz Jaincoaren exaigoan, eta beraz damnatuco çare. Certaco nabi duçu gal-

tcerat utci oraino dembora baliosa eta
segurki duçuna , dudazco , menturazco
dembora batez baliatceco ? Arriscatcen
duçu mentura baten gainean , eta cer
Cerua , eternitatea , çure arima. Munduco
eguitecoaz dohanean , badakiçu segun
denaren hartcen , menturazcoac utciric
eta eternitateaz dohanean , arriscua har
tuce duçu bada ? Erhorkeria bat da be
raz , ethorkiçunaren gainean fidaturic
guerorat combertsionearen egortcea.

II.

Erhorkeria handiago bat da oraino
combertitceco necesario duçun gracia
ren gainean condaturic , orai duçun Ce
ruco laguntça galtcerat uztea. Çuc nah
içatea ez da aski , dembora içatea ez d
aski eguiazki combertitceco ; oraino Jain
coac bere dohainez arguitu eta borthizt
behar çaitu , Ceruco on den guisa bekha
tuen eçagutceco eta higuintceco. Bekhat
eguiteco ceroni aski eta franco çare ; or
dean ongui penitencia eguiteco çu et
Jaincoa bebar çarete. Eta noiz aguind

dio Jaincoac , bere combertsioa ea luçat-
cen duenari , nahi dueneco gracia ? Norc
erran darotçu , placer duçunean , içanen
duçula combertitceco laguntça hura ?
Cein Propheta edo Ebangelista , cein li-
buru edo lerrotan iracurri duçu , Ceruco
dohain hura çure escuco , çure manuco
içanen duçula ? Contrarat , cembat aldiz
ez çaitu Jaincoac dichidatu gracia bereci,
dohain handi hura errefusatuco darot-
çula ? Çuc orai harren boçari gorrarena
eguiten badioçu , harc ere ez duela adi-
tucoco çure oi hu mina ? Bilhatuco duçula ,
eta ez duçula causitucoco , eta guisa hortan
çure bekkatuan hilen çarela ? Horra har-
ren mehatchu icigarriac ; eta guero nola
conda deçaçuke orai arbuiatcen duçun
graciaren gainean ? Ez othe da yustu ere ,
hambat aldiz mezpreçatu duçun dohaina
ez dakiçun eman çuc placer duçunean ?
Jaunac orai bere boça adi arazten darot-
çu , ez othoi tapa çure arimaco behar-
riac ; itçul çaito , comberti çaito Jauna
ganat , beldurrez guero ez deçaçun içan
combertitceco ahala .

III.

Uste duçu menturaz çure combertsio-
nea luçatuz , guero erretchkiago utcico
duçula bekhatua? Hclas, trompatcen çare.
Ez dugu ikhusten , bekhatuan ego-
nez, bekhatua onhesten dela? Hura on-
hetsiz maitatcen dela, maitatuz nausitcen
dela , eta guisa huntan emeki-emeki ,
penaric gabe , antsicabeki eguiten dela?
Hortic heldu da , egarri denac ura beça-
la , edaten bai du bekhatua ; lehembician
penarekin eguiten cen falta , ondoan aise
eta errechki eguiten da ; gueroago eta
areago , bekhatutic bekhaturat goaz , lu-
çamendu hunec infurnurat garamatça.
Lurrean egonago eta borthiçago dohan
arbola hurren imposible da erroetarie
atheratcea ; eritasun çaharkitu batetarie
sendatcea ala guciz gaitz bai da! Çuhar
çahar makurra norc chuchendu du?
Balimba errechago da gazte deno haren
plegatcea. Tira çaçü ceronec contsekent-
cia ; beraz gaitçago içanen da , bekhatuan
egonez , combertitcea , beraz orai beretic
combertitu behar naiz.

Bai, Jauna, orai beretic combertitcen naiz, ceren ez bai dakit gueroric içanen dudan. Orai beretic çure ganat heldu naiz ceren ez bai dakit eia guero ahalic içanen dudan. Orai beretic bekhatuac uzten ditut, ceren ez bai dakit ea guero utcico ditudan. Dembora da ene salbamenduaz orhoitceco, sopra orai artean ahantci dut; ez dut nahi galdu instantic, orai beretic oso-osoa ematen natçaitçu, ordean hartaracotz çure laguntçac behar ditut; hel çakizkit, ô ene Jainco ona? Indaçü gracia, çuc inspiratu darotaçun deliberacionearen compliteco.

Meditacionea Olhoitçaz.

I.

OTHOITÇA Jaincoarentçat glorios beçain ohoragarri da guretçat. Othoitcean laudatcen dire Jaincoaren puchantça soberanoa, ontasun mugarri gabea, çuhurtcia handia, yakintasun infinitua, probidentcia osoa eta hain maitagarria. Ecen

certaco othoizten dugu gure beharretan, lekhu gucietan, ocacione gucietan? Ceren bai dakigu bothere gucia baduela gure laguntceco, eçagutça gucia gure beharren ikhusteco: ordu beretic aithortcen dugu, haren ganic guciac uste ditugula, haren baithan dela gure fidantcia osoa, harc libra eta salba gaitçakela, horra, othoitça eguiten dugunean, nola ohoratcen dugun gure Jainco-Jauna. Certaco ez dugu beraz maitatuco othoitça! Eta guri cer on ez darocu ekhartcen? Guciz gora deitcen denarekin mintçatcea, Aingueruec ikharaz bethericaco errespetu batekin adoratcen duten mayestatearekin familierki solastatcea, ceru lurren Jaun eta Yabe bakharrarekin, adiskide bat bere maitearekin beçala, entretenitcea, ez othe da guretçat ohore ric handiena? Eta horra cer abantail, cer çorion dukegun placer dugun gucian, dembora eta lekhu gucietan. Nola nagoke beraz othoitça maitatu gabe? Eta cer estimu orai artean hartaz eguin othe dut?

li.

Hain necesario duçu othoitça, non ez baiduçu deus ere ardietsico haren bidez baicen. Gucien escasean çarela badakiçu; exaiez inguratua çarela frogatcen duçu; tentacionez atacatua çarela sentitcen duçu; itxu, flaco, eri, eta pobre çare; beraz galdetu behar duçu arguia, indarra, osasuna, onthasuna; ecen bertcela ez duçu deus ere içanen; eta cer bilhacatuco çare hambat arriscu eta exaien artean, beguiac, besoac, eta bihotça hedatcen ez baditutçu, lagun, borthitz eta sustenga çaitçaken Jaincoaren ganat? Nondic heldu dire çure behaztopatce guciac? Nondic heldu da hain maiz epheltasunerat eta bakhaturat erortcen bai çare? Nondic bada? Othoitçaren ez eguitetic. Necesario duçun indar gucia causi cineçake othoitcean; hau duçu laguntça gucien ardies-teco bide segura, eta hala ere uzten duçu! Sainduec estimatu dute othoitça, ceren eçagutcen baiçuten haren beharra eta balioa, handic hain saindu handi

eguin dire. Eguiçu hec beçala. Dudan çare ez yakinez cer eguin? Galde çoçu Jaunari necesario duçun arguia. Tentacionez atacatua, arriscuz bethea eta inguratua çare! Oihu eguiocu çure aita onari, eta seguratua içan çaitte, ez çaitçula faltatuco laguntça eta behar duçun fagorea.

III.

Othoitz hainitz orai artean eguin duçu, eta progotchu guti tiratu duçu. Nondic heldu da hori? Çure faltatic. Ez duçu çure othoitça eguin behar den beçala. Humiltasunekin, fidantciarekin eta pertseberantciarekin eguina den othoitça da Jaincoaz entçuna. Helas! cer gare gu, eta cer da Jaincoa? Consideza deçagun gure sortcea, gucia da miseriaz bethea; gure bicia bekhatuez cargatua; gure gorphutcen ethorkia eta fina hautsa eta her-rautsa; gure arimac menturaz çauriz estaliac; eta Jaincoa handitasun soberanoa, goratasun mugarri gabea. Ez othe da bada yustu humiliatuac, eta ezdeus-

tatuac aguer guitecen gure Jainco Jauna-
rekin mintço garenean ; ala gutitan dis-
posicione hunekin aguertu bainaiz Jain-
coaren aiticinean ! Fidantciaz harmatua
içan behar da ene othoitça, eta huna cerc
inspiratu behar darotan confidantcia
hau. Jaincoaren misericordiac , ceren
nahi bai darot eguin, nic merecitu gabe
gracia ; Jaincoaren ontasunac , ceren bai
dakit maite nabela , eta salbatu nahi na-
bela ; Jaincoaren leyaltasunac , ceren se-
guratu bai nau entçunen nabela , eta be-
re hitça atchikico duela : guciz Jesusen
odolpreciatuac eman behar darot espe-
rantça gucietaric handiena , eta haren
icenean galdetu behar dut gracia eta mi-
sericordia. Confidantcia hunen faltan ,
cembat othoitz ez dire alferretan egui-
nac ! Finean , pertseberantciarekin eguin
behar da othoitça : galda , ez behin , bie-
tan edo hamarretan , bainan ardiets de-
çaçuken artean : pobre beharretan denac
becala , esca çaçu duçuken artean : çure
galde husuez obligatuco duçu Jaincoa

gracia eguiterat , eta çuri gosta behar
çaitçu , maitekiago goarda deçaçuntçat.
Indatçu , Jauna , othoitcean baitezpada
necesario diren disposicione saindu
hauc , çutaz entçuna içan nadintçat ene
galde gucietan.

Meditacionea Trabailuaz.

I.

TRABAILUA edo lana da guiçonaren çor-
thea. Bethi bere inocentcian egon balitz
ere , trabailatu beharco cen. Lurreco pa-
rabisua edo baratce dohatsuan eçarria
içan baciren ere gure lehembicico bur-
hasoac , obligatuac ciren han lanean ha-
ritcerat , eta orduco lanac nekheric ga-
becoac içanen cirelaric arren , bethi tra-
bailu baitçuec içanen ciren : ordean ,
consideratcen badugu guiçona bekha-
tuaren ondoan , ikhusicco dugu clarki ,
trabailurat condenatua içatu dela. Horra
ofentsatu çuen Jaincoac Adami eta haren
ondoco guciei eman dioten penitencia.

Oguiac hacico çaitu ; ordean yakin çacu , çure nekheaz eta icerdiaz irabaci behar-co duçula çure yanharia. Ez darotçu lur-rac ekharrico lapharric eta arantceric baicen ; çure trabailu continualaz behar duçu erakharri çuri hazcurriaren ematerat. Trabailua da beraz Jainco berac guciei ordenatu darocun lan handia. Jesu-Christo bera nahi içan da trabailatu , charpantercoan haritu da san Josephen botican , eta oficio nekharri hartan cembat aldiz ez da icertu sainduen descantsua eguiten duen Jaincoa ! Nola beraz guc arbuiatuco edo higuinduco dugu Jesusec maitatu eta besarcatu duen lana ? Othe da lan continuala baino ho-beagoric tentacioneen bentçutceco ? Bethi ocupatua dena menturaz Deabru bakhar batez da tentatua , diote sainduec , ordean alferric dagoena çazpi Deabruz eta guehiagoz ere atacatua da. Cembat arraçoin ez dut beraz nic trabailuaren maitatceco , eta nihoitz cre-alferric ez ego-teco ?

II.

Trabailua gucientçat hain necesario eta probotchos delaric arren, guciac egare trabailu suerte beren eguiterat obligatuac. Jaincoac guciei lana ordenatu darocu; ordean bakhotchari guisa bate tacia. Hare eguin ditu munduco condicione diferentac, eta condicione bakhotchari iratchiki diotça trabailu berec bateuec. Cein ere estatuan eçarri bainau Jaincoaren probidentcia bethi çuhur eta yustuac, hartan diren lanac eguin behar ditut; ez dagot niri hautatcea, ez eta ere hobeagoaz baliatcea; bainan niri dagot ene condicioneo eguinbideen bethetcea. Laborari banaiz, lurreco lanac eguin behar ditut, tratuco presuna banaiz, negocioaz behar naiz ocupatu: oficioco banaiz, ene officioac eguin behar du ene lana; sehi banaiz, buruçaguien contentatceac eguin behar du ene grigna oso osoa: munduan egoteco banaiz, hango trabailuac behar ditut besarcatu; hitz batez, ez edocein lan, bainan ene con-

dicioneari darraiona eguin behar dut :
hori da Jaincoac ene ganic galdetcen
duena. Cembat aldiz bizkitartean alferke-
riac edo amodio propioac enganatu naute
hobearen , edo debocionearen itchura
faltso batez ! Cembat aldiz Jaunac ene
ganic galdetcen cituen eguimbideetari
cerbaitetarat aldaratu naute. Certaco ba-
da hauc utciric bertcei lothuco natçaiote ?
Certaco hobeago baten itchuran gure
çoriona arriscatuco dugu ? Maita çagun
gure bocacionea, gaudecen fermuki gure
condicionean , eta eguin detçagun Jain-
coac hartan galdetcen darozkigun lanac.

III.

Çure estatuco eguimbideac bethe be-
har ditutçu , lehembicicoric Jaincoaren
amodioan ; haren gracion eta adiskideta-
sunean eguiten denac balio du Ceru gu-
cia : condicione hau ez badute ,
helas ! gloriacotz galduac içanen dire,
ez dute eternitatean sariric içanen.
Duçun beraz artha bethi graciazco
estatuan egoteco. Bigarrenecoric,
eguitçu çure lan guciac

Jaincoarentzat ; edo haren obeditceco
 edo haren laudatceco, edo haren mai
 tceco, edo hartaz goçatceco, edo har
 yusticia satisfatceco chedearekin. Finea
 eguitçu guciac bozcario eta alagrante
 rekin, gogotic eta bihotz onez, ez la
 ki, costumaz, degustu edo herabetas
 nekin ; berdín hec eguin behar ditutç
 certaco ez ditutçu beraz eguin atseg
 nekin ? Orhoit çaitte Jaincoa beha dag
 çula, Jaincoac errecompentsa eman n
 darotçula. Nekhatua çarenean, orh
 çaitte Jesus çuretçat nekhatu dela : ic
 tua çarenean, Jesus çuretçat icertu de
 eta yunta çatçu çure pena chumeac
 ren pena handiekin ; hélas ! Dohacab
 cer ez duçu galdu artha hori içan falt
 Ah ! Jauna, orai artean ez dut eçag
 trabailuaren necesitatea eta haren bali
 ez dut yakin çuc eçarri nauçun condic
 neco lanez ohoratu behar cintudala
 ez dut comprenitu nola hec balios err
 da netçaken ; orai, Jauna, arguitu n
 çu ; orai causiarazten darotaçu tre

preciatu bat ene estatuco eguimbideetan, eguidaçu gracia hetaz aberasteco çure beguietan.

Meditacionea Jaincoaren amodioaz.

I.

Guciz handia eta ezta da Jaincoaren maitateco dugun obligacionea; hau da legue saïndua, manamendu handia eta ene lehena, hau galdetcen darocu Jaincoac; nahi du gutaz içan maitatua, eta gaztiguric ikharagarienez dichidatcen gaitu, ez badugu maitatcen; bainan certaco mehatchuac? Ez othe da gureiçat çorion bat hura maitatea? Eta çorigaitcie handiena ez othe laiteke hura ez maitatea? Legue hunen complitcerat gu hertchatceco die gaineraco manamenduguciac. Ez du guiçonac deus ere behar ragoric hau baino. Bethi gare eta eternitate gucian içan behar gare Jaincoaren maitatcerat obligatuac: gaineraco eguimbide guciac akhabo içanen dire gure bi-

ciarekin ; ordcan Jaincoaren maitatcerat obligatcen gaituen leguea , Jaincoa bera beçala , eternala da. Fedeac ez du Ceruan lekburic , ceren ikhusten bai da sinhesten cena ; esperantçac ez du han lekburic , ceren igurikitcen cenaz goçatcen bai da ; amodio phuruac bethi han errequinatuco du , ceren bethi maitatuco bai da bethi maitagarri çaicun Jaincoa. Certaco beraz orai beretic ez dugu basicc eternitatean eguin beharco dugun officioa ? Certaco ez dugu orai eguinen bethi gure çoriona eguinen duen lana ? Maita deçagun beraz gure Jaincoa , eta hartar causituco dugu gure contsolacione osoa. Bake eguiazcoa da Jaincoa maitatceari darraion fruitu preciatua. Cer eztitasur ez dugu içanen hura maite duguno. Amodioa den lekhuac ez da nekheric , ez kharastasunic , eta nekhe edo kharastasunic bada , guciac maitagarri causiarazten ditu amodioac. Cer erhorkeria bera Jaincoaz bertcetari gure descantsuare bilhatcea ! Eta nola bici gaitetzke Jaincoa maitatu gabe ?

II.

Eçagutcen baguindu ongui cein maitagarria den bere baithan Jaincoa, handizki maita guineçake: nola guti eçagutcen paidugu, hargatic hain guti maitatcen dugu. Cer dire creaturetan ikhusten diren maitagarritasun guciac Jaincoaren maitagarritasunen aldean? Ezdeus batçuec. Ez da edertasunic harenekin compara daitekenic; gucia da saindua eta saindutasuna bera; ona da, eta ontasun soberanoa; manificioa eta manificentia bera; handia eta handitasun infinitua, botheretsua, aberatsa, liberala, çucena eta çucentasuna bera: gogorat ekharatçu perfeccione suerte guciac, eta haren baithan causituco ditutçu escasic batere gabe. Creaturatic complienac hutsac dire hura gabe; haren ganic dute, duçen ontasun, edertasun, eta maitagarritasun gucia. Ah! ikhusten baguindu bere baithan den beçala! Gure bihotçac haren ganaco amodioaz sustatuac laitezke; cer diot? Ecin nahi beçambat maitatuz,

amodioaren kharrez akhaba laitezke. Jaincoa da; erran nahi da, perfeccione gucietan infinituki perfet den içate guciz maitagarria. Nola nagoke beraz hura maitatu gabe? Susta çaçü, Jauna, çure amodioaren kharraz ene bihotça, bera çaçü ene bihotz gogorra; urth çaçü ene bihotz hormatua. Khen çatçu ene bihotcetic bertce amodio guciac, eta eguiçu çure amodioac bakharric erreguina deçan ene baithan. Ochala banitu mila milium bihotz, guciac çuretçat nintuke! Bat eman darotaçu; eta hau guci-gucia oso-osoa bethicotz, seculacotz ematen darotçut.

III.

Jaincoa bere baithan hain maitagarria; çure amodio guciac digne bada, edo beraren gatic maitatu behar baduçu çuretçat gucia ona delaco orhoitçapenac obligatu behar çaitu soberanoki haren maitatcerat. Gure Jaincoa da, creatu gaitu eta bere idurirat eguin gaitu, gu contserbatcen, hazten, gobernaten, lagun-

teen gaitu , eta gu dohatsu eguiteco deusic ez du guphidesten. Ceru lurrac guretçat eguin ditu , eta gu esclaboentçat , gu bekhatoreentçat , gu creatura miserable eta dohacabeentçat , bere Seme bakharra eman du. Miletan beiratu nau Ifernuco lecetic , miletan barkhatu darozkit hambat bekhatu handi , eta bertce hambat nic baino bekhatu gutiago eguin çutenac damnatu dituen demboran , niri eguin darot gracia eta misericordia ; eta hauc gucien ondoan hazten nau bere gorphutz sacratuaz , sasiatcen nau bere odolpreciatuaz. O caritate mugarri gabea ! ô amodio infinita ! Noiz ene bihotceco amodioac ihardetsico othe darotçu ! Nola nagoke çu maitatu gabe ! Ene intressec , çure maitagarritasunec , eta enelçat eguin ditutçun amodiozco miraculuec obligatcen naute çure maitatcerat. Çu çare , ene Jauna eta ene Jaincoa , ene ona , ene ontasuna , ene bicia , ene gucia ; maite çaitut ene bihotz guciaz.

Bigarren Meditacionea Jaincoaren amodioaz.

I.

Oso-osea galdetcen çaitu çure Jaincoac, deus ez da çure baithan escatcen ez darotçunic. Çor dioçu çure bihotceco eta bihotz gucico amodioa; maitatuco duçu çure Jainco-Jauna çure bihotz guciac, ceren bihotz hura gucia berac eguin bai du, berac erosi bai du, eta berac contserbatcen bai du; bihotçaren yelos da, ecin contenta daiteke pharte batez, ez erdiac, ez guehienaz, ez hurren guciac; oso-osea galdetcen du: erran nahi da, hura maitatu behar duçula gauça guciac baino guehiago; onthasunac, ohoreac, placerac, ahaideac, burhasoac, haurrac eta çure burua baino guehiago, eta hauc guciac gainetic. Hain eguiaczoa içan behar da guciac gaineco amodio hau, non prest egon behar bai çare hauei guciac ukho eguitera Jaincoaren amoreac gatic:

guchiago behar duçu preçatu eta estimatu Jaincoaren maitatcea, ecen ez mundu guciaz goçatcea: lasterrago galdu behar duçu duçun gucia, ecen ez Jaincoaren amodioa. Horra cer aditcen dugun galdetcen çaicun bihotz gucizco amodioaz. Ordean, nic nola maitatu othe çaitut, ô ene Jainco Jauna! Cer ahalketceco suyet ez dut, orhoitcen naicenean, ezdeus batçuec çu baino guehiago maitatu ditudala! Placer labor baten hartceagatic, onthasun aphur bat biltceagatic, haicearen pare den ohorezco pontu bano baten gatic, eguin çaitan damu chume baten gatic, ahantci, abandonatu, mezpreçatu çaitudala; cer diot? Crudelki tratatu eta guretceficatu çaitudala. Nola erran deçaket beraz maite çaitudala ene bihotz guciaz? Othe da ene ausartcia baino handiagoric.

II.

Çure izpiritu guciaz maitatu behar duçu çure Jainco Jauna; hura eçagutu behar duçu, hartaz orhoitu behar çare,

hari behar diotçatçu eman çure gogoeta eta pentsamendu guciac. Gogoan erabili behar ditutçu haren maitagarritasunac, haren ongui eguin guciac. Gogotic behar duçu egon hartaz orhoitcen, placerekin aditu behar duçu hartaz mintçatcen; ceroni ere maiz hartaz mintçatu behar çare: estimatu behar ditutçu haren le-gueac, maximac eta contseiluac; ecen hori da izpiritu guciac Jaincoa maitatcea. Ala urrun içatu bai da ene gogoan amodio hortaric! Galdetcen çautanetic, deus ere, edo haguitz guti baicen ez diot eman, eta horrec doloratcen nau. Gutipenetan eman naiz ene Jaincoa eçagutceco, gutiago haren maitagarritasunen consideratceco: bertce gucietaco demborá aski eta sobra hartu dut, eta behar nueneco, behinere hastiric aski ez nuen: ene gogoefac munduco gaucen ikhasteco, hetaz mintçatceco, hekien gustatceco içatu dire: unhatcen nintcen ene Jaincoaren presentcian, nekhatcen hartaz mintçatcen çaizkidanean, khechatcen

haren perfeccioneac eta maitagarritasunac aiphatcen çauzkidatenean ; bertce combertsacione guciac agradatcen citçai-kidan , Jaincozcoac bethi lucegui causitcen nituen. Ah , lachotasuna ! Ah , sorhaiotasuna ! Ala higuingarria bai da ene conduita !

III.

Çure indar guciez maitatu behar duçu çure Jainco Jauna. Çure lan , pena , icerdi , sofricari , hitz , obra eta accione guciac eman behar diotçatçu. Haren balthan , haren graciaz , haren laguntçaz bici , nekhatcen eta trabailatcen gare ; yustu da haren ganic dugunaz gueroz dugun gucia , guciac harentçat içan daitecen : edo yan eta edan deçadan , edo trabaila , edo phausa nadin , edo atçarria edo lo egon nadin , cer nahi den eguin edo sofri deçadan , guciac Jaincoaren gloriaren ohoretan içan behar dire. Atseguinetan eta atsecabeetan , abundantcian eta gabetasunean , osasunean eta eritasunean , ohoretan eta laidoetan , ontha-

sunetan eta miserian, bicitce labur hun-
taco occasione gucietan, Jaincoa guciez
behar dut benedicatu, guciac harentçat
behar dire; onetan eskerrac, gaitcetan
sumisione çor diot, eta hori, ceren behar
baidut ene ahal guciatz maitatu. Ala or-
dean urrun içatu bainaiz disposicione
hain guiristinozcoetarie. Helas! Jauna,
erran deçaket çu benedicatu behar bi-
dean, bistatic galdu çaitudela: miletan
murmuratu ere naiz çure probidentcia
amulxuaren contra; bainan barkhamen-
du escatcen darotçut; errecibi çaçü,
othoi, ene bihotz guciatz, ene izpiritu
guciatz, ene ahal guciez eguiten darotçu-
dan ofrenda: gucia nahi naiz ahitu eta
contsumitu çure amodioan, çure gracia
sainduarekin batean.

Meditacionea lagun proximoaren amodioaz.

I.

Guciz hertsia da lagun proximoaren
maitatceco dugun obligacionea. Adi çaçü

Jesu-Christo : maitatuco duçu çure proximoa , hau da ene manua : manamendu berri bat ematen darotçut , eta hura da elkharren maitatcea : ene discipulu çare-tela yuyatuco dute elkhar maite baduçue : içan çaitetzte guciac bat amodioaz ni ene Aitarekin Jaincotasun beraz bat naicen beçala. Ikhusten duen bere anaia maite ez duenac , nola maita deçake ikhusten ez duen Jaincoa ? Dio Jondoni Joani Ebangelistac : leguearen bethetasuna amodian datça. Salbatçaileac bere plaçan beçala utci darozkigu gure proximoac ; cer ere eguiten bai dioçute hauei , hura hari berari eguitea da ; berac guciac he-kien presunetan errecibitcen ditu. Nola gaudezke elkhar maitatu gabe , hain clarki eta hain maiz Jesu Christoc hortarat obligateen gaituenac gueroz ? Idurit-cen çait fedea galdua nukela ez banu er-respeturekin aditcen hain haltoki mintço çaitan Jaincoa ; eta adimendua ez othe neçake gal ez banu maitatcen ene lagna ? Nola nuke bekhokiric Jaincoari erra-

teco , gure Aita , baldin ez banitu maitatu bihotzez guiristino ene anaiac? Examinatu deçadan beraz orai ene burua , consultatu deçadan ene bihotça : goardatu othe duz manamendu handi hau? Artha içan othe dut ene proximoaren maitatceco? Ikhusatu ten othe dut ene baithan Jesusen dicipulu eguiatzcoen amodio hau?

II.

Nor da maitatu behar dugun proximoa? Ez çaitela , othoi , engana. Guicor guciaç , eta hetaric bakotcha da çuc maitatu behar duçun proximoa. Cein nahiden herritaco , ala condicionetaco ; cein nahi den hizcuntcetaco , edo erreligionetaco den , bethi çor dioçu amodioa , ceren hala Jaincoac manatcen baidarotçu ceren guciac haren obrac , haren idurirat eguinac , çure iduricoac baidire , eta çu beçala eternitate dohatsuaz goça baiditezke. Horra cer gatic guciac maitatu behar ditutçun ; ordean manera bereçabatez maitatu behar ditutçu guiristino çure lagunac ; hec dire çure anaiac .

Eliça beraren umeac; çu beçala dire Jesusen primu lagunac, legue beraz arguituac, artçain beraz gobernatuac, ur beraz bathaiatuac, mahain berean haciac, yanhari beraz haciac. Sortceac, onthasunec, carguec edo herriec eman deçakete çuen artean diferentcia aphur bat, ordean hau da oso-osoa achaleticacoa, fedearen eta erreligionearen beguietan ez da batere diferentciaric: eta maiz larua agueri dabilan pobre eta mezpreçatua, onthasun pean bici dena baino ohorezcoago eta baliosago da Jaincoaren aitcinean. Ez beraz beha campoari, ecen trompa çaitzke; contsidera çaçu fedea, eta ikhusico duçu maitatu behar ditutçula eta bihotcez guciac eta beregainki çure guiristino lagunac. Amodioa bera çaren Salbatçaile amulxua! guiçon gucientçat ichuri içan duçu çure odol adoragarria: eguiçu beraz guciac maita detçadan, eta bihotcez.

III.

Maitatu behar dut ene lagun proxi-

moa, Jesusec ni maitatu nauen beçala
hala dio berac; beraz amodio efetuzco
batez, ez hitcez edo mihiz, bainan obraz
eta eguiaz. Hala maitatu othe dut? Gose
eta egarri cirenei yaterat ematea, bilhu-
ciac cirenen beztitcea, aflagituen contso-
latcea, ignoranten instruitcea, bekha-
tuan erorien alchatcea, arriscutan cire-
nen abertitcea, horra cer den maitatcea.
Hori eguin othe dut? Eta ene faltaz hec-
utci baditut sofritcerat, eta hauc galtce-
rat, nola erran deçaket maite nituela.
Jesu-Christoc ni maitatu nauen beçala?
Maitatu behar dut oraino ene laguna ene
burua beçala: beraz amodio khartsu ba-
tez, amodio bethiereco batez, ccren hala
maite bai dut ene burua: ene ganic
ahalaz gaitz guciac urrutcen ditut, on
guciac ene ganatcen ditut; gauça bera
eguin othe dut ene lagunarentçat? Helas!
ala huts handitan erori bainaiz pontu
hunen gaincan! Ikhusi dut beharretan,
cta ahala nuclaric, ez dut lagundu;
ikhusi dut calumniatua eta medicentciaz

larratua , eta ez dut hitz bat erran ez erran araci , eta halere erran dut maite dudala ene burua beçala. Ahantz çaitçu , Jauna , orai artean legue saindu hunen contra eguin ditudan falta guciac ; eguiçu hemendic harat eguiazki eta efetuzki maita deçadan ene lagun proximoa.

Meditacionea exaien maitatceaz.

I.

JAINCOA mintço çaitçu , harc manatcen darotçu çure exaiaren maitatcea ; ez othe du bada çure gainean çucen yustua , placer duen leguearen çuri emateco ? Gogor çaitçu gaizki eguileari ongui eguitea ; ordean orhoit çaitte Jaincoac manu eman daroçula , Jesu-Christoc bere exempluaz ikhasi daroçula , sainduac bere bicitceaz marcatu daroçutela , eta gure intresac hortarat obligatcen gaituztela : eguiten çaikigun gaizkiac bihotcez ahanzten , eta gaizki eguileac maitatcen baditugu , gure bekhatuen barkhamendua ardietsi-

co dugu ; ez ordean bertcela. Gure exaiac maitatcen baditugu , Jaunaren gracia eta fagore berecienac merecitcen ditugu, Jaunaren haur maite gare ; bertcela ez dugu haren erresuman pharteric igurikitceco. Nola ere gure lagunac tratateen bai ditugu , halaber gu Jaincoac tratatuce gaitu : barkhatcen badiogute barkhatuce darocu ; maitatcen baditugu maitatuce gaitu ; horra leguea ; horra manamendua , eta horra nic ongui eçagutu ez dudan obligacionea , horra nic seguitu ez dudan bidea ; eta cer gatic ez dut seguitu ? Helas ! ceren sobra aditu baidut ene burua , sobra contentatu bai dut ene passionea , sobra satisfatu bai dut ene amodio propia. Cer calte , cer bidegabe ez diot eguin ene buruari ! Cer ofentsa ene Jaincoari !

II.

Funtsgabeac dire herratsu eta mendecariec ekhartcen dituzten arraçoinac exaigoan egoteco. Diote deus ere eguin gabe afruntatu eta desohoratu dituztela ;

hori hala baliz ere, horiec dire maitatu behar diren exaiac; eta çuc Jaincoa, ala Jaincoac çu ofentsatu cintuen? Eta nahi cinduke ez balieçaçu barkha çure bekhatua, ez balieçaçu eman bere gracia eta Cerua? Bada çuc hura arraçoinic batere gabe, eta arraçoin gucien contra mezpreçatu duçu. Diote oraino handieguia dela errecibitu duten afruntu edo caltea; ordean gucietaric handiena da arima eta Cerua galtcea, eta horra cer eguiten duçun çure exaia maite ez baduçu. Ereman darotçute calumnia beltcez ohorea, ohoinkeriez çure ontasuna, tratamendu crudelez laburtu darotçute bicia? Gaizki eguiten dute, eta çuc gaizkiago eguin cineçake herran egonez, ceren galbaicineçake nihorc ecin galaraz dieçaçuken Jaincoaren amodioa, gracia eta erresuma. Finean, diote exaiei barkhatcen badiote gaizkiago tratatuac laitezcela, gaichtoago bilhaca laitezcela, on dutela cehatuac içatea: ordean Jaincoari çaio erreserbata mendecua, yakinen du gaichtoen pu-

nitcen , cure pacientcieren saristatcen.
Areago bilhacatuco dire , dioçunaz ;
trompatcen çare. Onguia bei maiz egui-
nez , bere baithan hobeki sarthuco dire ,
eta onthuco dire ; eta guciarekin ere gai-
chtatcen badire , hori hekien falta bat
içanen da , çuc barkhatuz çure obligacio-
nea eguiten duçu. Cer contsolacione çu-
retçat yakitea , Jaincoari placer eguiten
dioçula maitatuz çure exaia !

III.

Ez da aski gaizkirie ez eguitea çure
exaiari, ez da aski ez mendecatcea, oraino
maitatu behar duçu ; on eta onthasunac
desiratu behar diotçotçu ; haren atsegu-
nezatseguin, desplacerez eta penez damu
içan bahar duçu , gose bada yaterat ,
egarri bada edaterat ; billucia bada ar-
ropac eman behar dioçu ; hitz batez , çure
burua beçala maitatu behar duçu , ez
hitcez bainan obraz eta efetuz , beraz ma-
nera suerte guciez marcatu eta eçaguta-
raci behar dioçu , harc lehenic çu ofent-
satu bacindu ere , ahantci duçula harc

eguin darotçun gaizkia ; prest çaudela hari atseguin eguiterat, eta maite duçula : beraz salutatu behar duçu, beraz ocasionetan mintçatu behar çaizco, beraz haren compainian guerthatcen çarencan han egon behar çare ; beraz hartaz eta harenez estimurekin mintçatu behar çare ; ecen hori da legueac manatcen duena, amodioac galdetcen darotçuna. Examina çaçu çure burua ; nolacoa içan çaren orai artean. Ez othe çare contentatu gaizki eguin darotçunari gaizkiric ez eguiteaz ? Ah ! Jauna, aithortcen dut ene falta, iduritzen eitçaitan aski cela ez mendecatcea, ez aspertcea ; orai eçagutcen dut cerbait guehiago galdetcen cinduela ene ganic, nahi ditut beraz ene exaiac maitatu bihotcez, obraz eta çure gatic.

Meditacionea Humiltasunaz.

I.

HUMILTASUNA da berthute bat, ceinac eçagutarazten bai darocu gure ezdeusta-

suna, aithorarazten dugun gucia Jaincoaganic dugunaz gueroz, guciez hari laudorioac çor diotçagula. Humil denac badaki bere baitharic deus onic ez duela, bere funxetic miseria bera dela, eta mezipreça arazten dio bere burua; ikhusten du sortcez pobrecia bera, bekhatuan contcebitua, Jaincoaren exaia, Cerutic desterratua cela, eta horrec ezdeustasunean barna sararazten du. Humil denac contcebitcen du bere bekhatu nombre gabecoez galdu duela Jaincoac misericordiaz eman cioen bathaioco inocentcia eta edertasuna; berriz Satanen gathibo eguiten dela, eta eternitateco suan erretcen egotea mereci çuela, eta horrec arbuiazten dio bere burua. Humil denac eçagutcen du, deus ere onic badu edo gorphutcean edo ariman, hauc guciac hambat dohain direla Jaincoac eman eta intresarekin galdetuco diotçanac; bethi bere buruari cerbitçari inutil bati beçala behatcen dio, eta guciez Jaun soberanoari eskerrac emanez, ez bere obretan,

bainan Jaincoaren misericordia handian ecartcen du bere confidantcia gucia. Humil denac onhesten ditu mezprecioac, ez dabila laudorioen bilha, hei ihes eguiten diote; ez du hartcen ohorezco plaça edo herrunca, Jaunaren borondateari sumetitceco baicen; eta bere condicioneaz bertceac baino gorago alchatua bada, bihotcez guciac baino aphaingo eta ezdeusago dauca bere burua. Horra nolacoa den humila, horra cer den humiltasuna. Othe da hunelaco hainitz guiritinoen artean? Fedea duten guciac aihortcen dute disposicione horietan ičan behar direla; ordean cembatec othe dituzte bihotcean?

II.

Humiltasuna berthute necesario eta baitezpadacoa da; hunec sorarazten ditu, hunec contserbatcen ditu, hunec berritcen ditu, hunec coroatcen ditu berthute guciac! Hau gabe ez da berthute eguiazcoric, eta hau bethi da berthute guciez seguitua. Jaincoac contra eguiten

diote supherbiosei, eta placerekin be-
 teen diote humilei; urruntcen da bere
 buruac cerbaitentçat dauzcatenetic,
 eta bere buruac ezdeustatcen dituztenei
 ematen diotçate bere graciac. Publicano
 humilaren othoitça entçuna da, Pharisau
 arrogantarena mezpreçatcen duen Jain-
 coaz; bere baithan alchatcen direnac be-
 heratuac dire Ifernuco çolaraino, eta hu-
 miliatcen direnac altchatuac dire Ceruco
 tronuraino. Ah, humilitate maitea! çu
 içan behar çare ene phartaia, çutaz eguin
 behar dut ene onthasuna, çu maiteki
 contserbatu behar çaitut. O Jesus humi-
 la! O goratasun soberanoa beheratasunic
 handienetarat yautsia! eguiçu! humil
 içan nadin çure imitacionetan; humilia-
 tu çare çure Apostoluei, eta Yudasi be-
 rari oinac garbitcerainocoan, humiliatu
 çare gurutcean enetçat hiltcerainocoan;
 eguiçu beraz, maita deçadan çuc hambat
 maitatu duçun humiltasuna.

III.

Humiltasuna hain berthute necessarioa

delaric arren hartaz estimu guti eguin duçu. Condatu othe duçu berthateen arthean? Haren içateco cer eguin duçu? Jaincoari galdetu dioçu? Hare eman deçake. Humiliacioneac onhetsi dituçu? Hec soraraz deçakete. Çure baithan maiz sarthu çare? Horrec inspiratuco çarotçun. Ez othe duçu çure burua sopra estimatu? Çure miseriac ez ditutçu contsideratu, eta Jauna ganic cintuen onez hantu çare. Ohoreac, carguac desiratu, lehembicio plaçac bilhatu; munduaren estimua maitatu duçu, eta creaturen laudoriez eguin duçu çure çoriona. Cer cen bizkitartean laudorio hura? Khe bat çure çoratceco choilki gai cena, eta nihilere mercei ez cinduena. Nola behatu dioçute mezprecioei, laidoei, afruntuei? Eta ez othe ditutçu biguindu cembait damu eguin darotçutenac? Çure buruaz hartua, pretentcione erhoez bethea, uste içan duçu guciec çor çarotçutela atentcioneric osoena: horra çure pintura naturala. Bai, Jauna, horra ni oso-oso,

horra ene potrela. Eçagutu banu cne burua naicen beçalacotz, ikhusico nuen ezdeus arbuyagarri bat nintcela, eta mercei nuela laidoa, desohorea, eta confusione osoa. Eguiçu hemendie harat ez nadin engana; apha! ičan nadin çure beguietan; ezdeustasuna da ene tokia, han egon nahi naiz bethi, hura da ene centroa, hanc eguin deçake ene arimaren çoriona; orai danic eta bethicotz besarcatcen dut humilitasuna.

Meditacionea Castitateaz.

I.

CASTITATEA berthute preciatu eta guciz baliosa da. Hari dagoco sentsuen plazeren erreguelatcea eta moderatcea, arraçoinaren eta fedearen arabera; berthute hunc santificatcen ùta atseguin innocentac, eta condenatcen ditu cilhegui ez diren guciac; hunc, yustu den beçala, gorphutça arraçoinari, haraguia izpirituari, sentsuac fedeari sumetitcen diot-

ça, gorphutcez eta izpirituz guri adora-
razteco gucia saindu eta garbi den Jain-
coa : condicione gucietan debeatua da
beraz damnacionearen penan, haraguia-
ren esclabo icatea, edo haren guticia
deserreguelatuen seguitcea. Mende gu-
cietan Jaincoac garraztasun handienare-
kin punitu du lohikeria, eta bicio gucien
artean ez da nekheçago barkhatu duenic;
hunec urrun khentcen du Jaincoaren
izpiritua, itsutcen eta sorhaitcen du
guiçona, halaco maneraz non ez bai du
sentitcen ere bere hobenaren icigarrita-
suna. Nola beraz aski higuin eta abhorri
deçakegu lohikeria ! bainan nola aski
maita eta preça deçakegu garbitasuna !
Nolaco precocioneac hartu behar ditugu
hatsic mendreenac nothatcen eta histen
duen berthute hunen beguiratceco ! Hu-
nen balio gucia eçagutcen duenac hau
colpa deçaketen ocacione urrunenei ere
ihes eguiten diote, bertce sentsuco pre-
sunen hitz lausenguzcoac, escaintça
onhestac ere, mundutarren dibertimen-

duac eta compainiac, inocentac diruritei
curiostasunac, adiskidetasunac, eta sol
hasac berac perilosac çaizco, eta icitcer
dute; garbitasunari hunkitcen çaizco
gaucen gainean, guciz beldur içan behar
da; ascoc, ceren ez diren beldur içatu
beren herbailtasunaz experientcia dolo-
ragarri bat eguin dute.

Jesus, birginen esposa, amatçat bir-
gina bat bereci duçuna! indaçü garbita-
sunarentçat amodio handi bat, ardiets
dieçadaçü garbitasunean bicitceco hair
baitezpadacoa den ene buruaren beldur
hura; eta tresor preciatu hunen arthosk
eta maiteki beguiratceco gracia.

II.

Castitateac baditu hirur grado, bata
baino bertcea perfetago direnac, eta hi-
rur estatutan causi daitezken presunetar
ediren behar da; esconductan causitu
behar da eta hei irakhasten diote sacra-
menduaz duten çucenaz sainduki baliat-
cen, eta ezcontçaren finaren contra do-
hacen, edo haurren içateco gai ez litez-

ken libertate suerte guciei ihes eguiten. Alhargunetan continentcia deitzen da, eta hura datça, Jaunac eman cioten esposaz Jaincoaz beraz gabetuac içan ondoan, bere buruac Jesusi contsecratcean, debecatuac diren placerei, ita cilhegui litçacotenei ukho eguinic. Hau perfetagoa da ezconduena baino. Nihoiz ere gorphitceco garbitasuna colpatu ez dutenetan deitzen da birginitatea, eta hau edireten da Jesus bakharra behin bethicotz bere espostçat hautatcen dutenetan, edo bederen bethi bere buruac garbi contserbatcen dituztenetan. Hau da berthute hunen perfeccioneric haltoena. Ez da obligacionezcoa; ez da salbatceco baitezpada necesarioa, cilhegui denaz gueroz ezcontcea; bainan ez othe da clar, berthute hau gucia maitagarria, gucia preciatua eta Jaincoarentçat ohoragarria dela. Eman biocate mundutarrec estatu saindu hau besarcatcen dutenei placer duten icen laidotsuena, bethi Jaincoaren beguietan agradagarria içanen da birgi-

nitatea, bethi hunec choratuco du Jaincoa, ceren hari sacrificatuco bai dio ez bere dirua, bainan bere burua oso-oso placeric inocutenekin batean. Ala beraz dohatsuac bai dire lurraren gainean bertute huntaz birriguinduac diren arimac, eternitatean icanen dute bildots notha gabeari yarraikitceco çoriona.

III.

Handiac eta nombre gabeac dire birginitatearen abantailac. Cembat arriscutaric campoan ez dire birgina daudecenac? Arriscuac causitcen dire lurrean espos bat hautatu gogo denean, eta nolacoac ez dire arriscu hec? Jaincoaren gogora eguiten othe da hauta hau? Consultatcen othe da harren borondatea? Cembat arriscu handi ezcon artean? Cembat ezcondu ondoan? Cembat espos batekin? Cembat familiarekin? Cembat haurren guiristinoki alchatceco? Cembat bertce, barnetic eta campotic? Hauc gucietaric libro eta segurean da Jesus bere espostcat hautatu duena. Ezconduen bihotça

phartaiatua da bere esposaren eta Jaincoaren artean, huni çor dio amodio osoa, eta hari plazer eguiterat obligatua da. Errech othe da bi eguimbide haukien bethetcea eta bethi eta dembora gucietan eta gogotic eta hil arterainocoan? Ordean, birginaren lan bakharra da, bere Jaincoari plazer eguitea, bere Jaincoari laudorioen errendatcea, bere Jaincoa maitatcea. Ah, birginitate preciatua! lore mimbera beçain ederra! ala maitagarria bai çare! ala desiratcecoa bai çare! eta guciarekin ala guti maitatua eta eçagutua ere bai çare munduan! çutaz nic eguiten dut ahal beçain estimu handia. Plazer nuke, Jesus maitea, çuc hala nahi bacindu, çutaz bertee exposic ezicatea, çure baithan ene gucia causitcea: çer nahi galde dicçadaçun, prest naiz çure borondatearen complitcerat, promes ematen darotçut, secular ez dudala leus ere eçguinen, ez erranen, ez permetitico castitatearen berthutea ene baithan, edo bertceren baithan colpa deçakenic.

Meditacionea Communioneeaz.

I.

GUCIZ handia eta soberanoa da Jesuse guretat duen amodioa. Bere amodio phuruz causitcen da aldareco sacramentu sainduan, eta cembat amodiozco miraculu ez du eguiten hartaraçotz? Betan causitcen da ceruan eta lurrean, gloriari eta abachamenduan, Aitarean escuinean eta aldarearen gaincan; betan hostia sacratu gucietan, eta hetaric baxhotchean eta hostia baxhotcharen pharteric chumecnean. Humiliatcen da, oguiaren idurien azpiran bere burua ematerainocoan humiliatcen da guizon baten boçari eta hitçari obediterainocoan: humiliatcen da, bere Jaincotasuna beçala, bere guizonçotasuna osoki gobeltcerainocoan: humiliatcen da, nombre gabeco affruntuac plenitu gabe, hitz baxhar bat erran gabe sofriterainocoan. Cer amodio! cer samurtasun! Ala ordean! Jauna, guti eça-

gutua, guti maitatua bai çare gutaz! eta guti ohoratua bai çare hambat maite ditutçunez! Deus ez duçu guphidesten gu maitatceco; eta guc cer eguiten dugu çure ohoratceco? Noiz heldu gare çure ohoratcerat? Egunaz eta gabaz çau de aldareco sacramendu sainduan, eta ni ez gabaz ez egunaz ez naiz çutaz orhoitcen. Othe da eta içan othe daite nacioneric gu garen baino ohoratuagoric? Bainan othe da guiçon gucien artean ni baino lachoagoric? ni baino hotzagoric?

II.

Jesu-Christoc aldareco sacramendu sainduan haci nahi gaitu bere gorphutz sacratuaz; eta bere odol preciatuaz; horra certaco dagon gure aldarectan. Jaincoa ene yanhari, Jaincoa ene edari dut. Nahi nau bazcatu, eta guicendu bere gorphutz sacratuaz, bere odol preciatuaz, Hala berac seguracen nau: har çaque, eta yan çaque; hau da ene gorphutça, hau da ene odola, ene araguaia da eguiazki yanhari, ene odola da eguiazki

edari; ni yaten nauenac communionean bere baithan du bicitcea, ni harren bait- han bici naiz, eta hura bici da ene bait- han, ni ene Aitaz bici naicen beçala hura ere nitaz bici da, ni yaten nauena, ene baithan dago, eta ni haren baithan nago: horra Jesusen hitçac, horra Jesusen er- ranac. Nahi du beraz communionean eguin gurekin alicantiaric hertsiena, unioneric handiena, batasunic perfete- na; ethorri nahi da gure ganat, ez apher batetaco, bainan bethieo; egon nahi da gurekin seculaco; berekin bat eguin nahi gaitu, gutaz (hunela erran badaiteke) haimbertce Jesus eguin nahi du: gom- bidatu nahi gaitu bere ganat; bere idu- rico eguin nahi gaitu; communionean berekin gorphutz eta odol bera eguin nahi gaitu. O amodio mugarri gabea! ô caritate soberanoa! ô samurtasun sobra- niozcoa! Non da artçaina bere sorphut- çaz bere arthaldea bazcatcen duena? Non da ama bere odolaz bere haurra hazten duena? Çu çare, Jesus artçain ona gu

çure ardiac çure gorphutçaz naurritcen
gaitutçuna. Çu çare, Jesus, Aita samur-
ra, çure umeac çure odolpreciatuaz sa-
siatcen gaitutçuna. Nola aski estima de-
çaket eguin darotaçun emaitça handia!
Nola aski adora çaitçaket, ô ene Yabe
soberanoa! Sustenga çacu, Jauna ene
içate gucia, ez deçadan pentsa, ez deça-
dan erran, eta ez deçadan eguin deus ere
çure arabera baicen; eguiçu, ô amodioz-
co Jaincoa! çutaz, çure baithan eta çu-
rekin bat eguina bici naicen beçala, cu-
retçat içan nadin oso-osoa.

III.

Ez noicean behin, bainan maiz nahi
gaitu Jesusec haci communionen sainduan
bere gorphutz sacratuaz eta odolprecia-
tuaz; hartaracotz dago egua oroz gure
aldareetan; hartaracotz erraten darocu,
bere placerac ematen dituela guçonen
umeekin içatean; hartaracotz bere burua
ecarri du oguiaren eta mahats arnoaren
iduriaren azpian; hargatic dio, haren ha-
raguia yanhari dela. Desiratcen du beraz,

gutaz maiz errecibitua içatea , ez erre-
medioa hartcen den beçala , bainan naur-
rimendua hartcen dugun beçala , maiz
eta husuki. Ah , Jauna ! aski eta sobra
ohoratua içanen nintcen çu bethi adorat-
ceaz. Nic igurikitceco nuen gracia baino
handiagoa eguinen cinarotaçun urthean
edo bician behin ere çure içatea niri
emateaz : oraino çure chedea da , maiz
haz nadin çure gorphutz sacratuaz ; biz-
kitartean contentatu naiz urthean behin
çu errecibitceaz ; eta orduan ere nola ?
Menturaz bortchaz ; menturaz mundua-
ren errankicunen gatic ; menturaz pre-
paracione gutirekin , menturaz çure her-
ran eta exaigoan nintcelaric. Barkha dat-
çu , Jauna , orai arterainoco falta guciac ;
indatçu ceronec nigar goço eta baliosac ,
auhenda detçadan çure amodiozco sacra-
menduan eguin darozkitçudan afrun-
tuac ; promes ematen darotçut eguiaz eta
izpirituz adoratuco çaitudala maiz ; eta
sainduki errecibituco çaitudala : eguida-
çu gracia promes hunen complitceco.

Bigarren Meditacionea Communionear.

I.

HANDIAC dire maiz communiatceco ditutçun arraçoïnac. Helas ! çure burua maite baduçu, maiz Jesus çure baithan errecibituco duçu. Cer çorion ez da çuretçat çure Jaincoaz husuki haztea, çure Jaincoa maiz çure bihotcean ostaticatcea ! Ohoratua cintezke çure Erregueren mahainean maiz yartceeo libertatea bacin-du ; eta beraz cer gloria, cer çorion ez da çuretçat Erregue gucien Erregueaz çure buruaren bazcatcea ! Nolaco onac eta onthasunac ez othe darraizco communionen saindu bati ! Cer içanen da communionen husuaz ? Communionen on batec facegatcen eta flacatcen du gure pasione gaichtoen bicitasuna ; ematen darocu Deabruaren tentacioneen contra indarra, cõntserbatcen eta beritcen du gure baithan graciaren bicia ; fincatcen du fedea, borthizten esperantça, sustatcen eta he-

dateen caritatea ; hura da pena eta nahi-gabeetan gure contsolamendua, eta phiz-te glorios baten bahi preciatua. Cer ez du beraz Jesusec eguinen gure arimetan fedebici batekin, confidentcia oso batekin, amodio khartsu batekin, humilitate eguiazco batekin, saindutasun eta garbitasunekin maiz errecibitcen dugunean? Eguiçu experientcia, eta ikhasico duçu cein on den maiz eta sainduki communiatcea : costuma dohatsu huntan behin ematen baçare lehembicico guiristinoac beçala, çure dolore baxharra içanen da communiatu gabe egun bat iragatea. Çure intentcionea da, ô ene Salbatçaile maitea ! maiz gure ganat ethortcea, eta arimaco intresec ere hertchatcen naute husuki çure ganat yoaterat, ethorricon aiz beraz maiz, eta aldi guciez bihotz çahu batekin : berthute guciez ene ahilaz birriguinduco dut ene arima, gai içan dadintçat çu errecibitceco, ô Jesus, ene amodioa, ene bicia, ene gucia ? Çure graziaz, e fetuzco errenda çatçu oraico ene deliberacione hauc.

III.

Funtsgabecoac dire communionē hū-
sūtīc guibelatu nahi cintuzketen atcekiac.
Ez da combeni, diote batçuec, mundu-
pean bici behar dena hain maiz mahain
saindurat hurbiltcea. Cergatic ez? Cer-
pada commentuetan bici direnac baicen
ez dire Jesusec gombidatuac? Mundu-
pean dagoenac ez deçake bada liguin
bekhatua, eta maita Jaincoa? Mundupean
dagoenac ez deçake garbi contserba bere
arima? Lan, occupacione, eta eguiteco
bandiac ditut, dio bertce batec; eta nic
diot: beraz maiz communiatu behar du-
cu. Certaco? Çure eguitecoetan ongui
yoateco, çure lana balios Cerucotz erren-
datceco. Ez naiz, dioçu finean, ez naiz
aski perfeta hain maiz communiatceco,
eta bada maiz eta sainduki communiatuz
ardietsico duçu desirateen duçun perfec-
cionea; mahain saindutie urrunduz ez
çare perfetago bihurtuco; nor borthizten
eta guicentcen da yan eta edan gabe ego-
uez? Nahi badut gauça guciez balia nai-

teke , ô ene Jesus maitea , çu errecibitce-
rat preparatceco ; bekhatu choila da çure
ganic urrun neçakena , ukho eguiten diot
orai beretic eta bihotcez , eta hasten naiz
çuri yarraikitcen ; garbi neçaçu bekha-
tuaren notha gucietaric , indaçu gucien
gaineco higuintçaric handiena eta çure
ganaco amodioric khartsuena.

III.

Maiz communiatceco ukho eguin be-
har dioçu bekhatu mortalari ; ecin nihoiz
ere ecin communia deçakeguke bekhatu
mortalean gure condenacionetan baicen ;
ordean maiz , hala nola astean behin ,
communiatu nahi duena içan behar da ,
ez ustegabeco , edo flakeciazco falta chu-
meric gabe , bainan bai bekhatu benia-
laren ganaco afeccioneric gabe , erran
nahi da , gaitcetsi , higuindu eta aborritu
behar dituela bekhatu benial guciac.
Ecen maiz Jesusen mahainean yartceco ,
haren adiskide min eta maitea içan be-
har da ; beraz hari damu eguiten dioten
bekhatuen amodioa eta afeccionea gabe

causitu behar da: horra maiz commu-
niatceco behar den disposicionea, eta
norc guibela neçake hunen içatetic?
Oraino desira khartsu bat içan behar dut
Jesusen errecibitceco, gose eta egartsu
handi bat ene arima hartaz naurritceco,
guticia handi bat hartaz bicitceco, lehia
handi bat haren ohoratceco eta berthu-
tean aitecinatceco. Sobra galdetcen othe
çait? Oz othe du bada mereci Jesusec
niri escatcen çaitan desira, egartsu, gu-
ticia eta lehia saindu hura?

Ah! Jauna, laço içatu naiz eta antsi-
cabe orai artean, ez dut eçagutu ene bu-
rua, gutiago eçagutu dut çure ontasuna;
bainan orai arguitcen, orai atçartcen
nauçu; nahi naiz baliatu çure amodioaz
eta misericordiaz, çu errecibitceco maiz
ene bihotcean, çu contserbatceco mai-
teki ene ariman.

Meditacionea Meçaco sacrificioaz.

I.

Ez da guiristinotasunean deus ere meçaco sacrificioa baino errespetarriagoric; han ofritcen da eguiazki eta errealki Jesu-Christo oguiaren eta arnoaren idurien azpian : creatura gucien Creatçailea, guçon eta Aingueruen Jauna, Ceruaren eta lurraren Yabe soberanoa bere Aitari çaio ofrendatua: behin choilki gurutcearen gainean eguin duen ofrenda, egun oroz erreberritcen du Apheçaren escuz aldareen gainean. Guçonec eta Aingueruec bere obraric khartsuenez baino guehiago eta guehiago ohoratcen du Trinitate saindua meçaco sacrificio bakhar batec, ceren balio infinitu bat bai du hemén ofritcen çaioen Jesu-Christoc: bere burua imolatcen du Jainco-guçon hunec gure phartez icate soberanoaren adoratceco, eguin daroskigun nombre gabeco on eta ontasunez eskerren emateco; guc

eguin diotçagun ofentsa eta afrantuen barkhamenduaren galdeguiteco, eta hain necesario tugun gracia eta laguntcen escatceco. Horra cer hari den Jesu-Christo aldareen gainean, eta hauc guciac eguiten ditu enetçat, ene salbatcecotçat. Cer obligacione ez diot, cer errespetu ez diot çor! Nola egon behar nindeke Eliçan meçaco sacrificioan! Nola unha naiteke aldareetan ene Jesus dudanean! Nola lucegui causi othe deçaket bethi laburregui iduritu behar çaitan dembora saindua!

II.

Sacrificio hunen handitasunaren araberacoac içan behar dire çure sentimenduac. Han çare lekhuco beçala, beraz han cer iragaten den yekin eta conssideratu behar duçu. Han çure moldcan Apheçaren escuz sacrificioa ofritcen duçu, beraz sainduki han egon behar çare, beraz humiltasunekin eta errespeturekin meça entçun behar duçu, çure esperantça eta confidantcia phiztu behar ditutçu.

Han çure burua, Jesusekin batean Aita Cerucoari sacrificatcen dioçu; beraz çure bekhatuac higuindu behar ditutçu, hetaz Jesusen icenean misericordia galdeguin behar duçu; hitz batez, Calbarioco mendiaren gainerat bacindoaz beçala yoan behar çare Eliçarat meça entçuterat. Hortic yuya çaçü nolaco debocionea, atentcionea eta errespetua galdetcen duen meça sainduac. Ikhus çaçü nolaco kharrarekin yoan behar çaren nolaco artharekin han egon behar çaren, certaz han entretenitu behar çaren. Aingueruec berec ikharaz bethericaco errespetu batekin adoratcen dute Jesus aldareen gainean, eta nola çu egon çaitetzke errespeturic gabe? Helas! Jauna, aithortcen ditut meçaco dembora sainduan eguin ditudan huts guciac: enetçat ofritcen duçun sacrificioan maiz berritu ditut urratu behar nituen bekhatuac, eta hirritatu dut facegatu behar nuen çure colera; barkha dietçadatçu beraz ene hobenac, eta garbi çaçü egun ene arima bere notha gucietaric.

III.

Meçaco sacrificioa hain errespeta garria delaric arren, gutiac dire hari çor çai on ohorea ekhartcen diotenac. Nolaco khar rarekin lehiatu othe çare meça entçute rat? Artha içan othe duçu, ahala cinduen gucian, sacrificio hain errespeta garrian çausitceco? Ez othe duçu phasatu astea oso-osea laçotasun phuru batez meça entçun gabe? Eta han çausitu çarenean nola egotu othe çare? Yoan çare obligacionezco egunetan ere costumaz eta usantçaz, ez fedeaz eta debocioneaz animatua. Jaincoaren adoratcen, Jaincoari eskerren ematen, Jaincoari barkhamendu escatcen, Jaincoari graci en galdetcen empletatu othe duçu bethi meçaco dem bora laburra? Hala behar cen; ordean hala eguin othe duçu? Orhoitu othe çare non cinen, certan cinen eta certaco Eli çarat yoan cinen? Ez da eguia miletan çure izpiritua barraiatua egon çarela, alde guci etarat beha egon çarela, pos tura imodest bâtean egon çarela, Jesus

aldareen gainean cela ahantciric, sahet-
secoekin solhasean egon çarela, gorphut-
cez Eliçan, izpirituz campoan; belhau-
nico lurrean, gogoz munduco eguiteco-
etan; arrosarioa edo liburua escuan, eta
bihotça compainietan occupatua, ez nola
meça entçunen cinduen, bainan ea noiz,
cein laster meça akhabatuco cen? Ez
othe da hau içatu çure meça entçuteco
moldea? Ez othe çare bethi hunelaco
içatu? Menturaz yoan çare eliçarat, ez
Jaincoaren adoratcerat, bainan hunelaco
edo halaco presunac, bertcetan errechki
ikhusico ez cintuenac, han ikhusterat,
eta hetaz ikhusia içaterat. Hortacotz
menturaz arrimatu çare, eta aphaindu
idola bat beçala. Ahalcatcen naiz, Jauna,
orhoitcen naicenean Eliçan meçaco dem-
boran eguin ditudan huts handiez; gu-
ciez misericordia galdetcen darotçut,
promes ematen darotçut hemendic harat
ahal beçain maiz meça entçunen dudala,
eta ahal beçain sainduki han causituco
naicela.

Meditacionea Jaincoaren misericordiaz.

I.

¿UCIZ handia eta hedatua da Jaincoaren misericordia. Sofritcen ditu bekhatorosic andienac; bere ganat deitzen ditu gaichaguinic errebelenac; gombidatcen ditu hesi dabilçanac, barkhamendua pro-netatcen diote bere exaiei; oihuz daho-ote, eta besoac hedatcen diozcate galt-erat dohaçinei; berac escatcen diote berac eman bihotça; eta behin, bietan, biruretan gorraena eguinic ere, ez da guibela yoaten: hare gu ofentsatu ba-uintu beçala, gure cherkha dabila; bil-iatcen gaitu, gure beharra balu beçala. Artçain ona beçala (eta ez othe da artçain na hura)? Gu errebelatuen ondoan abi- atcen da, ez du guphidesten nekhea eta cerdia, ez ditu condatcen urhatsac; eta ausitcen gaituenean, bozcariatcen da, naiteki ematen gaitu bere sorbalden ainean, guidatcen gaitu bere heirat.

eta ecartcen gaitu bere ardi leyalen , bere adiskide minen herruncan. Ceru guci alegrantcietan da ; plazer guehiago da Aingueruen artean , bekhatore comber titu batez , ecen ez bethi prestutasunean egotu diren lau hogoi eta hamar yustuz eta seme prodigoac bere falta aithort cean , haren Aitac icatu çuen bozcarioac erdiscara beçala eçagutarasten darocu Aita Cerucoac , gu humiliatuac bere aicinean ikhustez , duen placera. O Jaincoaren misericordia mugari gabea ! amodiozco gaindidura ecin comprenituz coa ! eta nola nagoke bekhatuan ! nola memento batez ere luça deçaket bekhatutic atheratcea ! Baliatuco naiz , Jauna çure deitce ezti , gombidatce amultsuezdamu dut ene luçamendu eta eskergabetasun guciez , utcico dut bekhatua , eta itçulico naiz çure ganat ene bihotz guciaz.

II.

Çure bicitce phasatua examinatu baduçu , Jaincoaren misericordiaren efetu-

rię miragarrienac çure baithan causituco
ditutçu. Nolacoa içatu çare haurtasunetic
lekhora ? Nolacoa gaztetasunean ? Cer
eguin duçu causitu çaren lekhu eta em-
plegu diferentetan ? Helas ! cembat bek-
hatu handi gogoz , cembat hitcez , cem-
bat obraz , cembat neglienciaz ! Cembat
bertcei eraguin araci othe dioçute çure
arinkeriez , çure aire libroez , çure dos-
teta erguelez , çure cantu imodestez !
Norc condatuco ditu çure falta guciac !
Norc eçagutuco du çure çaurien handi-
tasuna ! Norc çundatuco ditu çure bihot-
ceco gaitz çaharrac ! Nola çare oraino
munduan ! Nola ez othe çare Ifernuan !
Orduan hil bacine , non içanen cinen
orai ? Erraçu ? Helas ! damnatuen artean ,
Deabruen baltsan , erreprobatu gucien
compainian . Norc beiratu çaitu hain çorte
icigarritic ? Norc bada ? Jaincoaren mise-
ricordia handiac . Estatu 'dohacabe hartan
ere cembat aldiz ez çaitçu mintçatu Jain-
coa bere inspiracione sainduetz , bere mi-
nistroez , eritasunez , çure lagun gaich-

taguinen heriotceaz, edo bertce batçuen
combertsionceaz: hauc guciac maite cin-
tuen, eta salbatu nahi cintuen Jaincoaren
boz batçuec ciren. Hauei guciei gorraena
eguin diocute. Hartu duçu maiz comber-
titceco desira, deliberatu duçu, bekhatua
utci, bicitcea gambiatu behar duçula;
ordean bethi ber bera egon çare; mereci
cinduen beraz Jaincoaz abandonatua iça-
tea; halaric ere egun berri berritan deit-
cen, herchatcen çaitu. O misericordia,
ala çure handia! Norat nahi den beha de-
çadan, gucietan ez dut ikhusten çure
onthasunic baicen. Cer laiteke nitaz,
oraino uzcur banindago, oraino guibela
banindago? Ez, Jauna, orai beretic heldu
naiz çure ganat, orai beretic progotchatu
nahi naiz hain arraiki eta generoski ofrit-
cen darotaçun misericordiaz. O Jesus gu-
ciz urricalmendutsua! Ene bekhatuec
ikharatcen naute; bainan çure icenac
berac animatcen nau; bekhatoros naiz,
eta bekhatorosic dohacabeena; bainan
çu ene Salbatçailea çare.

III.

Jaincoari afrunturic handiena eguin cinoçoke dudatcen bacindu haren misericordiaz. Çuc ofentsatu duçun Jaincoa ona eta ontasuna bera, leyalta eta leyaltasuna bera da; seğuratcen gaitu, eta yuramenturekin ez duela nahi bekhato-rearen heriotcea; ez da egundaino, haren baithan fidatu denic galdu; eta ez, hura behartu duenic, laguntça gabe guelditu: Jaincoari damuric handiena eguitea laiteke beraz, haren baithan ez fidatcea: hori laiteke Cain dohacabearen seğuitcea; hori laiteke çure bekhatu guciae baino handiagoco crima bat; hori laiteke odol hotcean damnatcea. Ah! dioçu ordean, ene bekhatuac handieguiac, ene çauriac çahartegua dire, eta nihorc ez du nic beçambat eta nic beçalaco gaichtakeriaric eguin. Çure bekhatuac handiac dire; ordean Jaincoaren misericordia handiagoa da. Çure çauriac çahartuac dire, eta nihorc ez du çuc beçambat, ez çuc beçalaco gaichtakeriaric

eguin ; çure bekhatu handiee obligatu behar çaituzte confidantcia handi baten içaterat ; placerekin Jaincoac seinalatcendu bere misericordia handia , eta , bekhatorosic handienei barkhatcean , eçagutarazten du clarkienic bere bothere soberanoa. Nola sofritu çaitu ofentsatcen cinduenean ? Eta nola ez darotçu beraz eguinen aguindu eta escatcen darotçun misericordia ? Ala ene dohatsua , hain Aita onarekin eguiteco icateaz ! Ez duçu nihoiz ere ahantci , ô ene Jaincoa ! Çure haurra naicela , nie ahantci arren ene Aita cinela. Heldu naiz , çuri ene falta gucien aithortcera , gracia eta misericordia escatcera. Orhoit çaitc , othoi , çure promesaz , beha diocoçu çure Seme maite enetçat gurutcean hilari , eta hareu amoreac gatic barkha datçu ene bekhatu guciac.

Meditaciona Pertseberentciaz.

I.

Ez da aski deliberacione sainduen hart-
cea, edo conbertitceco guticiaren icatea;
behar da eguiazki bicitcc guiristinozcoa
besarcatu eta seguitu; inutil laiteke ere
cembait demboraz, cembait urthez ber-
thutearen praticatcea, finerainocoan
iraun behar da. Jaincoaren amodioac az-
ken hatserainocoan irauten duen pertse-
berentciari aguindua eta emana çaio
eternitateco khoroa. Cer progotchu da
ongui hastea, gaizki akhabatcen bada
bicia? Cer progotchu da eçagutcea Jain-
coa, bekhatua higuintcea, berthutea
maitatcea, dembora batetaraino; baldin
biciaren finean Jaincoa ahanzten, ber-
thutea uzten, eta bekhatua onhesten ba-
da? Saül Erreguea ongui hasi cen; Judas
cembait demboraz ongui cioan; ordean,
bata eta bertcea gaizki hil dire, damnatu
lire. Çorigaitz harrec ernatu behar gai-

tu, hekien eta bertce hainitcen malurac çuhurtu behar gaitu. Cembat aldiz ez duçu deliberatu oso-osea behar çaiçcola eman Jaincoari, gogotic lothu behar caizcola çure salbamenduco eguitecoari, cin cinez behar çarela trabailatu Cerucotz! Bizkitartean, lan hau hasi orduco, utci duçu, guibelat yoan çare, hartu cin-duen bidetic alderatu çare, çure bicitce çaharrerat bihurtu çare. Orai condenatcen duçu çure lachotasuna; eta nolacoac içanen dire orai hartcen ditutçun deliberacioneac? Hauc ere ahantcico eta hautsico othe ditutçu? Ez, Jauna, ez naiz berriz bihurtuco orai aubendatcen ditudan bekhatuetarat, çure laguntçarekin fermu egonen naiz ene deliberacionean.

II.

Deliberacione onac har araci darozkitçuten arraçoin berec obligatu behar çaituzte hekien atchikitcerat. Bekhatua utci duçu ceren higuingarria dela ikhusi bai duçu; bada bethi bekhatua orobat icigarrria içanen da, monstro hau Jainco-

aren contraco errebolta ingratasunez, et insolentciaz bethé bat içanen da; certaco ez duçu bethi aborrituco bekhatua? Menturaz Jaincoaren yusticiaren çorros-tasunac eta garraztasunac ikharaturic hasi care bekhatuari ukho eguiten; bada Jaincoa bethi yustutasuna eta çucenta-suna bera içanen da; bethi higuinduco du bekhatua eta bekhatorea, beraz bethi beldurtasun saindu hunec obligatu be-har çaitu bekhatuari ihes eguiterat. Men-turaz Jaincoaren maitagarritasunen cont-consideracioneac obligatu çaitu haren mai-tatcerat; bada ez da seculan Jauna gam-biatuco, bethi ber bera içanen da, guciz ona, infinituki perfeta, soberanoki eder-ra, mugarri gabe maitagarria, çure Aita, çure Nausia; çure Erreguea, çure erre-compentsa: beraz bethi behar duçu mai-tatu, bethi behar duçu cerbitçatu; deu-sec ez çaitu behar sepharatu haren ga-nic; deusec ez du behar hoztu edo gutitu hari çor dioçula eçagutcen duçun amo-dioa. Helas! Jauna, ikharan nago, ceren

eçagutcen bai dut ene inconstantcia; çue ere ordean hura eçagutcen baiduçu, ican çaute ene sustengua; eguiçu iraun eta pertsebera deçadan ceronec ene baitan soraraci ditutçun disposicione sainductan.

III.

Deliberacione onac hararaci darozkitçuten arraçoinez bertce alde, errechute-co bekhatuaren beldurrac fincatu behar çaitu besarcatu cinduen bicitce sainduan. Cer laiteke çutaz bihurteen bacine orai nigarrez garbitu ditutçun falta beretarat? Helas! çure ondoco estatua lehembicicoa baino areago laiteke: ecen cerc bihuraz othe cintçake, hain lachoki abandona cineçaken Jainco-Jauna ganat? Haguitz gaitça laiteke çure combertsionea, errechute-co bekhatuan orai, bai orai erorteen bacine. Lehenago çure bekhatuen escusatceco erran cineçaken, ez cinduela ongui eçagutçen hekien belztasuna, bainan orai ez cinduke excusa hautaric bature. Jaincoaren misericordiaric handie-

nen efetuac errecibitu ditutçu egun hautan, beraz heldu bacine Jaunaren ofentsatcerat, ez da eguia mezprecatuac laitezkelaz çutaz haren misericordiaren dohainac? Hautsi ditutçu Satanekin amar-ratua cindauzcaten gathe borthitçac; desarmatu eta bentçutu duçu borthiz harmatua; garaitu duçu çure arimaren tirano crudela; berriz bekhatuaz sararaz bacineça çure bihotcean, *helas!* mutiriago eta nausiago han egon laiteke; bera baino gaichtoagoco çazpi *Deabru harturic*, çure ariman finca leçake bere egoitça dohacabea. Nola khen cineçake çure ganic? Ikhusten duçu beraz cein obligatione hertsia duçun fermu egotea hartu duçun bicitce berrian. O *Salbatçaile amultsua?* ahantz çatçu ene errechuta iraganac, finca çatçu ene bihotcean errechutarenen higuintça, eta indaçu gracia oso-osoaz çure cerbitçuan emplegateco ene bici gucia; eta çu, ô *Birgina saindua!* ama gucietarie maitagarriena eta sumurrena, ardiets dieçadaçu iragal

demborarentzat urrikirie minena, presenteco leyaltasunic handiena, eta ethor-kiçuneco deusec ecin inharrosico duen constantcia bat; eguiçu, ô Ama maitea! ongui compreni deçadan saindutcen gaituen gracia hura dela ene artha guciac galdeiten dituen onthasun bakharra, haren galtce choilac mereci detçakela ene auhenac eta nigarrac; bide hortaz eternitate gucian cantatuco dut Ceruan Jau-naren misericordia eta çure ontasuna.

MEDITACIONEA

Andredena-Mariaren alderaco debocioncaz.

I. P. Andredena-Mariaren alderaco debocionea da salbamenduaren obratceco seinala eta laguntça segurenataric bat. Debocione guciz premiatsu hau datea Ama Birginaren ohoratcean, haren othoiztean, eta bereciki haren berthutei yarraitkitecan. Andredena-Maria Jaincoaren Ama da. Haren odol garbienetic

eguina ičan da Jainco Semearen gorphu-
tça : hare eman du mundurat Jainco-
guïçona. O Jaincoaren Ama! Cer digni-
tate goralat ičan ciren alchatua! Cer
ohore, cer errespetu çaikitçun çor? Hain
bertce ohoratcen badire munduco han-
diac , lurreco Erregue eta Erreguinac ;
cer ohore ez diogu ekharri behar Jainco
baten Ama benedicatuari ! Maria Sain-
dua , çu çare ceru lurren Erreguina.
Jaincoa da bakharric çu baino gorago
alchatua , çuri beraz , çor dauzkitçut
ohore eta errespeturic handienac.

II. P. Andredena-Maria behar dugu
othoiztu, maiz behar diogu bere laguntça
galdeguin. Ama Birginaren ahalac ce-
ruan , eta gure ganaco amodioa guciz he-
datuac dire. Hain handia da Maria Sain-
duaren botherea , nun Jaincoac eman
baitiotci bere gracia guciac escuetan.
Cerutic lurrerat yausten diren fagoreac
heldu dire oro Mariaren arartecotasune-
tic. Andredena-Maria gure Ama da. Ama
guciec beren umeen alderat duten amo-

dioa deusic ezta Birgina sacratuac guret-
çat duen amodioaren aldean. Mariaren
errayac, dio san Bernatec, guciac amo-
dio bilhacatuac dire guretçat. O Maria, ô
Ama maitea! Bai gogo onez ematen naiz
çure oinetan, bethi confientciarie han-
dienarekin othoiztuc çaitut, bethi se-
gurtatua çure laguntçaz eta çure amo-
dioaz.

III. P. Andredena-Maria behar dugu
imitatu. Ez dugu iduriki behar ceruco
erreguina loriosac onhetsico dituela gure
ohoreac, eta gure othoitçac, ez baguire
entseatcen haren berthutei yarraikitcera.
Ez du behinere bekhatuaren notharic
eçagutu, bere umeac ere nahi ditu ikhusi
bekhatutic urrunduc, edo bederen le-
valki urruntceco chedetan; humil içan
da bera, Jaunaren amodioz bethea, gar-
bi, modest, erretiramenduari, ichilta-
sunari arras estecatua, bere haurrac ere
orobat nahi du içan ditén. Ai! eta ni hain
argulutsu naiz, haimbertce huts eguin-
dut garbitasunaren contra, haimbertce

gogoeta eta guticia liçun ene nahitarat
atchikiz, hambat solas tçar erranez, eta
placerekin adituz, haimbertce manera
liçunez nihonic eta bertcekin. Ni mundurat
hain atheratua, munduari hain
yossia. Bai, ene Ama ona, aithortcen dut
bihotz minekin orai artean ohoratu be-
har bidean, desohoratu çaitutela. Cem-
bait aldiz othoiztu çaitut, bainan hozki,
laçoki; hitz dautçut hemendic harat khar
guehiagokin yarraikico naicela çure cer-
bitçuari. Egun guciez ahalaz erranen dut
arrosorio pharte bat bederen. Hartuco
dut eta atchikico usantça laudagarria,
erraiteco goicean hirur agur Maria eta
arratsean bertce hirur çure garbitasuna-
ren ohoretan. Nahi ditut seguitu çure
confrariotaco eguintça onac. Orai artean
hambat hobendun içan naiz garbitasun
maite horren contra. Nahi ditut oro erre-
paratu ene modestiaz. Othoi, Ama mai-
tea, lagun neçaçu çu beçala içaiten gar-
bi, modest, ene bihotça içan dadin çurea
beçala, ez guehiago mundu tçar horren-

teat , bainan osoki Jaincoarenteat. O!
Maria, nahi çaitut maitatu eta maitha-
raci ene eguin ahal guciez.

ARIMA PENATUEN
CONTSOLAMENDUAC.

ESCRUPULAZ penatuac direnen estatua
osoki da urricalgarria. Jaincoaren bel-
durrean bici dire, bainan beldur hunec
eguiten du hekien suplicioric dorphee-
na. Jaincoa maite dute, bainan amodio
hunec ez du eguiten hekien contsolamen-
dua. Jaincoa cerbitçateen dute, bainan
Jaincoaren bertce haur gucientçat ezti
eta arin den uztarria phisu eta dorphe
causitcen dute escrupulosec. Arima pe-
natu haukien gaitça handia delarie arren
ez da erremedio gabe, eta cembatenaz
handiago bai da, hambatenaz obligatua-
goac dire Jesu-Christoren Ministroac er-
remedioaren bilhatcera. Materia impor-
tant hunec galdetcen duen atentcione
guciaren emateco, contsideratuco dut.

1. Gaitcaren ithurburua; 2. gaitçaren seguidac; eta 3. gaitçaren erremedioac.

I.

Cembait aldiz Jainco urricalmenduxuac gure hutsac gaztigatcen, eta gure amodio propria cehatcen duelaric arren escrupularen medioz, bizkitartean guehien guehienetan salbamenduaren gaineo curiosasun sobratua da escrupularen ithurburu comunena. Munduari ukho eguinez Jaincoari osoki ematen çaioen arima batec nahi luke Jaincoa bikotz guciac maitatu, bide hortaz bere salbamendua seguratu, eta Jaincoac berac, gure humiliatceco ilhumbetan utci duen salbamenduaren segurantça causitu. Curiositasun condenagarri hunen contentatceco, Jaincozco gauça guciac chehetasunic handienarekin examinatcen ditu, here accioneez maiz occupatcen da, here Confesora ere maiz hetaz entretenitcendu. Gauçaric chumeenetan dudaric handienac sorarazten ditu; duda hetaz ez du lehembician penaric sentitcen, hekien

seguida tristeac ez ditu oraino compre-
nitcen; duda hauc gueroago eta maicage
ethortcen çaizco; dudatceco habituda
emeki-emeki sortcen eta fincatcen da,
eta hastean complestencia suerte batekin
eguiten cituen erreflexioneac bortchaz
eta penarekin eguiten ditu. Horra escru-
pularen ithurburua.

II.

Eritasun triste huntaz atacatua den
presuna da bere buruaren etsairie crude-
lena. Bakhartasuncan eta compainietan,
othoitcean eta dibertimenduetan bere
hulsez da bethi ocupatua; hetaz eguiten
dituen erreflexioneac handizki tormen-
tatcen dute, eta placeric inocentenas ere
phoçoindatcen dituzte. Bihotcic barba-
roenac erdira litçaketen nigarree berec
ez dute sendatcen haren gaitça, contra-
rat haren curaye escasac nabarmenago
eta muthiriago eguiten du arima penatu
haren exaia. Bihotz gucien consolamen-
dua, eta çorion eguiatzcoa eguiten duen
arimaco bake dohatsua galtcen du. Othoi-

ta uzten , edo gosturic gabe eguiten du. Sacramenduetaric urruntcen da , eta lehenago memento guciez confesatu nahi cenac , urthe osoac , confesatu gabe , pasatcen ditu. Bekhatorosic handienec bere iheslekuari beçala behatcen dioten Jaincoaren misericordiac ez du batere animatcen ; hartaz içan behar duen confidentcia galtcen du , salbamenduaz etsitcen du , çorigaitz gucietan den handienaz , desesperamenduzco sentimendu ikharagarri bat haren bihotçaz nausitcen da , eta sobra maiz maluruski , lehenago bekhatuaren iduriac berac lazten çuen arima hura bekhaturic handienez ere ez ikharatua , eta crima gucietarat lerratcen da. Horra escrupularen seguïdac.

III.

Gure arimen estatuaz segurantça oso bat desiratcea Jaincoaren tentatcea da , eta berac estali nahi darocun eçagutçaren galdetcea. Gure izpiritua ilhumbez inguratua içanen da , bainan ilhumbe hauc ez dute gure curaia gutitu , ez eta

ere gure curiositasuna berritu behar. Salbamenduco bidean icatea bilhatu behar dugu, bainan, Jaincoaren deseinuac adoratur, salbamenduaren gaineco curiositasuna prudentciaz behar dugu erre-guelatu, eta salbamenduco bidean beldur eta ikhara saindu batekin behar gare trabailatu. Hora escrupulan ez erortceco bideric segurena. Escrupulaz penatua den arima bat arraçoinainenduz contsolatcea hain gaitz da, nola buztin pusca bati, maiz garbituz, ur clara eman araztea. Situacione doloros hortan causitcenden presuna batentçat ez da bere Confessorarentçat içan behar duen obedientcia ixuaz bertce erremedioric. Jaincoac seguratcen gaitu, gu guidatcen gaituen Ministroa baithan, bera contsideratu behar dugula, haren abisuac beldurric bature gabe seguitu behar ditugula, hura obeditcean bera obeditcen dugula, eta hura desobeditcean, bera desobeditcen dugula. Obedientcia hori da, sainduric handienen arabera, Cerurat guidatcen

duen bide chuchenena. Mundueo guicon arguitu guciac ere, cioen santa Theresac, ez litezke gai niri sinhetsarazteco, ez Jaincoa, bainan bai Deabrua mintço çaitala; bizkitartean segur naicelariac arren Jaincoac bere boça adiarazten darotala, Jaincoaren inspiracione horietan beretan ene arimaz cargatua den Jesu-Christoren Ministroa içanen da yuyea, eta ez dut, baren abisuen contra, deus ere eguinen. Saindu hunen conduita laudagarri den beçain ahalcagarri da presuna escrupulosentçat. Santa Theresac Cerutitaco manuac Confesoraren arguietarat uzten ditu, eta presuna escrupulosac, bere Confesoraren abisuac abandonatuz, bere pensatceco manera funtsgabea seguitcendu. Lurraren gainean Jesu-Christoren lekhuia atchikitcen duenaren boça baitan behar da bizkitartean gure accionegucien erreguela: ez Aingucruetz, bainan bai guiconetz nahi gaitu Jaincoac guidatu. Confesoraren obeditceco eguiten ditugun accioneac, Jaincoac beretçat

eguinac beçala errecibituco ditu ; eta ,
seguida natural batez , Confesora trom-
patcen balitz ere bere yuyamenduan ,
Jaincoac ez darocu hartaz conduric gal-
detuco , ceren Confesorac obedituz , ez
gure borondatea , bainan bai Jaincoarena
eguiten bai dugu , eta bekhatua gure
borondatearen eguitean bai datça. Peni-
tent batec beraz uste badu bere confesio
guciac gaizki eguinac direlacotz , erre-
berritu behar dituela , edo , bekhatuaren
handitasuna berritcen duen cembait cir-
cunstantcia explicatu behar duela , eta
hala balitz ere , Confesorac aditu nahi ez
duenean , declaratcen balitu beçala , bar-
khatuac içanen dire , bekhatu ahantciac
barkhatcen diren beçala , ez delacotz pe-
nitenta obligatua eguin dituen bekhatu
gucien oso-osoki declaratcerat , baicen
eta choilki , examina serios baten ondoan ,
berac eçagutcen , eta Confesor prudent
eta arguitu batec aditu nahi dituenac.
Eguia da Confesor aprobatu gucien ar-
tean yakintasun eta berthute guehien

duena hautatu behar dugula, hautatceco parada denean; bainan ez da hortaracotz necesario bere estatuco eguimbideen abandonatcea, bide luce baten eguitea, edo herriz herri eta confesorez confesor ibiltcea: probidentciac eman gaituen lekhuana nahi gaitu Jaincoac salbatu, eta han berac ematen darozkigun moienez behar gare cerbitçatu.

DEBOTEZ MUNDUAN EGUITEN DEN
CRITICAZ.

MMUNDUAN guehien guehienec uste dute arima debotenei abisuen emateco gai direla, hekien conduitaz trufatceco, eta erreportchuric minenen eguiteco ere çucen suerte guciac dituztela. Bizkitartean debotac dire abisuac gutienic behar dituztenac, eta erreportchuac gutienic mereci dituztenac. Accioneric itsusienac mundutar batez eguinac direnean, ichiltasunekin, eta eçacholamendurekin ere ikhu-

sico dituzte, eta deboten hutsic chumee-
nen contra altchatuco dire, goraki eta
mezpreciorekin mintçatuco dire. Hutsi-
causitcen ez dutenean, deboten bicitceco
moldea atacatuco dute. Batçuec Eliçai
sobra egoten dire, bertceac munduar
sobra barraiatcen dire. Batçuec maicegu
confesatcen dire, bertceec confesatu ga-
be communiatcen dute. Batçuec compai-
nietan arraitasun sobrarckin aguertce-
dire, bertceec bere aire phisuaz compai-
niac tristatcen dituzte, eta arima Jainco-
tiar hauc accionerie sainduenac ere erra-
tecoen guericean ecin eman detçakete
Mundrac bicioa berthutetçat, eta berthu-
tea biciotçat phasaraci nahi luke. Yokoa
mendecua, lohikeria, abaricioa mundua
haltoki laudatuac dire, eta Jainco choila-
ren cerbitçu choila sustenguric gabe cau-
sitcen da, guiristinoez berez escarniatua
mezpreçatua da. Gurutce sacratuaren o-
netan ahuzpez ematen direnac berac gu-
rutcearen adoratçaile eguiazcoez trufa-
cen dire. Jesu-Christoren erreligionea

sorthuac eta altchatuac dire, Jainco guicon adoragarri hau munduaren yuyetçat eçagutcen dute, eta Yuye çucen, Yuye arguitu hunen sinhestean eta beldurrean bici diren arima yustuac mezpreçatcen dituzte. Jesu-Christoc bere odolaz sinatu dituen promesetan fidatcen direnac izpiritu flaco batçuentçat hartcen dituzte, berthutearen bidetic urrundu nahi dituzte, eta Tiranoric crudelenac baino crudelago dire; hec eguin ez dutena hanc eguiten dute. Persecutatçaile barbaro hec guiristinoen gorphutçac atacatcen cituzten, eta presuna deboten exaiac arimaren biciari nahi diote.

Guisa huntan atacatuac çareten arima yustuac, contsola çaitetze; çuen contra declaratcen den guerla, sainduric handienec ere frogatu dute, eta çuen berthutearen frogaric clarena da. Çuen exempluz, çuen eta Jesu-Christoren exaiac condenatcen ditutçue. Exempu horren ez seguitceaz ahalcatcen dire, eta ahalke yustu haren estaltceco çuen con-

tramintço dire. Jainco-eguiazcoaren cerbitçari leyalac , anima çaitetzte beraz , considera çaçue , lurra desterruzco lekhu bat dela , eta bertce bici bat içanen dela hunen ondoan behinere akhabatuco ez dena. Jesu-Christoren promesetan çuen esperantça gucia emaçue , eta çuen sofricari laburrez eternitateco çoriona ardietsico duçue.

Eta çuec arima hautetsi haukien nombreco ez çaretenac , Jaincoaren dohainac Jaincoaren cerbitçarietan ohora çatçue. Çuen exempluz ez baditutçue sustengatcen , çuen laudorioez bederen anima çatçue : çuen pasioneec haukien imitaticetic guibelatcen baçaituzte , haukien accione sainduac bederen lauda çatçue. Jaincoaren adiskide haukien adiskidetasuna bilha çaçue , haukien othoitçetan gomenda çaitetzte , eta bere galde husuez çuen combertsionea ardietsico dute.

BEZPERAC.

✠. Deus , in adjutorium meum intende :

R. Domine, ad adjuvandum me festina.

† Gloria Patri , et Filio , et Spiritui Sancto : * sicut erat in principio ; et nunc et semper , et in secula seculorum. Amen.

Psalmoa 109.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos . . scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendoribus Sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus et non pœnitebit eum : * tu es Sacerdos in æternum , secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis : * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit rui-

nas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet: * propterea exaltabit caput. Gloria Patri, etc.

Ant. Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis.

Psalmoa 110.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo: * in concilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini: * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus: * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium: * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus confirmata in seculum seculi: * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus: *
nitium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus
eum: * laudatio ejus manet in seculum
seculi. Gloria Patri, etc.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus:
confirmata in seculum seculi.

Psalmoa 111.

BEATUS vir qui timet Dominum: * in
mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * ge-
neratio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus: * et
justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis: *
misericors et miserator et justus.

Jucundus homo qui miseretur et com-
modat, disponet sermones suos in judi-
cio: * quia in æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus: * ab
auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino,
confirmatum est cor ejus: * non com-
movebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispensit, dedit pauperibus; justitia
ejus manet in seculum seculi: * cornu
ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit et irascetur, dentibus

suis fremet et tabescet: * desiderium peccatorum peribit. Gloria Patri, etc.

Ant. In mandatis ejus cupit nimis.

Psalmoa 112.

LAUDATE, pueri, Dominum: * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum: * ex hoc nunc et usque in seculum.

A solis ortu usque ad occasum: * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus: * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat: * et humilia respicit in cœlo et in terra?

Suscitans a terra inopem: et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus: * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo: * matrem filiorum lætantem. Gloria, etc.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in secula.

Psalmoa 116.

LAUDATE Dominum, omnes Gentes: * laudate eum, omnes populi:

Quoniam confirmata est super nos

misericordia ejus: et veritas Domini
manet in æternum. Gloria Patri, etc.

Psalmoa 131.

MEMENTO, Domine, David: et omnis
mansuetudinis ejus.

Sicut juravit Domino: votum vovit
Deo Jacob:

Si introiero in tabernaculum domus
meæ: si ascendero in lectum strati mei;

Si dederò somnum oculis meis: et
palpebris meis dormitationem.

Et requiem temporibus meis, donec
inveniam locum Domino: tabernacu-
lum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata: in-
venimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus:
adorabimus in loco ubi steterunt pedes
ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam:
tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam:
et Sancti tui exultent.

Propter David servum tuum: non
vertas faciem Christi tui.

Juravit Dominus David veritatem, et
non frustrabitur eam: De fructu ven-
ris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testamentum meum: * et testimonia mea hæc quæ docebo eos;

Et filii eorum usque in seculum: * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion: * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in seculum seculi: * hic habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam: * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari: * et Sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc producam cornu David: * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione: * super ipsum autem effloreat sanctificatio mea. Gloria Patri, etc.

Psalmoa 115.

CREDIDI, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: * pro omnibus quæ retribuit mihi?

Calice n salutaris accipiam: * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram

omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea: * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

Gloria Patri, etc.

Psalmoa 113.

In exitu Israël de Ægypto: * domus Jacob de populo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus: * Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit: * Jordanis conversus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes: * et colles sicut agni ovium.

Quid est tibi, mare, quod fugisti? * et tu, Jordanis, quia conversus es retrorsum?

Montes, exultatis sicut arietes? * et colles sicut agni ovium?

A facie Domini mota est terra: * a facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquarum: * et rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis: sed
nomini tuo da gloriam.

Super misericordia tua et veritate
tua: nequando dicant gentes: Ubi est
Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo: omnia
quæcumque voluit fecit.

Simulacra gentium argentum et au-
rum: opera manuum hominum.

Os habent et non loquentur: oculos
habent et non videbunt.

Aures habent et non audient: nares
habent et non odorabunt.

Manus habent et non palpabunt; pe-
des habent et non ambulabunt: non
clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea: et
omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino: ad-
jutor eorum et protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino: ad-
jutor eorum et protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in
Domino: adjutor eorum et protector
eorum est.

Dominus memor fuit nostri: et be-
nedixit nobis.

Benedixit domui Israël: benedixit
domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Domi-
num : * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos : * super
vos et super filios vestros.

Benedicti vos a Domino : * qui fecit cœ-
lum et terram.

Cœlum cœli Domino : * terram autem
dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine : *
neque omnes qui descendunt in in-
fernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus
Domino : * ex hoc nunc et usque in
seculum. Gloria Patri, etc.

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus
Domino.

Ama Birginaren Cantica.

MAGNIFICAT : * anima mea Dominum ;

Et exultavit spiritus meus : * in Deo
salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ
suæ : * ecce enim ex hoc beatam me di-
cent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens
est : * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in
progenies : * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo : * dis-
persit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede : * et exalta-
vit humiles.

Exurientes implevit bonis : * et divites
dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum : * recor-
datus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros :
Abraham et semini ejus in secula.

Gloria Patri..... Sicut erat.....

HIMNOAC.

—
Confesorena.

ISTE Confessor Domini, colentes
Quem pie laudant populi per orbem,
Hac die lætus meruit beatas

Scandere sedes. *Edo :*

(Hac die lætus meruit supremos
Laudis honores.)

Qui pius, prudens, humilis, pudicus
Sobriam duxit sine labe vitam,
Donec humanos animavit auræ
Spiritus artus.

Cujus ob præstans meritum frequenter
Ægra, quæ passim jacuere membra,
Viribus morbi domitis, saluti
Restituuntur.

Noster hinc illi chorus obsequentem

Concinit laudem, celebresque palmas;
Ut piis ejus precibus juvemur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui super cœli solio coruscans,
Totius mundi seriem gubernat
Trinus et unus. Amen.

Martir batena.

DEUS, tuorum militum
Sors, et corona, præmium,
Laudes canentes Martyris
Absolve nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia
Et blanda fraudum pabula
Imbuta felle deputans,
Pervenit ad cœlestia.

Pœnas cucurrit fortiter,
Et sustulit viriliter,
Fundensque pro te sanguinem,
Æterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici
Te poscimus piissime,
In hoc triumpho Martyris
Dimitte noxam servulis.

Laus et perennis gloria
Patri sit, atque Filio,
Sancto simul Paraclito,
In sempiterna secula. Amen.

Martir hanitzena.

SANCTORUM meritis inclyta gaudia
Pangamus, socii, gestaque fortia;
Gliscens fert animus promere cantibus
Victorum genus optimum.

Hi sunt, quos fatue mundus inhorruit
Hunc fructu vacuum, floribus aridum
Contempserere tui nominis asseclæ,

Jesu, Rex bone Cœlitum,

Hi pro te furias atque minas truces
Calcarunt hominum, sævaque verbera
His cessit lacerans fortiter ungula,

Nec carpsit penetralia.

Cæduntur gladiis, more bidentium;
Non murmur resonat, non querimonia
Sed corde impavido mens bene conscia

Conservat patientiam.

Quæ vox, quæ poterit lingua retexere
Quæ tu martyribus munera præparas?
Rubri nam fluido sanguine, fulgidis

Cingunt tempora laureis.

Te, summa o Deitas, unaque poscimus
Ut culpas abluas, noxia subtrahas,
Deo pacem famulis, ut tibi gloriam
Annorum in seriem canant. Amen

Abendocoa.

CREATOR alme siderum,
Æterna lux credentium,

Jesu, Redemptor omnium,
Intende votis supplicium.

Qui dæmonis ne fraudibus
Periret orbis, impetu
Amoris actus, languidi
Mundi medela factus es.

Commune qui mundi nefas
Ut expiares, ad Crucem
E Virginis sacrario
Intacta prodis Victima.

Cujus potestas gloriæ,
Nomenque cum primum sonat,
Et cœlites et inferi
Tremante curvantur genu.

Te deprecamur, ultimæ
Magnum diei Judicem:
Armis supernæ gratiæ
Defende nos ab hostibus.

Virtus, honor, laus, gloria,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In seculorum secula. Amen.

Eguberrî bestacoa.

Jesu, Redemptor omnium,
Quem, lucis ante originem,
Parem paternæ gloriæ
Pater supremus edidit.

Tu lumen et splendor Patris,

Tu spes perennis omnium.
Intende quas fundunt preces
Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
Nostri quod olim corporis,
Sacrata ab alvo Virginis
Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies,
Currens per anni circulum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cælo subest,
Salutis auctorem novæ
Novo salutat cantico.

Et nos, beata quos sacri
Rigavit unda sanguinis,
Natalis ob diem tui
Hymni tributum solvimus.

Jesu, tibi sit gloria
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Trufania bestacoa.

CRUDELIS Herodes, Deum
Regem venire quid times?
Non eripit mortalia
Qui regna dat cœlestia.

Ibant Magi, quam viderant,
Stellam sequentes præviam:
Lumen requirunt lumine,
Deum fatentur munere.

Lavacra puri gurgitis
Cœlestis Agnus attigit:
Peccata quæ non detulit,
Nos abluendo sustulit.

Novum genus potentiaë,
Aquæ rubescunt hydriæ,
Vinumque jussa fundere
Mutavit unda originem.

Jesu, tibi sit gloria.
Qui apparuisti Gentibus,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Gariçuma demboracoa.

Audi, benigne Conditor,
Nostras preces cum fletibus,
In hoc sacro jejunio
Fusas quadragenario.

Scrutator alme cordium.
Infirma tu scis virium
Ad te reversis exhibe
Remissionis gratiam.

Multum quidem peccavimus,
Sed parce confitentibus:
Ad nominis laudem tui,

Confer medelam languidis.

Concede nostrum conteri
Corpus per abstinentiam,
Culpæ ut relinquunt pabulum
Jejuna corda criminum.

Præsta, beata Trinitas,
Concede simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera. Amen.

Pasione demboracoa.

VEXILLA Regis prodeunt,
Fulget Crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.

Quæ vulnerata lanceæ
Mulchrone diro, criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda et sanguine.

Impleta sunt quæ concinit
David fideli carmine,
Dicendo nationibus:
Regnavit a ligno Deus.

Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.

Beata cujus brachiis
Præteritum pependit seculi,

Statera facta corporis,
Tulitque prædam tartari.

‡ O Crux, ave, spes unica,
Hoc Passionis tempore,
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.

Te, fons salutis, Trinitas,
Collaudet omnis spiritus:
Quibus Crucis victoriam
Largiris, adde præmium. Amen.

Bazco bestacoa.

VICTIMÆ paschali laudes immolent
Christiani.

Agnus redemit oves; Christus inno-
cens Patri reconciliavit peccatores.

Mors et vita duello conflixere miran-
do: dux vitæ mortuus regnat vivus.

Dic nobis, Maria, quid vidisti in via?

Sepulcrum Christi viventis, et gloriam
vidi resurgentis;

Angelicos testes, sudarium et vestes.

Surrexit Christus spes mea; præce-
det vos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse a mortuis
vere: tu nobis, victor Rex, miserere.

Amen.

Mendecoste bestacoa.

VENI, Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,

Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, caritas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternæ dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium;
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In seculorum secula. Amen.

Besta-berri bestacoa.

PANGE, lingua, gloriosi.
Corporis mysterium,

Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium,
Fructus ventris generosi,
Rex effudit Gentium.

Nobis datus, nobis natus,
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Observata lege plene
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque sanguis Christi merum;
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui;
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitoque

Laus et jubilatio :
Salus , honor , virtus quoque
Sit et benedictio :
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

Bertce.

O SALUTARIS Hostia ,
Quæ cœli pandis hostium !
Bella premunt hostilia :
Da robur , fer auxilium.
Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria ,
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria. Amen.

ANDREDENA MARIAREN.

Bestetan.

Dixit , p. 247 ; Laudate pueri , p. 250.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt
mihi : * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri : * in atriis
tuis , Jerusalem.

Jerusalem , quæ ædificatur ut civi-
tas : * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus , tribus
Domini : * testimonium Israël , ad con-
fitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio : *
sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusa-
lem : * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua : * et abundan-
tia in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos
meos : * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri : *
quæsivi bona tibi. Gloria Patri, etc.

Psalmoa 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum : * in
vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem : *
frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem sur-
gere : * surgite postquam sederitis, qui
manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum : *
ecce hæreditas Domini, filii ; merces
fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis : * ita
filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium
suum ex ipsis : * non confundetur, cum
loquetur inimicis suis in porta. Gloria, etc.

Psalmoa 147.

LAUDA, Jerusalem, Dominum, lauda
Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum
tuarum: * benedixit filiis tuis in t^o

Qui posuit fines tuos pacem: * et adipe
frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ: *
velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam
sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccel-
las: * ante faciem frigoris ejus quis sus-
tinebit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet
ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob: *
justitias et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi: * et judi-
cia sua non manifestavit eis. Gloria, etc.

HIMNOA.

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis;

Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum.
Ut videntes Jesum
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritus Sancto,
Tribus honor unus. Amen.

Abendo demboran.

ALMA Redemptoris Mater, quæ pervia
cœli,
Porta manes, et stella maris, succurre
cadenti,
Surgere qui curat, populo; tu quæ ge-
nuisti,
Natura mirante, tuum sanctum Genito-
rem:
Virgo prius ac posterius, Gabrielis ab
ore,

Sumens illud ave; peccatorum miserere.

✠. Angelus Domini nuntiavit Mariæ.

℞. Et concepit de Spiritu Sancto.

Eguberritic Canderailuraino.

ALMA Redemptoris Mater... *gorago.*

✠. Post partum, Virgo, inviolata permansisti. ℞. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Conderailutic Bazcoraino.

Ave, Regina cœlorum;

Ave, Domina Angelorum:

Salve, radix, salve, porta

Ex qua mundo lux est orta:

Gaude, Virgo gloriosa,

Super omnes speciosa:

Vale, o valde decora:

Et pro nobis Christum exora.

✠. Dignare me laudare te, Virgo sacrata. ℞. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Bazco demboram.

REGINA cœli, lætare, alleluia,

Quia quem meruisti portare, alleluia,

Resurrexit sicut dixit, alleluia.

Ora pro nobis Deum, alleluia.

✠. Gaude et lætare, Virgo Maria, alleluia. ℞. Quia surrexit Dominus vere, alleluia.

Trinitateco Igandetic Abendoraino.

SALVE, Regina, Mater misericordiæ; vita, dulcedo et spes nostra, salve. Ad te clamamus, exules filii Evæ; ad te suspiramus, gementes et flentes in hac lacrymarum valle. Eia ergo, Advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende: O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria!

✠. Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

ÇAZPI PSALMU

PENITENTIALAC.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * sed usquequo, Domine, usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memoret tui : * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum : * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus : * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem : * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam : * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur et erubescant valde velociter. Gloria, etc.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates : * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum : * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea : * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci : * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi : Confitebor adversum me injus-

titiam meam Domino : * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus : * in tempore opportuno.

Veruntamen in diluvio aquarum multarum : * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione quæ circumdedit me : * exultatio mea, erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradieris : * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus : * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe : * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris : * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, et exultate, iusti : * et gloriamini, omnes recti corde.

Gloria, etc.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me : * neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi : * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ : * a facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum et curvatus sum usque in finem : * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus : * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliatus sum nimis : * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine , ante te omne desiderium meum : * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est , dereliquit me virtus mea : * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei et proximi mei : * adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant , de longe steterunt : * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi , locuti sunt vanitates : * et dolos tota die meditantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam : * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens:
* et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi: * tu
exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergaudeant
mihi inimici mei: * et dum commoven-
tur pedes mei, super me magna locuti
sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum:
* et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntia-
bo: * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confir-
mati sunt super me: * et multiplicati
sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detra-
hebant mihi: * quoniam sequebar boni-
tatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus
meus: * ne discesseris à me.

Intende in adiutorium meum: * Do-
mine, Deus salutis meæ. Gloria, etc.

MISERERE mei, Deus: * secundum ma-
gnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miseratio-
num tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: *
et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego co-

gnosco : * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi , et malum coram te feci : * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestati mihi.

Asperges me hyssopo , et mundabor : * lavabis me , et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætiti-
tiam : * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis : * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus : * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua : * et Spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui : * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas : * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus , Deus , Deus salutis meæ : * et exaltabit lingua mea justitiam tuam.

Domine , labia mea aperies : * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique : * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus : * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua, Sion : * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta : * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria, etc.

DOMINE, exaudi orationem meam : * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me : * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te : * velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fenum, et aruit cor meum : * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei : * adhæsit os meum carni meæ.

Similis tactus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi : * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei : * et qui laudabant me , adversam me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam : * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ et indignationis tuæ : * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt : * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem , Domine , in æternum permanes : * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion : * quia tempus miserendi ejus , quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus : * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum , Domine : * et omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion : * et videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium : * et non sprexit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera : * et populus qui creabitur , laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso sancto suo :
* Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum : *
ut solveret filios interemptoru. n.

Ut annuntient in Sion nomen Domi-
ni : * et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum ; * et
reges , ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ : * pau-
citatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum
meorum : * in generationem et genera-
tionem anni tui.

Initio tu , Domine , terram fundasti : *
et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt , tu autem permanes : *
et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos , et
mutabuntur : * tu autem idem ipse es ,
et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt , *
et semen eorum in seculum dirigetur.

Gloria , etc.

DE profundis clamavi ad te , Domine ,
* Domine , exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes : * in vo-
cem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris , Domine :
* Domine , quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est : * et propter legem tuam sustinui te , Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem : * speret Israël in domino.

Quia apud dominum misericordia : * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël : * ex omnibus iniquitatibus ejus. Gloria, etc.

DOMINE , exaudi orationem meam : * auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua ; exaudi me in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo : * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi , et anxius est super me spiritus meus : * in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum , meditatus sum in omnibus operibus tuis : * in lactis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me , Domine : * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me : * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam : * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in qua ambulem : * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis , Domine , ad te confugi : * doce me facere voluntatem tuam , quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum , Domine , vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam : * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam : * quoniam ego servus tuus sum.

Gloria , etc.

Ant. Ne reminiscaris , Domine , delicta nostra , vel parentum nostrorum , neque vindictam sumas de peccatis nostris.

SAINDUEN LETHANIAC.

KYRIE , eleison , Kyrie , eleison.

Christe , eleison. Christe , eleison.

Kyrie , eleison. Kyrie , eleison.

Christe , audi nos. Christe , audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere
nobis.

Spiritus sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miser., etc.

Sancta Maria,

Sancta Dei Genitrix,

Sancta Virgo Virginum,

Sancte Michael,

Sancte Gabriel,

Sancte Raphael,

Omnes sancti Angeli et Archangeli,
orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordi-
nes, orate pro nobis.

Sancte Joannes-Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ,
orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule,

Sancte Andrea,

Sancte Jacobe,

Sancte Joannes,

Sancte Thomas,

Sancte Jacobe,

Sancte Philippe,

Sancte Bartholomæe,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Sancte Matthæe,

Sancte Simon,

Sancte Thaddæe,

Sancte Mathia,

Sancte Barnaba,

Sancte Luca,

Sancte Marce,

Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ,
orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini,
orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nob.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.

Sancti Fabiane et Sebastiane, orate, etc.

Sancti Joannes et Paule, orate pro nob.

Sancti Cosma et Damiane, orate, etc.

Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nob.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Sylvester,

Sancte Gregori,

Sancte Ambrosi,

Sancte Augustine,

Sancte Hieronyme,

Sancte Martine,

Sancte Nicolae,

Omnes sancti Pontifices et Confessores,
orate pro nobis.

Ora pro nobis

Omnes sancti Doctores , orate pro nobis.
Sancte Antoni ,
Sancte Benedicte ,
Sancte Bernarde ,
Sancte Dominice ,
Sancte Francisce ,
Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ ,
orate pro nobis.

Or. pro nob.

Omnes sancti Monachi et Eremitæ , orate.
Sancta Maria Magdalena , ora pro nobis.
Sancta Agatha ,
Sancta Lucia ,
Sancta Agnes ,
Sancta Cæcilia ,
Sancta Catharina ,
Sancta Anastasia ,
Omnes sanctæ Virgines et Viduæ , orate
pro nobis.

Ora pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei , interce-
dite pro nobis.

Propitius esto , parce nobis , Domine.

Propitius esto , exaudi nos , Domine.

Ab omni malo , libera nos , Domine.

Ab omni peccato ,

Ab ira tua ,

A flagello terræ motus ,

A peste , fame et bello ,

A subitanea et improvisa morte ,

Ab insidiis diaboli ,

Libera nos, etc.

Ab ira et odio, et omni mala voluntate,
A spiritu fornicationis,
A fulgure et tempestate,
A morte perpetua,
Per mysterium sanctæ Incarnationis
tuæ,
Per Adventum tuum,
Per Nativitatem tuam,
Per Baptismum et sanctum Jejunium
tuum,
Per Crucem et Passionem tuam,
Per Mortem et Sepulturam tuam,
Per sanctam Resurrectionem tuam,
Per admirabilem Ascensionem tuam,
Per adventum Spiritus Sancti Para-
cliti,
In die iudicii,
Peccatores, te rogamus, audi nos,
Ut nobis parcas,
Ut nobis indulgeas,
Ut ad veram pœnitentiam nos perdu-
cere digueris,
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et
conservare digneris,
Ut Dominum Apostolicum et omnes
Ecclesiasticos ordines in sancta Re-
ligione conservare digneris,
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare
digneris,

Libera nos, Domine.

Te rogamus, audi nos.

- Ut Imperatorem nostrum custodire digneris ,
Ut Regibus et Principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris ,
Ut cuncto Populo Christiano pacem et unitatem largiri digneris ,
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris ,
Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas ,
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas ,
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum, ab æterna damnatione eripias,
Ut fructus terræ dare et conservare digneris ,
Ut omnibus Fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris ,
Ut nos exaudire digneris ,
Fili Dei,
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Te rogamus audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.
Christe, eleison. Christe, eleison.
Kyrie, eleison. Pater noster.

Psalmu 69.

DEUS, in adiutorium meum intende : *
Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur et revereantur : * qui
quærent animam meam.

Avertantur retrorsum et erubescant :
* qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescences : * qui
dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui
quærent te : * et dicant semper : Ma-
gnificetur Dominus, qui diligunt salu-
tare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum : *
Deus, adjuva me.

Adjutor meus et liberator meus es tu : *
Domine, ne moreris. Gloria Patri, etc.

Saindu guciei othoiça.

O ! ceruco arima dohaxuac, othoi,
laguneçaçue çuec beçala bekhatuari ihes
eguiten, çuec beçala naturaleçari bethi
contra eguiten, çuen berthutei yarraikit-
cen, laster çuen çorionean partalier iça-
ten, halabiz.

GURUTCEAREN

BIDEAREN GAINECO

ISTRUZIONE LABURRA.

Cer den Gurutcearen Bidea.

GURUTCEAREN bidea da berenaz gure Salbatçailea bere gurutceaz carginua iragan çuei eremue; erran nahi da, condenatua içan ce Pilatusen etchetic eta gurutceficatua içan ce Calbarioraino, non aurkhiten baitituzte mila hirur ehun eta hirur hogoi urhax. Beraz gurutcearen bidearen eguita da, eremu horren iragaitea. Funski eguiteco, bide horren iragaitean, behar da içan hunkitua han Salbatçaileac eguin dituen phausu odolstatuei emanden sentimenduez Hura Cerurat iganez gueroz Birgina Sainduac, eta haren exemplura Jerusalemeco presuna debotec, maiz eguiten çuten bide hori. Guero debocione horren laguntceco, eman cituzten seinale batçuec Salbatçaile maitea, bide hartan cerbeit guerthaturic, baratua egon cen tokietan. Guiristino tasuna hedatceareken laster abiatu ceren behal citezkin tokietaric bide horren eguiten eta ecagutu hainitz gracia bereciac ardiester cela debocione horren bidez. Hori ikhusiric Aita Sainduac eman cituzten indulgentiaric handienac debocione hori praticatcen çutenei

Bainan, ikhusiric hainitz guristino iñanen cirela gracia horiez gabetuac, toki hartarat ecin yoanez, Aita Sainduac nahi iñan dute eguin Jesu-Christoc gurutceaz cargatua, Olibetaraco bidean eguin cituen phausuen figura bat, emaiten direlaric Elicetan distanciatie distanciarara, phausu hec errepresentatcen dituzten erretaula edo gurutce batçuec eta tokiaren beraren gainean bere Estacioneac eguiten dituztenei, indulgentcia handi hec berac eman dituzte eratchiki ondoan erretaula eta gurutce hauer; bainan Estacioneac erretaula eta gurutce heyen beraran aiticinean eguinez.

Aitcinagoco Aita Sainduen gainera, Pio VI garrenac hedatu nahi iñan du debocione hori, capereten emaita permetitceraiconoan Estacione horiec.

Ikhusia da debocione hori, Jesu-Christoc gure salbamenduco eguin dituen phausu odolstatuen consíderatcerat, harentçat den loriotsena, haren Ama Birginarentçat den gogora-coena, bekhatuaren biguintcerat, nekheen yasaiterat, eta Jesu-Christoren amodiorat bihotcen erakhartceco den abantailosena dela.

Estacioneac eguin aldi bakhotchuan hainitz indulgentcia irabazten da; bainan bat bederac osobat haicen ez beretçat. Aita Sainduen chedea da Purgatorioetaco arimei applica dazkiorren ahalaz, Benoît XIII garrenac erraiten daucun beçala.

Eguin çatçen ahalaz maiz Estacioneac, orhoit ahalaz maiz Jesus Jaunaren Pasioneaz eta heriotceaz.

NORC BERAC
GURUTCEAREN BIDEA

EGUITECO MOLDEA.

Hartarat preparatceco Sacramendu Sainduaren aitcinean eguiteco Othoitça.

O Jesus, ene Salbatçaile dibinoa! huna non naicen ahuspez çure oinetan, enetçat eta çure gracion hil direnentçat misericordia galdetceco. Pharteliar eguin gaitçatçu, othoi, hec eta ni çure pasionearen merecimendu içarigabe-coetan. Nigarrezco eta auhenezco bide huntan hain urriki minaz hunki çaçü ene bihotça, non ekharria içanen bainaiz hici huntaco nekhe gucien gogotic yasaiterat çu gatic.

Eta çuc, Gurutcearen bidea lehenic irakaxi daucuçuna, Maria Saindua, eguiçu othoitz Trinitate Sainduac munduan içaiten dituen affruntuen erreparacionetan onhez detçan hemen Izpiritu Sainduac inspiratueo daitan dolorezco eta amodiozco sentimenduac.

Ico ESTACIONEA.

Jesus hiltcerat condenatua.

Consideza çaçü hemen Jesusec cein amulxuki haren duen arrasta bat hain inyustua eta orhoit çaitte ez duela Pilatusec condenatu Jesus, bainan çuc eta bekhatoros guciec gal-

detcen guinduela haren heriotcea. Erraçu beraz urrikirie minenarekin :

O Jesus adoragarria, ene bekhatuac çaituzte beraz hiltcerat condenaraci. Ai! Jauna eguidacu, othoi, gracia hetaz guero eta guehiago damu içan deçadan, eta berriz bekhaturie eguinen dudan baino lehen hiltcerat ere ekharria içan nadin

Erraçu guero Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

II^{en} ESTACIONEA.

Jesus gurutceaz cargatua.

Contsidera çaçü hemen Jesusec cein bihotz onez hartcen duen bere heriotceco tresna latzgarria bere soin sarraskituen gainean. Horrela irakaxi nahi daucu nola hartu eta ekharri behar ditugun, nondic eta noren ganic nahi heldu çaizeun gurutceac.

O Jesus amulxua! ez cinduen çue ekharri behar gurutce hori, bainan nic bekhatoros dolacabea. Emadaçu behar dudan animoa, çure exemplura, bici huntaco nekheac eta axecabeac errencuratu gabe yasaiteco; Aita on beçala çure Probidenteian nahi içan duçunaz gueroz heyen bidez eguin deçadan bekhatuac satisfaccionea, eta ardiex çure loria.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

III^{en} ESTACIONEA.

Jesus eroria gurutcearen pean.

Contsidera çaçü Jesus Olibetaraco bidean. Açote eta arrantcezco khoro crudelec hambat

odol galaraci cioten, non flacatua erori baitcen gurutce dorphearen azpian; eta ez da alchatcen tratamenduric gogorrenac pacientciarie handienarekin yasanic baicen. Hola nahi du eguin, eta guri irakhaxi gure eroricoen, eta guciz bathayoco gracia galaraci darocuten bekhatuen satisfaccionea eguiten.

O Jesus ona! eguicu, othoi, orhoit nadin bethi bihotzminic handienarekin ene haurtasuneco eta gaztetasuneco bekhatuez, eta damuric handienarekin hurbilnadin maiz cofesiorat, bethi eta hobekiago borratceco ene iragan huxac penitenciazco sacramenduan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IV^{en} ESTACIONEA.

Jesusec errecontratcen du bere Ama.

Considera çacu cein doloros behar cen bai Seme Jainco harrentçat, bai Ama hain maitearentçat, elkhar errecontratcea; Seme maite hura gatchtaguin batçuez hain ixuski herrestatua den demboran, populu handi baten istan. Hura ikhustean cer dolore eta hersturetan ez cen aurkhitu haren bihotça! Nahi çukeyen athera burrego heyen escuetarie; ordean badaki hala behar dela eguin gure Salbamendua. Guciac harekin sacrificaturic, yarraikico çayo beraz azken haxeraino.

O dolozco Ama! ardiex dieçaguçu mendi sainduraino Jesu-Christo seguitu cinuen amodio hura, eta gurutcearen oineraino eracuxi cinuen curaye hura; deusec ez uaçan seculan

urruntaraz Jaunaren leguearen bidetic, eta apartaraz Jesu-Christo ganic.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

V^{en} ESTACIONEA.

Simonec laguntcen du gurutcearen kharreyateen.

Contsidera çacu Jesu-Christoren gu ganaco ontasuna. Mundua yasaiten duenean ez du escas indarra garutcearen yasaiteco, bainan nahi naucu irakhaxi gure lagunetarie paraitceco içanen ditugunen yuntatcen haren sofricarekin.

O Jesus, ene Jauna! cerorrec yasanic gurutceric dorpheena, arinena uzten derotaçu miri, eguidaçu, othoi, gracia neure buruaren hain exai ez içaiteco, non ez baidut ekharri nahico. Hitz datçut, Jauna, çure amorea gatic, eta çure misericordiaz baliatceco yasanen ditudala errencuratu gabe neure lagunaren ganicaco escasia eta inyurio guciac.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VI^{en} ESTACIONEA.

Emacume debot batec chukhatcen dio beguithartea.

Contsidera çacu soldado soka hura cilhatu-ric, bere Nausi dibinoaren gana hurbiltcen den emacume horren animoa. Aurkhitcen du thuz, herrauxex, icerdiz eta odolez sunxitua. Hunkitua nigarretaraino, amodioac emaiten du beldar guciez gorago; hurbiltcen da Jesusen ganat, eta chukatcen dio Aingueruec eta Sain-

duec ikhararekin baicen beira ez dioçoketen
beguitharte deseguin hura.

O Jesus gure Nausi eta Erreguea ! emadaçu,
othoi , emacume saindu horren imitatceco
berthutea , munduco contsideracione guciac
osticaturic goraki eracuts deçadan neure fedea
mundu guciaren bistan.

Gure Aita , Agur Maria . Gloria.

VII^{en} ESTACIONEA.

Jesus errortcen da bigarren aldicotz.

Contsidera çaçü Bictima saindu horren es-
tatua , hedatua bere sacrificio loco egurraren az-
pian , eta pharatua bere burregoen tratamendu
crudelei : bigarren erorico hau Jesu-Christo
gureçat duen amodio handiaren froga berri
bat da. Nahi daucu eracuxi berriz bekhatuan
errortceac ez darocula exaraci behar , bainan
bai erneago atchicaraci.

O Jesus ene Salbatçailea ! barkha dietçada-
çu , othoi , berriz ere ene bekhatuac ; borthitz
neçaçu gure graciaz bekhatuzco occasioneen
contra ; emadaçu , othoi , atçartaçuna neure
buruaren gainean , ferma içan nadin çure
gracian.

Gure Aita , Agur Maria , Gloria.

VIII^{en} ESTACIONEA.

*Jesusec consolatcen ditu Israelgo presuna
doloratu darraizconac*

Mirex çaçü Jesu-Christoren generostasuna
Bere doloreez casuric eguin gabe gucia hartua
da gare Salbamenduaz ; erraiten badiote ez

deçaten nigarric eguin haren gainean, bainan bere eta bere ondocoen gainean. Ah! hortan eracusten daucu gure doloreac estimu guti lu-keela, baldin gure bekhatuez beçala gure la-gunenez nigar eguiten ez badugu.

O Salbatçaile maitea! emoçu, othoi, ene bihotçari ene lagunen Salbamenduaren nahi kharxu bat, bekhatoreen comberxionearentçat othoitcean, auhenetan eta penitenteian khar-xuki emanaraz neçakena, mereci deçadan çu-re consolacionezco hitcen adicea heyekin.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IX^{en} ESTACIONEA.

Jesus errortcen da hirur garren aldian.

Consiðera çaçü Jesus heldua mendiaren gainera. Behatcen du bere exaien errabiac sa-crificatu behar duen tokira. Içanen ciren be-khatuzco errechuteac, sacramenduen profana-cionec, eta haren gracia eta haren odola cem-beitentçat alfer içanen cireia ikhusteac hersten eta transitcen du haren bihotça yasan behar dituen tormentec baino borthizkiago.

Consiðeracione horrec aurdikitcen du bain tristecia eta flakecia handian, non errortcen bait da bere hagonian beçala, beguitharteaz lurrerat.

O Jesus, amodioaren bictima! onhets çaçü, othoi, hemen ene bihotz doloratuac, çure bi-hotça hola hersten duten ausarcia eta profana-cioneez eguiten darotçun amanda onorablea; emadaçu indarra icigarrekeria horien peniten-teiaric gogorrenez erreparatceco, eta eguidaç

gracia çu ganat bethicotz helaraz neçaketen
becala çure graciaz baliatceco.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

X^{en} ESTACIONEA.

Jesus biluzten dute.

Conts!dera çaqu nolacoa cen Jesusen sofri-
caria burregoeç bilhuci çutenean; arropac
khentcearekin haren çauri guciac ideki eta
sarrakistan emaiten dire, eta erreberiteen du-
te açotezco suplicioa. Cer dolore etcen haren-
tçat, hambat eta halaco ikhustiarren bistian,
estatu hartan aguertcea!

O Jesus saindutasunaren Jaincoa! gure gu-
ritasun tçar eta axeguin liçunez satisfaccione
eguiteco uzten duçu çure burua hola biluzte-
rat; ikhusgarri nigar eguingarri horren bistan
ahalcatua, neure gorplutçari eguin ditudan
mainez, cinki deliberatcen dut çure gracia-
rekin batean, neure sensuac mortificatuz eguin
detçakedan satisfaccione guciën eguiterat.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XI^{en} ESTACIONEA.

Jesus Gurutceari itçatua da.

Contsidera çaqu Jesu-Christo bere burregoei
cein humilki pharatcen den! uzten ditu bere
escu eta oinen itçacerat, batere errencuratu
gabe; sentitcen ditu bere heçurraç yuntureta-
ric atheratcen, bere çainac ethentcen, bere
odola gurutcea beheç yoaiten, bere bihotça
egarriac erretcen, bere indar guciac akhitcen
Ah! ceren gu gatic obedient içan ilahi baitcen

gurutceraino, Jondoni Pauloc dinen beçala.

O ene Nausi dibinoa! ala goraki condenatcen baiditutçu çure legue sainduaren alderaco ene desobedientciac! Ala sarcorra baita hemen amodio propia, eta naturaleçaren contrasta guciac bentçutcen dituen obedientcia osoaren gainean emaiten darotaçun exemplua! Eguidaçu, othoi, gracia hortaz baliatceco, ez deçadan behinere bertce nahiric içan çurea baicen. Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XII^{en} ESTACIONEA.

Jesus hiltcen da guretcean.

Considera çacu Jesus hiltcen bi ohoinen artean, eta bere Jaincotasuna eracusten miraculuric handienez. Azken hatsa eman duen pontuan, lurra ikharatcen da, harrocac erdiratcen, temploco belo a urratcen, iguzkia illuntcen, eta hilac hobietaric bizturic ilkhitcen. Horiec ikhusiric, capitaina obligatua da, bulharrac yotcen dtuelaric, aithorcerat eguiaski hura Jaincoaren Semea cela.

O ene Salbatçaile maitea! ez deçaçula, othoi, permeti, creatura guciac çure heriotceaz dloratcen diren demboran, sendimendu gabe içan nadin eta esker gabe. Argui çacu ene adimendua, phorrosca çatçu ene pasioneen gatheac, atçarraçun, othoi, ene fede loharcatua, halaco moldeç, non ez deçadan behinere biztatic gal gurutce horren gainean enetçat yasan tuçun tormenta icigarriac, eta hor emaiten darotaçun eracuspenez erreguela deçadan nere bicia heriotceraino.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIII^{ed} ESTACIONEA.

Yausten dute Jesus gurutcelic, eta emaiten bere Amaren escuelan.

Consideza çaqu Ama samur harren dolorea bere Semea hila ikhustean Bere besoetan hartcen du depot sacratu hori; beguira dahoco beguitharte deseguin eta odolstatu hori; begui iraungui, escu eta oin cilhatu heyer. Jaincoac baicen ez deçake compreni ikhusgarri hori cer martirio cen harentçat.

O Maria! ni naiz çure bihotzminaren causa, ene bekhatuec cilhatu dute çure bihotca Jesus gurutcean emaiterekin; bainan orhoit çaute, ô Maria! ene Ama eta ene bithartecoa çarela Jaincoaren ainte:nean; damuric minena dut içanaraci daitçudan doloreez, arnegateen dut bekhatuari, hitz daitçut çure berthutei yarraikico naicela; çu baithau dut ene fidanteia: lagun naçacu, othoi, orai eta ene heriotcean.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIV^{ed} ESTACIONEA.

Jesus emaiten dute hobian.

Consideza çaqu Jesusen gorphutca hobi hartan, eta orhoit çaute çurea orobat daitekela laster, eta çure arima yoanen dela Jaincoaren aiteinerat bere seculaco, çorion edo çorigaitceco arrastaren aditcerat

O ene Salbatçaile dibinoa! heriotce on bat niri cobratceco, hil çarenaz gueroz, ez deçacula, othoi. permeti çure graciaç alfer içan ditén enetçat, ehorskitçu hobi hortau ene

gaichtakeria guciac, eta ni baithan den crea-
turen ganaco yaidura gucia : ene bicia peni-
tentcian eramanic eta berthutean ferinu içanic
mereci deçadan bethico çure loriaz goçatcea.
Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

STABAT MATER.

Latinez.

STABAT Mater dolorosa
Juxta crucem lacrymosa,
Dum pendebat Filius.

Cujus animam gementem,
Contristatam et dolentem,
Pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!

Quæ mœrebat et dolebat
Pia Mater, dum videbat
Nati pœnas inclyti.

Quis est homo qui non fleret,
Matrem Christi si videret
In tanto supplicio?

Quis non posset contristari,
Christi matrem contemplari
Dolentem cum Filio?

Pro peccatis suæ gentis
Vidit Jesum in tormentis,

Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum
Moriendo desolatum,
Dum emisit spiritum.

Eia, Mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.

Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

Sancte Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.

Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Pœnas mecum divide.

Fac me tecum pie flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Juxta crucem tecum stare,
Et me tibi sociare
In planctu desidero.

Virgo Virginum præclara,
Mihî jam non sis amara,
Fac me tecum plangere.

Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari,

Fac me Cruce inebriari,
Et cruore Filii.

Fainmis ne urar succensus,
Per te, Virgo, sim defensus
In die judicii.

Christe, cùm sit hinc exire,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victoriæ.

Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur
Paradisi gloria. Amen.

Oremus.

Interveniat pro nobis, quæsumus, Domine Jesu-Christe, nunc et in hora mortis nostræ, apud tuam clementiam, beata Virgo Maria, Mater tua: cujus sacratissimam animam in hora tuæ passionis doloris gladius pertransivit. Qui vivis, etc.

STABAT MATER.

Escuaraz.

AMA dolopez bethea,
Cen nigarrez mainhatua,
Gurutcearen azpian.

Semea han itçaturic,
Odeletan hedaturic,
Ikhusten çuenean.

Haren bihotz dolorosa,

Triste malenconiosa,
Trencaturic çagoen.

Seme bacoitch haren penac,
Ecin conda ditezkenac,
Cituela gogoan.

Ama haren bihotz mina,
O pena handi hetaric eguina,
Erran ahal daitake!

Çagoela nigarretan,
Dolorezco pena hetan,
Ikhusiric Semea.

Nor liçateke guiçona,
Ikhusiric Ama ona,
Eta haren dolua?

Elegoke nigarretan,
Ikhusiric plainu hetan,
Amarekin Semea.

Gu gatic Salbatçailea;
Yainco Yaunac igorria,
Ikhusi du cehatcen.

Dolorezco Semea,
Sabelean ekharria,
Egun akhabatcen.

Oi, Ama desolatua?
Cein nigarrez mainhatua,
Gurntcearen azpian?

Oi, Ama desolatua,
Çure gana amaratua,
Nigar craguin daçu.

Yesus dudan bihotcean,
Ni naicen haren gracion,
Othoitz eguin çaçû.

Çauri hec bihotcean,
Partituric Gurutcean,
Ditudan nic eguiçu.

Seme Yaunaren penctan,
Ni gatic sofritu hetan,
Partale eguin naçaçu.

Eguiçu nigar bedere,
Daguidan nic bethi ere,
Bici naicen artean.

Plainuz egon nahi nauçu,
Çurekin, placer baduçû,
Gurutccaren aldean.

Birginaric ederrena,
Andreetan guehiena,
Othoi maita naçaçu.

Çurekin itça, eta
Dolorezco çaurietan
Gorde naçaçu.

Hec bihotcean sarthuric,
Amodioz chispilduric,
Bici naicen munduan.

Çutaz naicen defendatu,
Othoi, Ama gomendatu,
Azken yuyamenduan.

Içanen Yesus ikhusiric,
Çurutceaz libraturic,

Dudan haren graciac.

Harthuz gueroz herioac,
Othoi, arimac Yaingoicoaz,
Duen Parabisua. Halabiz.

HERIOTCE ON BATEN

EGUITERAT PREPARATCECO

OTHOITÇAC.

AZKEN eritasuneco dembora bici gucico demboraric preciatuena delaric arren orduan da guicoa gutienic estatutar bere salbamenduaz ocupatceco, eta hain baitezpadacoac diren erreflexionen eta othoitcen eguiteco. Inguratcen dute presunetaric aditcen dituen hitçac mihiz erran detçake, baina bihotçac ez du pharteric icanen, ez bada aiticinetic hetan trebatcen. Eritasunean, eta berre ciki azken orenetan erreflexione eta othoitz horiec progotchoski eguin nah dituenac osasunean maiz eguin behar ditu, eta usaia saindu haren hararazteco hemen emanen ditut, guiristino eguiacoctan hain comun diren eta salbainenduco hain necesario diren othoitçat eta bihotz altchatceac. Gachien guehienac

Iscritura saindutie eta Eliçaco aiten Iscribuetaric hartuac dire.

Helas, Jauna! Çuc maite duçuna erida. Çu çare ene miricu bakbarra, çure ganat heldu naiz, eta çure baithan ematen dut ene esperantça gucia. Eri naiz, bainan cer da ene eritasuna çuc yasan ditutçun, eta nic mereci ditudan sofricariekin comparatcen bada! Sofritcen dut, bainan esperantça dut, ene Salbatçaile maitea, ez nauçula abandonatuco. Ama batec ahantz othe deçake bere sa-belean ekharri duen haurra? Eta ez acholamendurekin ikhus othe detçake haren penac eta nahigabeac? Bainan Ama batec ahanzten badu ere bere haurra, çuc seguratcen nauçu, ez nauçula ahantcico. Çuc, ô ene contsolatçaile maitea! Çuc eçagutcen ditutçu ene doloreac: berri çatçu, piacer duçun beçambat, bainan indaçü, hekien pairatceco indarra. Çu çare ene Yabea, eguiçun itaz piacer duçuna. Ochala! banitu mila bici, gogotic eta bihotz onez ofri-netçaketçu guciac. Ceronec eman darotaçuna galdetcen darotaçu: damu dut ceren ez den garbiago eta perfetâgo; bainan den beçala bihurtcen darotcut, eta, atchic ahal baneça ere, haren çuri

bihurtcerat lehia nindeke. Prest naiz, Jauna, çure borondatearen complitcerat, prest naiz munduco creatura gucien, eta sobra maitatu dudan gorphutz hunen uzterat. Herrautsetarat bilhaca bedi, chichariez estalia eta yana içan bedi; dohaxu eta miletan dohaxu sacrificio huntaz borrrha banetça, hau sobra lausengatuz, çure majestate soberanoari eguin diotçadan afruntuac! Çure baithan dut, Jesus maitea, ene sinheste eta esperantça gucia. Eçagutcen eta aithortcen dut ene crimen belztasuna; hekien nombreac ikharatcen nau, bainan çure misericordiac animatcen nau. Cembat ere hobendun bainaiz, halaric ere ni bekhatoros baino çu misericordiosago çare, eta Satanec bere amarru guciekin ez darot galaracico çure baithan dudan esperantça. Bethi ere cantatuco ditut çure misericordiac, ikhusico çaitut, çutaz goçatuco naiz, eta maitatuco çaitut eternitate gucian.

Ene Jaincoaren Ama, mereci ez dudalaric arren ene Ama icendatcen çarena, ez neçaçula, othoi, abandona, eternitateaz decidatu behar duen memento huntan. Ifernu gucia ene contra hartatua da, bainan çure laguntçarekin, ene

exai guciac bentçutuco eta suntsiaracico
ditut. Lagun eta fagora naçaçu beraz ;
eguiçu , ô Ama maitea ! çure besoetan
eiman deçadan ene azken haxa , eta içan
araz dieçadaçu ene bekhatuen barkha-
mendua mundu huntan eta seculaco
gloria bertcean.

HAGONIACO OTHOITÇAC.

LITANIAC.

JAUNA , duçun urricari.

Christo , duçun urricari.

Jauna , duçun urricari.

Andredena Maria , hunentçat othoitz
eguiçu.

Aingueru eta Arcangelu guciac , hunent-
çat othoitz eguiçue.

Abel saindua , hunentçat othoitz eguiçu.

Justuen gorthea , hunentçat othoitz
eguiçu.

Abraham saindua , hunentçat othoitz
eguiçu.

Jondoni Joanni Baptista , hunentçat
othoitz eguiçu.

Patriarca , eta Propheta guciac , hunent-
çat othoitz eguiçue.

Jondoni Petri , hunentçat othoitz eguiçu.

Jondoni Paulo,	hunentçat.
San Andres,	hunentçat.
Jondoni Joanni,	hunentçat.
Apostolu, eta Ebangelista	guciac, hu-
nentçat othoitz eguiçue.	
Jaunaren Discipulu	guciac, hunentçat.
Inocent saindu	guciac, hunentçat.
Jondoni Estebe,	hunentçat.
Jondoni Laurendi,	hunentçat.
Martir saindu	guciac, hunentçat.
San Silbestre,	hunentçat.
San Gregorio,	hunentçat.
San Augustin,	hunentçat.
Aphezpicu eta Confesor	guciac, hunent-
çat othoitz eguiçue.	
San Benedicto,	hunentçat.
San Frances,	hunentçat.
Fraide eta Ermitau	guciac, hunentçat.
Magdalena saindua,	hunentçat.
Santa Lucia,	hunentçat.
Birgina eta Albargum	guciac, hunentçat.
Saindu eta Sainda	guciac, hunentçat.
ararteco içan çaitzte.	
Jauna, urricál bekiçu, eta barkha	dioçocu.
Jauna, urricál bekiçu, eta beira	çaçu.
Çure coleratic, beira	çaçu, Jauna.
Heriotceco arriscutic, beira	çaçu, Jauna.
Heriotce gaichtotic, beira	çaçu, Jauna.
Iñernuco penetaric, beira	çaçu, Jauna.

Çaitz gucietaric ,
Debruaren escuetaric ,
Çure Sortcearen medioz ,
Çure gurutcearen , eta Pasionearen
medioz.

Çure Heriotcearen eta Ehorztearen
medioz ,

Çure phizte gloriosaren medioz ,

Çure Ceruetarat igate miragarriaren
medioz.

Izpiritu contsolatçailearen graciaz ,

Azken yudicioco egunean ,

Bekhatorosac , othoi , entçun gaitçatçen.

Huni barkhatceaz othoizten çaitugu ;

arren entçun gaitçatçu.

Jauna , duçun urricari.

Christo , duçun urricari.

Jauna , duçun urricari.

Othoitça.

Çohaz , arima Christaua , ilkhi çaiten
mundu huntaric , çu creatu çaituen
Jainco Aita guciz botheretsuaren ice-
nean , çure gatic sofritu duen Jesu-
Christo Jainco biciaren Semearen ice-
nean , çure gainerat ichuria icatu den
Izpiritu sainduaren icenean ; Aingueru ,
Arcangelu , Tronu , eta Dominacione ,
Printcipatu eta Potestate , Cherubin eta

Seraphinen icenean; Patriarka eta Propheten, Apostolu, eta Ebangelisten Martir eta Confessoren, Fraide, Ermitan, eta Birginen icenean, arren bakean ičan dadila çure lekhu, eta Parabisucogloriaren erdian çure egoitça, Jesu-Christo gure Jaunaren medioz. Halabiz.

Jainco urricalmendutsua, Jainco ezti eta mantsoa; Jainco, ceinac, çure misericordien nombre handiaren arabera, urratcen bai ditutçu urriki eguiazco bat dutenen bekhatuac, eta pasaturicaco crimaric handiena eguiten içatu ez balire beçala, urrical bekiçu N. çure cerbitçaria, eta arraiki beha çoçu; eçagutcen ditu, eta aithortcen ere darozkitçu bere bekhatu guciac; bihotçaren erditic, *helas!* Barkhamendu eske dagotçu: *othoi, Jauna, entçun eçaçu. Ceronec, ô Aitaric samurrena! Garbi diotçotçu, haraguiaren flakeçaz edo Deabruaren tromperiaz eguin ahal içatu dituen huts guciac; eta çure odolaren gostuz erosi duçun membroa, yunta çoçu çure Eliçaren gorphutçari: duçun compasione, Jauna, horren marraskez; urrical çakizcote horren nigar minei, çure misericordian du choilki bere fidantcia: errecibi çaçu arren çure adis-*

kideen herruncan Jesu-Christo gure Jaunaren medioz. Halabiz.

Gomendatcen çaitut, ene anaia edo arreba maitea, Jainco gucziz botheretsuari, eta haren creatura çaren beçala, ematen çaitut haren escuetan, arren, noiz ere herioa ethorriric, naturari çor dioçuna pagatuco baiduçu, bihur çaitecen, çu lurretic formatu çaituen Autor bera ganat.

Çure arima beraz gorphutçetic ilkhitcean, aitcinera ethor dakiola Aingueruen tropa, hurbil dakizkitçula yuyetçat yarriac daudecen Apostolu handiac; dathorçula oraino Martir gloriosen armada triumphata; ingura çaitçala Confessoren gortheac; bozcariorekin errecibi çaitçatela Birgina garbiec, eta plaça çaitçatela Patriarken galtçarrean.

Finean, beguitharte ezti eta arrai batekin amultsuki har çaitçala Jesu-Christoc, eta ordean deçala içan çaitecen bethi haren presentcian direnen nombreco. Urrun orduan çure ganic ilhumbetaco icialdura eta suaren suplicio guciac: amor eman dieçaçula. Satan ici garriac bere lagun guciekin, eta, ikharatua ikhustiaz çu Aingueru Sainduetz lagundua, seculaco lecerat ihes eguin

deçala : altcha dadila Jaincoa , haren exaiac ez esta daitecela , eta hura higuin duten guciac dohacela haren bistatic ; khea beçala suntsi daitecela , eta suan ezcoa urtcen den beçala , çure aiticinean urth daitecela : eta contrarat sasia eta bozcaria daitecela yustuac. Ea beraz confundi eta ahalca beitez izpiritu gaichto guciac , eta Satanen ministroetarie ez bedi batere ausarta çu Ceruco bidetic guibelatcerat.

Çuretçat gurutceficatu den Jesu-Christo berac beira çaitçala tormentetarie : çuretçat hil nahi içatu den Salbatçaille harc berac beira çaitçala heriotce eternaletic : Jainco biciaren Seme harc berac , bere ardi maiteen baltsan eçagaturic artçain on batec beçala Parabisuco atseguinen erdian plaça çaitçala. Diçula bekhatu gucien barkhamendua , eta eman çaitçala bere escuineco aldean bere hautatuen artean. Orduan ikhus deçaçula bekhos-bekho çure Salbatçaillea , eta çure beguiez atseguinekin considera eguia eternal hura , goça çaitcentçat dohatsuec Jaincoaren contemplatceaz duten eztitasun guciacz orai eta eternitatean. Halabiz.

Jauna , errecibi çaçu çure cerbitçaria

çure misericordiatie igurikitcen duen
salbamenduco lekhuon. Halabiz.

Jauna, beira çaqu hunen arima Ifer-
nucó arriscu gucietaric, Deabruaren arte
eta tentacione gucietaric. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima lehenago Enoc eta Elias guiconen
heriotce communitic beiratu cinduen
beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Noë uholde generalitic beiratu
cinduen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Abraham Ur Caldeacoaren escue-
taric beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Isaac, Abraham bere aitaren es-
cuctaric, imolatu gabe, beiratu cinduen
beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Lot Sodomaco sutic beiratu cin-
duen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Moise Pharaon Egyptoco Erre-
gueren escuetaric beiratu cinduen be-
çala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren
arima, Daniel lehoinen putçutic beiratu
cinduen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Susana faltsoki acusatua cen crimatic beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, David, Saül Erreguearen eta Goliaten escuetaric beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Jondoni Petri, eta Jondoni Paulo pressondeguetaric beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Eta nola beiratu baiducu Santa Tecla, Birgina eta Martir dohatsua, hirur supplicio dorpheetaric, hala, othoi, beira çaqu çure cerbitçari hunen arima, eta emeçu Ceruco gloriaz goçatceco gracia. Halabiz.

Gomendatcen darotçugu, Jainco handia, N. çure cerbitçaria eta çu othoizten çaitugu, Jesu-Christo munduaren Salbatçailea, arren ez deçaçun errefusa plaçatcea Patriarken galtçarrean horren arima, ceinaren gatic hain amultsuki mundurat yautsi baitçare. Eçagut çaqu, ô Jauna! çure creatura, ez Jainco faltso eta arrotcec, bainan çuc ceronec, ô Jainco bici eta eguiazcoa! creatua: ecen, Jauna, ez da çu baicen Jaincoric, eta nihon ere ez da çure obra handiac beçalacoric: bozca-

ria çaqu beraz horren arima çure presentciaz ; ez orhoit leheneco horren bekhatuez ; hec guciac gaztetasunaren fualiac , eta passioneen suac eguin araci diotça. Aithortcen du , Jauna , hoben handitan erori dela ; bainan bederen ez ditu ukhatu eta arnegatu Aita , Semea , eta Izpiritu saindua , aiticic Jainco guça guciën Creatçailea leialki adonatu du.

O Aita guciëz eztiã ! ahantz çatçu horren gaztelasuneco huts eta ignorantcia guciac , eta , çure misericordia handiaren arabera , çure gloriaren erditic hortaz orhoit çaitc. Idec çotçu Ceruco portaleac , Aingueruekin bozcãria dadintçat. Ceruco armadaren manamendua merecitu duen Micaël Arcangeluac errecibi deçala horren arima : dagortzcotela aiticinerat Aingueru sainduac , eta eramãn decatela Ceruco gloriaren erdirat : han har deçala Jondoni Petri Apostoluac , ceinari Jesu-Christoc eman bai diotça Ceruco gakhoac : lagun dakiola Jondoni Paulo , ceina içan bai da Christo berac hautaturicaco yarro berecia : hortaz othoitz eguin deçala Jondoni Joanni Ebangelista Jaunaren Apostolu maiteac , ceinari confidatuac içatu baitçaizco Ceruco secretuac. Othoitz eguin deçatela orai-

no bertce Apostolu guciec, ceinei eman
içan baitçaie amarratceco, eta lachatceco
podorea. Finean, eguin deçatela horrent-
çat othoitz mundu huntan harenbertce
sofritu duten bertce Saindu guciec;
arren, gorphutctic horren arima se-
pharatcen denean, mereci deçan sartcea
Ceruco glorian, aintcinguidaritçat duela
Jesu-Christo gure Jauna, ceina bici bai
da, eta erreguinatcen bai du Aita eta
Izpiritu sainduarekin menderen mende
gucietan. Halabiz.

INDULGENTCIEZ.

GUIRISTINO maita, Elica Ama sainduac es-
caiatcen deraitçu hainitz indulgentcia errech-
ki eta maiz irabaz ditazkeenac. Egun guciez
goicetic harçaçu chedea egun hartacoen ira-
bazteco, hala nola *Angelus* erraitcan, *arra-
sorioa* pasatcean. *Fedezco*, *Esperantçazco*,
Amodiozco actac eguitean, *Laudatua* eta
adoratua, etc. erratean.

Indulgentcia plenarioa irabaz deçakeçu ilha-
bete baxhotchean *Angelus* egun guciez behin
bederen erranez ceinua edo ezkila yotcean,
edo yotececo orduan ez bada ezkila aditcen.
Hortaracotz aski da ilhabetean behin chede
hortarat confesatcea eta comuniatcea, eta
egun hartan erratea othoitz cembait edo bortz
Pater eta bortz *Agur Maria* Aita sainduaren
intencioa etarat. *Benoit XIII.*

Indulgentzia plenaria irabaz deçakeçu orobat ilhabeteco nahi ducun egunean erranez debotki egun guciez behin *Fedezco*, *Esperantzazco*, *Amodiozco* actae, cofesatuz eta comuniatur intentcioae hortan, eta Aita sainduaren chedetarar erranez bortz *Pater* eta bortz *Agur Maria*. Indulgentzia hau aplica ditake purgatoriotaco arimei.

Combat indulgentzia ez deçakeçu irabaz arrosario indulgentziatuae ongui erranez, eta aplica orobat purgatoriotaco arimei! .. Etçare aski maiz orhoiteen arima gaicho hetaz.

Sacramendu sainduaren, Yesusen Bihotz sacratuaren, abitu sainduaren confrarioac hainitz aberaxac dire indulgentciez. Ez deçacula utz pasatcerat ilhabeteric cofesatu eta ahalaz comuniatu gabe, indulgentzia horietaric bat edo bertee irabaci gabe. Çure cofesorac arguituco çaitu gauça horien gainean.

Bainan gure menean dugun debocioneric aberaxena da *Estacionen* edo *Gurutcearen bidearen* eguitea. Asco indulgentzia plenario irabaz detçazkeçu eguiten ditutçun aldibakhothean, çuretat eta purgatoriotaco arimentçat. Ai! othoi, eguin çatçu ahal beçain maiz eta ahalaz debotki. Deus ezta hobeagoric bihotcean emateco eta emendateco Yaincoaren amodioa, bekhatuen urrikia eta pacienteia, çoinaren beharra baitugu hain maiz, mundu huntaco pena eta nahigabetan.

YAUNA, INDAÇU OTHOITÇECO ETA LANECO
IZPIRITUA, ETA GOSTUA.

LIBURU

HUNTAN DIREN GAUCEN CAUSITCECO

BIDEA.

Iracurtçaileari : abisu premiaxua... hastean	7
Egunaren guiristinoki iragateco moldea.	
Meça saïnduco othoitçac.	12
Cofesatceco moldea.	30
Contcientciaren examina.	31
Cofesioço othoitçac.	42
Comunione saïnduco actac , aïtcinecoac.	50
— ondocoac.	60
Indulgentcia plenarioa irabazteco othoitça.	65
Jesusen bihotz sacratuaren lethaniac.	66
Andredena Mariaren lethaniac.	70
Othoitça... OBHOIT ÇAITE.	73
Abisu premiaxua.	74
MEDITACIONEA... FEDEAZ.	75
Creacioneaz.	80
Guiristinoaren dignitateaz.	85
Bekhatu mortalaz .. lehena.	90
— bigarrena.	94
— hirurgarrena.	99
Bekhatu benialaz.	104
Bekhatorearen heriotceaz.	114
Jaincoaren yuyamenduaz.	119
Bi eternitatez... Ceruaz eta ifernuaz.	124
Salbamenduco eguitecoaz... Çoin handia	
den...	129
Dannatcen direnen nombre handiaz.	133
Ifernuaz — lehena.	138
— bigarrena.	143

Cofesioaz.	148
Contricioneaz... Çoin den beharra.	153
Combertsionearen luçamenduaz... lehena	158
— Bigarrena... cer erhokeria.	163
Othoitçaz... çoin premiaxua, nesesarioa.	167
Trabailuaz... gucientçat.	172
Jaincoaren amodioaz... lehena.	177
— bigarrena.	182
Lagun proximoaren amodioaz.	186
Etsayari barkhatceaz, haren maithatceaz.	191
Humilitasunaz... çoin beharra.	195
Castitateaz... berthute ederra, nesesarioa.	200
Comunione sainduaz... lehena.	206
— bigarrena.	211
Meçaco sacrificioaz	216
Jaincoaren misericordiaz.	221
Pertseberentçiaz	227
Andredena-Mariaren debocioneaz.	232
Arima penatuen consolamenduac.	236
Deboten gaineco criticaz.	243
Bezperac.	247
<i>Memento, Domine, David.</i>	251
<i>Credidi.</i>	253
<i>Hymnoac, Iste Confessor.</i>	256
Martir batena.	257
Martir hanitzena.	258
Abendocoa.	258
Eguberricoa.	259
Frufaniacoa.	260
Gariçumacoa.	261
Pasionecoa. <i>Vexilla regis.</i>	262
<i>Victimæ paschali.</i>	263
<i>Veni Creator.</i>	263

<i>Pange lingua.</i>	264
Andredena Mariaren bezperac.	266
<i>Ave, Maris stella.</i>	268
<i>Alma redemptoris... Ave, Regina... Regina cœli... Salve...</i>	270
Çazpi Psalmu penitentialac.	271
<i>Miserere mei, Deus.</i>	273
<i>De profundis.</i>	279
Sainduen lethaniac.	281
Estacioneac.	290
Stabat... <i>latinez.</i>	299
Stabat... <i>escuaraz.</i>	301
Heriotce on baten eguiteco othoitça.	304
Bagoniaco othoitçac.	307
Indulgentieç.	316

Liburu huntan escapatu huts handienac.

5 ⁿ payan beharda errechki	110 ⁿ p. 15 ler.	erhoke- ria
5 ⁿ p. 20 ⁿ lerroan.ez	119 ⁿ p. 5 ler.	daude
8 ⁿ p. 23 ler. lana	122 ⁿ p. 13 ler.	mada- ricatua
16 ⁿ p. 22 ler. eguia handiac	122 ⁿ p. 20 ler.	mada- ricatua
21 ⁿ p. 20 ler. finean	163 ⁿ p. 1 ler.	erho- keria
22 ⁿ p. 4 ler. escu	164 ⁿ p. 12 ler.	erho- keria
33 ⁿ p. 1 ler. eta	178 ⁿ p. 22 ler.	erho- keria
35 ⁿ p. 16 ler. edo	187 ⁿ p. 19 ler.	gaitu- enaz
39 ⁿ p. 5 ler. desho- neski	191 ⁿ p. 1 ler.	larru- tua
39 ⁿ p. 19 ler. yabet- cen	204 ⁿ p. 4 ler.	inocen- tenekin
43 ⁿ p. 17 ler. eterni- tate	225 ⁿ p. 17 ler.	çahar- teguiac
43 ⁿ p. 17 ler. eztit- sunekin	227 ⁿ p. 7. ler.	amo- dioan
64 ⁿ p. 3 ler. guciz	237 ⁿ p. 12 ler.	bihotz
80 ⁿ p. 16 ler. arguit- ceco	238 ⁿ p. 17 ler.	nigar- rec
82 ⁿ p. 13 ler. bethe	288 ⁿ p. 3 ler.	eremua
85 ⁿ p. 21 ler. glori- az	288 ⁿ p. 18 ler.	ciren
03 ⁿ p. 2 ler. çucenic	293 ⁿ p. 25 ler.	herrau- xez
07 ⁿ p. 18 ler. higu- intça	311 ⁿ p. 22 ler.	ordena
08 ⁿ p. 2 ler. ba- kharrac	312 ⁿ p. 13 ler.	christoc
10 ⁿ p. 7 ler. orhoit- capena	316 ⁿ p. 13 ler.	maitea
10 ⁿ p. 12 ler. bertce- rat		

